

UOHSX008C97W

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Č. j.: ÚOHS-S0267/2008/VZ-19405/2016/523/Lst

Brno: 5. května 2016

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže příslušný podle § 112 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení, zahájeném dne 2. 10. 2008 z moci úřední, jehož účastníkem je

- zadavatel – Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, IČO 00005886, se sídlem Sokolovská 217/42, 190 22 Praha 9, ve správním řízení zastoupena na základě plné moci ze dne 22. 12. 2015 společností Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o. IČO 24827452, se sídlem Vinohradská 2828/151, 130 00 Praha 3,

ve věci možného spáchání správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, při zadávání veřejné zakázky „Úklid stanic metra“ v otevřeném řízení, jehož oznámení bylo v Informačním systému o veřejných zakázkách uveřejněno dne 26. 5. 2008 pod ev. č. 60018091 a v Úředním věstníku Evropské unie dne 27. 5. 2008 pod ev. číslem 2008/S 101-135967,

rozhodl takto:

I.

Zadavatel – Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, IČO 00005886, se sídlem Sokolovská 217/42, 190 22 Praha 9 – se dopustil správního deliktu podle ust. § 120 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů tím, že při zadávání veřejné zakázky „Úklid stanic metra“ nedodržel postup stanovený v § 63 odst. 4 citovaného zákona ve spojení s § 6 cit. zákona a v něm zakotvenou zásadou zákazu diskriminace, neboť v bodech 6.1.3 a 7.1.1 zadávací dokumentace předmětné veřejné zakázky nestanovil požadavky na kvalifikaci

dodavatelů s ohledem na druh, rozsah a složitost předmětu plnění veřejné zakázky, když k jejich prokázání požadoval předložení seznamu významných služeb poskytnutých dodavatelem v posledních 3 letech zahrnujících realizaci jedné služby komplexního a nepřetržitého úklidu stanic podzemní hromadné dopravy, a to minimálně po dobu 12 měsíců a v rozsahu minimálně současně uklízených 6 stanic, včetně odstraňování graffiti ze stěn stanic, a dále předložení údajů o průměrném obratu dosaženém dodavatelem za poslední 3 roky za plnění s ohledem na předmět veřejné zakázky minimálně ve výši 20 mil. Kč s tím, že zadavatel za obrat s ohledem na předmět veřejné zakázky považuje toliko úklid stanic podzemní hromadné dopravy, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky a dne 5. 9. 2008 uzavřel s účastníky sdružení – C D V služby, s.r.o., IČO 49356445, se sídlem Na Zatlace 1350/13, 150 00 Praha 5 a V-TRADE, s.r.o., IČO 25564188, se sídlem Francouzská 30, 602 00 Brno, kteří dne 30. 6. 2008 uzavřeli smlouvu o sdružení za účelem podání společné nabídky – smlouvu podle § 82 odst. 2 zákona.

II.

Za spáchání správního deliktu uvedeného ve výroku I. tohoto rozhodnutí se zadavateli – Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, IČO 00005886, se sídlem Sokolovská 217/42, 190 22 Praha 9 – podle § 120 odst. 2 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, **ukládá**

pokuta ve výši 700 000,- Kč (sedm set tisíc korun českých).

Pokuta je splatná do dvou měsíců od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

ODŮVODNĚNÍ

I. ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ A POSTUP ÚŘADU PŘED ZAHÁJENÍM SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ

1. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) jako orgán příslušný dle ust. § 112 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), obdržel podněty k přezkoumání úkonů zadavatele – Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, IČO 00005886, se sídlem Sokolovská 217/42, 190 22 Praha 9, ve správním řízení zastoupena na základě plné moci ze dne 22. 12. 2015 společností Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o. IČO 24827452, se sídlem Vinohradská 2828/151, 130 00 Praha 3 (dále jen „zadavatel“) – učiněných při zadávání veřejné zakázky „Úklid stanic metra“ v otevřeném řízení, jehož oznámení bylo v informačním systému o veřejných zakázkách uveřejněno dne 26. 5. 2008 pod ev. č. 60018091 v Úředním věstníku Evropské unie dne 27. 5. 2008 pod ev. číslem 2008/S 101-135967 (dále jen „veřejná zakázka“).
2. Zadavatel v části 3.1 zadávací dokumentace vymezil předmět veřejné zakázky jako *„provádění pravidelného úklidu prostor stanic a stanovišť provozního ošetření na tratích metra A, B a C, včetně odborného odstraňování graffiti ve stanicích metra, úklid v elektrických stanicích metra a v prostorách ochranného systému metra a provoz a úklid místností pro odpočinek strojvedoucích metra v depech Hostivař, Zličín a Kačerov, a to v rozsahu a za podmínek stanovených touto zadávací dokumentací a zejména pak její částí č. 2. Předmětem veřejné zakázky je zejména:*

- a. *provádění pravidelného úklidu prostor stanic a stanovišť provozního ošetření na tratích metra A, B a C vlastními prostředky v rozsahu 637.331 m².*
  - b. *odborné odstraňování graffiti ve stanicích metra v celkovém rozsahu 55.396 m².*
  - c. *provádění pravidelného úklidu prostor v elektrických stanicích metra v rozsahu 40.550 m².*
  - d. *provádění pravidelného úklidu prostor ochranného systému metra v rozsahu 8.829,90 m² v objektu ZTC1, ZTC2, ZTC3 a stanice metra Stodůlky, ATC1 a stanice metra Vltavská, Kobylisy, Ládví.*
  - e. *provádění pravidelného úklidu v kolejišti v úsecích nástupišť stanic metra tratí metra A, B a C vlastními prostředky v rozsahu 65.000 m².*
  - f. *provoz a úklid místností pro odpočinek strojvedoucích metra v depech Hostivař, Zličín a Kačerov v celkovém rozsahu 132 m².*
3. Zadavatel v bodě II.2.1) oznámení o zakázce stanovil předpokládanou hodnotu ve výši 320 000 000 Kč bez DPH. V bodě 4.1 zadávací dokumentace je uvedeno, že zadavatel požaduje plnění na dobu neurčitou.
  4. Zadavatel v bodě III.2.2) oznámení o zakázce a v bodě 6.1.3 zadávací dokumentace k prokázání splnění ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů podle § 55 odst. 1 písm. c) zákona požadoval, aby průměrný obrat za poslední tři roky za plnění dosažená s ohledem na předmět veřejné zakázky (úklid stanic podzemní hromadné dopravy) neklesl pod limit 20 mil. Kč. Zadavatel dále v bodě 7.1.1 zadávací dokumentace vymezil požadavky na prokázání technické kvalifikace podle § 56 odst. 2 písm. a) zákona tak, že dodavatel splňuje technický kvalifikační předpoklad, pokud v seznamu významných služeb poskytovaných v posledních 3 letech uvede, že realizoval alespoň jednu službu, jejímž předmětem byl komplexní a nepřetržitý úklid stanic podzemní hromadné dopravy, a to minimálně po dobu 12 měsíců a v rozsahu minimálně současně uklízených 6 stanic. Součástí plnění takové zakázky musely být služby odstraňování graffiti ze stěn stanic.
  5. Z vyrozumění o výsledku šetření podnětů a vrácení dokumentace č. j. P456,457/2008/VZ-17236/2008/540/VK ze dne 11. 9. 2008 (dále jen „vyrozumění o výsledku šetření“) vyplývá, že zadavatel v rámci šetření podnětů informoval Úřad, že dne 8. 8. 2008 rozhodl o zrušení zadávacího řízení v souladu s § 84 odst. 1 písm. b) zákona z důvodu vyloučení všech uchazečů z další účasti v zadávacím řízení a současně rozhodl, že veřejná zakázka bude po uplynutí lhůty pro podání námitek v souladu s § 22 odst. 1 zákona zadána v jednacím řízení s uveřejněním. K jednání měli být vyzváni všichni uchazeči, kteří v původním otevřeném řízení podali nabídku. Z Informačního systému o veřejných zakázkách Úřad zjistil, že oznámení o zrušení zadávacího řízení bylo uveřejněno dne 15. 8. 2008.
  6. Úřad ve vyrozumění o výsledku šetření seznámil zadavatele s pochybnostmi o souladu jeho postupu při stanovení výše uvedených ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů a technických kvalifikačních předpokladů se zákonem a zároveň uvedl, že vzhledem k tomu, že zadávací řízení bylo zrušeno, nebude v daném okamžiku správní řízení v této věci zahájeno. Úřad zadavatele vyzval, aby ho o dalším postupu informoval.

7. Úřadu bylo dne 24. 9. 2008 doručeno písemné sdělení zadavatele, v němž Úřad informoval, že v mezidobí obdržel námitku sdružení, jehož členy byla společnost C D V služby, s.r.o., IČO 49356445, se sídlem Na Zatrance 1350/13, 150 00 Praha 5 a společnost V-TRADE, s.r.o., IČO 25564188, se sídlem Francouzská 30, 602 00 Brno (dále jen „vybraný uchazeč“). Z rozhodnutí o námitkách ze dne 1. 9. 2008 vyplývá, že zadavatel námitce vyhověl a současně zrušil svá předchozí rozhodnutí, a to a) o vyloučení vybraného uchazeče ze zadávacího řízení, b) o zrušení zadávacího řízení a c) o novém zadání veřejné zakázky formou jednacích řízení s uveřejněním. Zadavatel uzavřel dne 5. 9. 2008 s vybraným uchazečem smlouvu na plnění veřejné zakázky.
8. Úřad zahájil z moci úřední správní řízení ve věci podezření ze spáchání správního deliktu zadavatelem podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona, neboť získal pochybnosti o tom, zda je v šetřeném případě objektivně zdůvodnitelné požadovat od dodavatelů doložení splnění technických kvalifikačních předpokladů pouze ve vztahu k úklidu stanic podzemní hromadné dopravy, a dále zda zadavatel mohl v rámci ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů požadovanou minimální výši obratu vztáhnout pouze k úklidu stanic podzemní hromadné dopravy. Vymezením minimální úrovně ekonomických, finančních a technických kvalifikačních předpokladů ve vztahu k úklidu stanic podzemní hromadné dopravy zadavatel mohl neodůvodněně snížit počet nabídek předložených v zadávacím řízení. Oznámení o zahájení správního řízení č. j. S267/2008/VZ-19600/2008/540/VK ze dne 30. 9. 2008 bylo dne 2. 10. 2008 doručeno vybranému uchazeči¹, a tímto dnem bylo v souladu s ust. § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení zahájeno.

II. DOSAVADNÍ PRŮBĚH SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ

Prvostupňové rozhodnutí I.

9. Dne 8. 1. 2009 vydal Úřad rozhodnutí ve věci č. j. S267/2008/VZ-21570/2008/540/VK z téhož dne (dále jen „prvostupňové rozhodnutí I.“), kterým Úřad ve výroku I. konstatoval, že se zadavatel dopustil správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona tím, že při zadávání veřejné zakázky nedodržel postup stanovený v § 63 odst. 4 zákona, neboť v bodu III.2.2. oznámení o zakázce nestanovil předpoklady podle § 63 odst. 1 zákona odpovídající druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky, když požadoval, aby průměrný obrat uchazeče za plnění s ohledem na předmět veřejné zakázky neklesl za poslední tři roky pod limit 20 mil. Kč, a když v rámci seznamu významných služeb požadoval doložení realizace služby komplexního a nepřetržitého úklidu stanic podzemní hromadné dopravy, a to minimálně po dobu 12 měsíců a v rozsahu minimálně současně uklízených 6 stanic, přičemž tyto postupy mohly podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky a na tuto veřejnou zakázku byla dne 5. 9. 2008 uzavřena smlouva. Výrokem II. Úřad rozhodl, že zadavatel nedodržel postup stanovený a) v ust. § 13 odst. 2 zákona, když předpokládanou hodnotu veřejné zakázky nestanovil v souladu s pravidly stanovenými v zákoně a na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění, a b) v ust. § 110 odst. 4 zákona, když před uplynutím lhůty pro podání námitek proti vyloučení z účasti v zadávacím řízení zrušil zadávací řízení, přičemž v průběhu správního řízení nebylo prokázáno, že tento

---

¹ Úřad za účastníka správního řízení považoval v dosavadním správním řízení také vybraného uchazeče. K tomu dále viz bod 252. odůvodnění tohoto rozhodnutí.

postup ovlivnil výběr nejvhodnější nabídky. Ve výroku III. Úřad rozhodl, že zadavateli se „za spáchání správních deliktů uvedených ve výroku I. pod písm. a) a b) [...] podle § 120 odst. 2 písm. a) zákona [...] ukládá pokuta ve výši 800 000,- Kč“.

10. K otázce postavení zadavatele Úřad uvedl, že zadavatel naplňuje znaky veřejného zadavatele podle § 2 odst. 2 písm. d) zákona a dále že veřejná zakázka byla s ohledem na svůj předmět zadána v souvislosti s výkonem relevantní činnosti uvedené v § 4 odst. 1 písm. f) zákona. S ohledem na uvedené skutečnosti Úřad konstatoval, že se na zadavatele podle § 2 odst. 7 zákona použijí ustanovení zákona vztahující se na sektorové zadavatele.
11. Úřad závěry ohledně otázky, jejíž řešení je obsaženo ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí I. založil na úvaze, že požadavek na doložení průměrného obratu a reference o realizaci obdobné služby pouze ve vztahu k úklidu stanic podzemní hromadné dopravy není objektivně zdůvodnitelný, neboť realizace předmětné služby nevykazuje podstatné odlišnosti od úklidových služeb realizovaných pro jiné subjekty než provozovatele podzemní hromadné dopravy. Úřad proto konstatoval, že zadavatel nestanovil ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady a technické kvalifikační předpoklady tak, aby odpovídaly druhu, rozsahu a složitosti předmětu veřejné zakázky.
12. Úřad svůj závěr vyslovený ve výroku II. písm. a) prvostupňového rozhodnutí I. opřel o zjištění, že předpokládaná hodnota veřejné zakázky představuje v podstatě pouhou čtvrtinu nabídkové ceny dvou ze tří uchazečů. Nabídka třetího uchazeče, která svojí výší odpovídala předpokládané hodnotě veřejné zakázky stanovené zadavatelem, byla přitom označena za nabídku obsahující mimořádně nízkou nabídkovou cenu. Vzhledem k tomu, že se však i na základě chybně stanovené předpokládané hodnoty jednalo o veřejnou zakázku nadlimitní, Úřad konstatoval, že nebylo prokázáno, že by tento postup ovlivnil okruh případných uchazečů a výběr nejvhodnější nabídky.
13. K výroku II. písm. b) prvostupňového rozhodnutí I. Úřad v odůvodnění konstatoval, že zadavatel nepostupoval v souladu se zákonem, když rozhodl o zrušení zadávacího řízení ve stejný den, kdy z něj vyloučil uchazeče o veřejnou zakázku, přestože jeden z těchto uchazečů podal námitky. Dle § 110 odst. 4 zákona mohl zadavatel zrušit zadávací řízení až po doručení rozhodnutí o námitkách. Úřad dále uvedl, že nebylo prokázáno, že tento postup ovlivnil výběr nejvhodnější nabídky.
14. Zadavatel a vybraný uchazeč podali proti prvostupňovému rozhodnutí I. rozklad. Zadavatel jej napadl v rozsahu výroků I. a III., vybraný uchazeč pak v celém rozsahu.
15. Dne 11. 5. 2009 vydal předseda Úřadu rozhodnutí č. j. UOHS-R8,10/2009/VZ-5545/2009/310-JVa ze dne 6. 5. 2009, kterým bylo prvostupňové rozhodnutí I. zrušeno a věc byla vrácena Úřadu k novému projednání.
16. Předseda Úřadu v odůvodnění rozhodnutí o rozkladu uvedl, že Úřad se v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí I. dostatečně nevypořádal s otázkou, zda se v případě úklidu metra skutečně nejedná o specifické služby, které se odlišují od provádění běžných úklidů, a zda jejich charakter následně neopravňuje zadavatele k vymezení požadavků na kvalifikaci právě způsobem, jakým to bylo v tomto zadávacím řízení učiněno. Z tohoto důvodu považoval předseda Úřadu prvostupňové rozhodnutí I. v části, která se týkala problematiky stanovení kvalifikačních předpokladů, za řádně neodůvodněné, a tudíž nepřezkoumatelné.

Prvostupňové rozhodnutí II.

17. Po opětovném přezkoumání případu vydal Úřad dne 13. 1. 2010 nové rozhodnutí ve věci č. j. ÚOHS-S267/2008/VZ-13118/2009/540/VKu ze dne 8. 1. 2010 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí II.“), kterým Úřad ve výrocích I. a II. rozhodl stejně jako ve výrocích I. a II. prvostupňového rozhodnutí I. Výrokem III. uložil Úřad zadavateli za spáchání správního deliktu uvedeného ve výroku I. podle § 120 odst. 2 písm. a) zákona pokutu ve výši 800 000 Kč.
18. Konstatování ve výroku I. Úřad opřel o vyjádření společnosti České dráhy, a.s., které dle Úřadu dokládá obdobnost úklidu stanic podzemní hromadné dopravy a úklidu vlakových nádraží.
19. Odůvodnění výroku II. písm. a) a b) prvostupňového rozhodnutí II. bylo totožné s odůvodněním téhož výroku v prvostupňovém rozhodnutí I. (viz odstavce 12. a 13. tohoto rozhodnutí).
20. Zadavatel a vybraný uchazeč podali proti prvostupňovému rozhodnutí II. rozklad. Zadavatel jej napadl v rozsahu výroků I. a III., vybraný uchazeč pak v celém rozsahu.
21. Dne 21. 9. 2010 vydal předseda Úřadu rozhodnutí č. j. ÚOHS-R10,11/2010/VZ-9077/2010/310/JSI ze dne 13. 9. 2010, kterým bylo prvostupňové rozhodnutí II. zrušeno a věc byla vrácena Úřadu k novému projednání.
22. Důvody, pro které předseda Úřadu zrušil prvostupňové rozhodnutí II., spočívaly zejména ve formulaci výroku II. písm. a) a b), ve kterém Úřad konstatoval, že nebylo prokázáno, že nedodržení postupů stanovených v § 13 odst. 2 a § 110 odst. 4 zákona ovlivnilo výběr nejvhodnější nabídky. Předseda Úřadu uvedl, že výroková část správního rozhodnutí konstatující spáchání správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona musí obsahovat i řešení otázky, zda lze prokázat, že uvedená porušení zákona ze strany zadavatele nejen podstatně ovlivnila výběr nejvhodnější nabídky, ale zda tento výběr – a to podstatným způsobem – ovlivnit mohla. Přitom ani z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí II. neplyne, zda se Úřad touto otázkou vůbec zabýval a jaké skutečnosti jej vedly k uvedenému závěru. Jako další důvod ke zrušení prvostupňového rozhodnutí II. uvedl předseda Úřadu pochybnosti o přezkoumatelnosti odůvodnění uložené pokuty, neboť z odůvodnění nebylo patrné, zda Úřad reflektoval mj. i porušení zákona konstatovaná ve výroku II. prvostupňového rozhodnutí II.

Prvostupňové rozhodnutí III.

23. Dne 7. 1. 2011 vydal Úřad rozhodnutí č. j. VZ/S267/08/VZ-18641/2010/540/VKu z téhož dne (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým ve výrocích I. a II. rozhodl stejně jako ve výrocích I. a II. prvostupňového rozhodnutí II. Za spáchání správního deliktu uvedeného ve výroku I. uložil Úřad zadavateli výrokem III. napadeného rozhodnutí podle § 120 odst. 2 písm. a) zákona pokutu ve výši 800 000 Kč.
24. Odůvodnění výroku I. napadeného rozhodnutí bylo totožné s odůvodněním téhož výroku v prvostupňovém rozhodnutí II.
25. K výroku II. písm. a) napadeného rozhodnutí Úřad v odůvodnění uvedl, že i přes chybně stanovenou předpokládanou hodnotu se jednalo o veřejnou zakázku nadlimitní, jejíž

oznámení bylo uveřejněno v Informačním systému o veřejných zakázkách i Úředním věstníku Evropské unie. Z uvedeného vyplývá, že postupem zadavatele nemohl být omezen okruh dodavatelů, kteří se o záměru zadat veřejnou zakázku dozvěděli. K označení nabídkové ceny uchazeče TEST, spol. s r.o., která odpovídala stanovené předpokládané hodnotě veřejné zakázky, za mimořádně nízkou nabídkovou cenu, Úřad uvedl, že ve vztahu k tomuto uchazeči existovaly i další důvody pro jeho vyloučení ze zadávacího řízení, a proto nelze konstatovat, že by nesprávné stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky mělo jakýkoliv vliv na účast tohoto uchazeče v zadávacím řízení.

26. K možnému podstatnému ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky ve vztahu k výroku II. písm. b) napadeného rozhodnutí Úřad v odůvodnění uvedl, že vybraný uchazeč byl ze zadávacího řízení vyloučen neoprávněně, zatímco důvody pro vyloučení uchazeče TEST, spol. s r.o. jsou relevantní. I kdyby uchazeč TEST, spol. s r.o. podal námitky proti svému vyloučení, případně proti výběru nejvhodnější nabídky, zadavatel by podaným námitkám nevyhověl.
27. S ohledem na uvedené skutečnosti Úřad konstatoval, že ve vztahu k výroku II. písm. a) a b) napadeného rozhodnutí nebylo prokázáno, že nezákonný postup zadavatele mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky.
28. Při určení výměry pokuty Úřad jako přitěžující okolnost mj. zohlednil to, že postup zadavatele v rámci šetřeného zadávacího řízení byl zatížen i dalšími vadami, když zadavatel nesprávně stanovil předpokládanou hodnotu veřejné zakázky a neoprávněně zrušil zadávací řízení.
29. Dne 23. 3. 2012 vydal předseda Úřadu rozhodnutí č. j. ÚOHS-R22,23/2011/VZ-5510/2012/310/JSI ze dne 22. 3. 2012 (dále jen „rozhodnutí o rozkladech“), jímž napadené rozhodnutí potvrdil a podané rozklady zadavatele a vybraného uchazeče zamítl.
30. Zadavatel a vybraný uchazeč podali žaloby ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterými se domáhali zrušení rozhodnutí o rozkladech i napadeného rozhodnutí.
31. Dne 19. 7. 2013 doručil Krajský soud v Brně Úřadu rozsudek č. j. 62 Af 44/2012-176 ze dne 2. 7. 2013 (dále jen „rozsudek krajského soudu“), kterým ve výroku I. rozhodl tak, že rozhodnutí o rozkladech zrušil a věc vrátil Úřadu k dalšímu řízení.
32. Proti rozsudku krajského soudu uplatnil Úřad kasační stížnost, již se domáhal zrušení rozsudku krajského soudu.
33. Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti Úřadu ve výroku I. rozsudku č. j. 9 Afs 74/2013 – 46 ze dne 13. 3. 2014 (dále jen „rozsudek Nejvyššího správního soudu“) tak, že se kasační stížnost zamítá.

Další řízení po soudním přezkumu

34. Předseda Úřadu ve svém rozhodnutí č. j. ÚOHS-R22,23/2011/VZ-40390/2015/323/KHo ze dne 23. 11. 2015, kterým došlo po soudním přezkumu ke zrušení prvostupňového rozhodnutí Úřadu (dále jen „rozhodnutí předsedy Úřadu“), vzhledem k závaznému právnímu názoru vyjádřenému v rozsudku krajského soudu a v rozsudku Nejvyššího správního soudu, výroky I. a III. napadeného rozhodnutí podle § 152 odst. 5 písm. a) ve spojení s § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu zrušil a věc vrátil Úřadu k novému projednání

35. V odůvodnění rozhodnutí předseda Úřadu mimo jiné uvedl, aby Úřad při novém projednání věci zjistil, jak byl zadavatelem vymezen předmět veřejné zakázky, a posoudí, zda nelze přiměřenost, resp. nepřiměřenost předmětných ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů a technických kvalifikačních předpokladů s ohledem na druh, rozsah a složitost předmětu veřejné zakázky konstatovat na základě zadavatelem stanoveného předmětu veřejné zakázky. Dle předsedy Úřadu z předmětu veřejné zakázky nepochybně vyplývá, že se v posuzovaném případě nejednalo o úklid prováděný v běžných prostorách.
36. Teprve v případě, kdy na základě vymezení předmětu veřejné zakázky nebylo možné závěr o přiměřenosti požadavků na kvalifikaci jednoznačně učinit, se měl Úřad zabývat otázkou, zda je úklid stanic podzemní hromadné dopravy srovnatelný s úklidem v jiných prostorách. K závěru ohledně obdobnosti různých typů úklidů měl Úřad dospět porovnáním charakteristických znaků úklidu ve stanicích podzemní hromadné dopravy a úklidu prováděného v obdobných prostorách.
37. Úřad se v souvislosti s námitkou zadavatele blíže nezabýval skutečností, že úklid stanic metra probíhá výlučně v době jeho výluky (v rozmezí několika hodin v noci), a je tedy nutné ho realizovat velmi rychle. Úřad se nezabýval ani nutností zabezpečení koordinace úklidu probíhajícího současně na více místech na rozlehlém území. V souladu se závazným právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu Úřad v novém projednání věci uváží všechny argumenty zadavatele *„poukazující na náročnost úklidu stanic podzemní hromadné dopravy z hlediska organizace práce, v jejím řízení a logistickém zajištění“* a posoudí, zda tyto skutečnosti opravňovaly zadavatele k nastavení kvalifikačních předpokladů tak, jak učinil v bodech 6.1.3 a 7.1.1 zadávací dokumentace. Přistoupí-li Úřad v novém projednání věci k porovnání charakteristik úklidu stanic podzemní hromadné dopravy s úklidem vlakových nádraží, posoudí, zda se v případě nutnosti úklidu prováděného v omezeném časovém úseku v nočních hodinách, na územně roztříštěném území jedná o zřetelný znak, který úklid stanic metra od úklidu vlakových nádraží výrazně odlišuje. Obdobně je třeba posoudit způsob, jakým se Úřad vypořádal s dalšími námitkami zadavatele vztahujícími se ke specifickým znakům úklidu stanic podzemní hromadné dopravy. Ani v následujících případech nesplňuje odůvodnění napadeného rozhodnutí požadavky stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu.
38. Jelikož se v případě úklidu podzemních prostor a s ním spojených požadavků na bezpečnost zaměstnanců může jednat o další specifický znak, který odůvodňuje nastavení kvalifikačních předpokladů s ohledem na předmět veřejné zakázky, posoudí Úřad při novém projednání ve smyslu závazného právního názoru vysloveného v rozsudku Nejvyššího správního soudu i *„(...) rozlohu a hloubku dotčených prostor a s tím spojené podmínky pro práci, popř. její vliv na zdravotní stav zaměstnanců“*. V případě, že Úřad svoji argumentaci v rozhodnutí vydaném po novém projednání věci vystaví na porovnání úklidu stanic metra s úklidem vlakových nádraží, provede obdobná skutková zjištění i ve vztahu k vlakovým nádražím. V novém rozhodnutí pak Úřad uvede přezkoumatelné úvahy ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu, na jejichž základě konstatuje, zda je s ohledem na podzemní prostory úklid stanic metra srovnatelný s úklidem vlakových nádraží či nikoliv.
39. Úřad se vůbec nezabýval tím, o jaká technologická zařízení (a dále zařízení ochranného systému metra) se v metru jedná a jak jejich přítomnost ve stanicích podzemní hromadné dopravy ovlivňuje prováděný úklid. Tato skutková zjištění jsou přítom opět nezbytná k tomu,

aby bylo možné odpovědět na otázku, zda se úklid stanic podzemní hromadné dopravy opravdu vyznačuje takovými specifickými znaky, že byl zadavatel oprávněn stanovit kvalifikační předpoklady způsobem, jakým to učinil v zadávací dokumentaci v posuzované věci. Bude-li to třeba, Úřad v novém projednání věci postaví najisto, jaká technologická zařízení se ve stanicích metra skutečně nacházejí a jaký je jejich vliv na prováděný úklid. Přistoupí-li Úřad v novém projednání věci ke srovnání úklidu stanic metra s úklidem vlakových nádraží, bude se ve smyslu závazného právního názoru vysloveného v rozsudku krajského soudu zabývat „*zvláštností technologických zařízení*“, resp. se bude „*jasně a konkrétně zabývat bezpečnostními opatřeními v případech obou typů úklidů a porovná je, především z pohledu přítomnosti technologických zařízení*“.

40. Bude-li to třeba, Úřad při novém projednání věci zjistí, jaké úklidové prostředky se při úklidu stanic podzemní hromadné dopravy konkrétně používají a nakolik je jejich využití jedinečné právě pro tento typ úklidu. V případě, že Úřad v novém projednání věci přistoupí k porovnání úklidu stanic metra s úklidem vlakových nádraží, bude se třeba v souladu se závazným právním názorem vysloveným v rozsudku krajského soudu zabývat „*specifiky úklidových strojů, tj. především zjistí[t], nakolik se úklidové stroje v obou typech úklidů odlišují a nakolik jsou tyto odlišnosti, a to i z pohledu možnosti pořízení takových strojů, určující pro posouzení specifik obou typů úklidů*“. Na základě těchto zjištění Úřad posoudí, zda je tu dána další odlišnost mezi těmito dvěma typy úklidů, která podporuje či vyvrací závěr o přiměřenosti požadavků zadavatele na kvalifikaci.
41. K výše uvedenému předseda Úřadu shrnul, že Úřad v novém projednání provede odpovídající skutková zjištění tak, aby bylo možné vypořádat námítky zadavatele způsobem odpovídajícím § 68 odst. 3 správního řádu, a posoudí, zda s ohledem na soubor zjištěných znaků, jimiž se vyznačuje úklid stanic podzemní hromadné dopravy, byl zadavatel oprávněn stanovit ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady a technické kvalifikační předpoklady s ohledem na předmět veřejné zakázky tak, jak učinil v tomto zadávacím řízení.
42. S ohledem na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 29 Af 19/2012-101 ze dne 25. 2. 2014 Úřad v novém projednání posoudí, zda vybranému uchazeči svědčí postavení účastníka řízení podle § 116 zákona, když předmětem správního řízení nebylo přezkoumání rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky a Úřad v oznámení o zahájení správního řízení označil za účastníky správního řízení vedle zadavatele také vybraného uchazeče a jako s účastníkem řízení s ním po celou dobu správního řízení jednal.
43. Jelikož zadavatel ani vybraný uchazeč nepodali proti výroku II. napadeného rozhodnutí rozklad a tento výrok je oddělitelný od výroků I. a III. napadeného rozhodnutí, nabyl výrok II. napadeného rozhodnutí právní moci dne 26. 1. 2011, tj. následující den po uplynutí patnáctidenní lhůty pro podání rozkladu počítané ode dne, kdy napadeného rozhodnutí bylo doručeno poslednímu z účastníků řízení. Z tohoto důvodu předseda Úřadu nebyl oprávněn přezkoumávat zákonnost výroku II. napadeného rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, ani správnost výroku II. napadeného rozhodnutí, neboť zadavatel a vybraný uchazeč svými rozklady omezili rozsah přezkumu pouze na výrok I. a výrok III. napadeného rozhodnutí.

44. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí je ve výroku I. zrušeno a jelikož se pokuta uloží podle § 120 odst. 2 zákona „za správní delikt“, nemá dle předsedy Úřadu výrok III. napadeného rozhodnutí, kterým byla zadavateli uložena pokuta, oporu pro uložení pokuty.
45. Předseda Úřadu dále uvedl, že Úřad jako k přitěžující okolnosti při určení výměry pokuty přihlédl ke skutečnosti, že postup zadavatele při zadávání veřejné zakázky byl zatížen i dalšími vadami. Těmito vadami byla nesprávně stanovená předpokládaná hodnota veřejné zakázky a neoprávněné zrušení zadávacího řízení, tedy nezákonné postupy konstatované ve výroku II. napadeného rozhodnutí, u nichž však nebylo prokázáno, že by podstatně ovlivnily či mohly ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky. Pokud tedy v posuzovaném případě správní delikty spáchány nebyly, jak Úřad konstatoval ve výroku II. napadeného rozhodnutí, nemělo být dle předsedy Úřadu k těmto postupům zadavatele, jichž se dopustil při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky a při zrušení zadávacího řízení, přihlíženo jako k přitěžující okolnosti při určení výměry pokuty ukládané za správní delikt uvedený ve výroku I. napadeného rozhodnutí.
46. Předseda Úřadu shrnuje, že je třeba, aby Úřad při novém projednání věci zajistil, aby zjištěný stav věci měl oporu v provedených důkazech, jež budou součástí správního spisu vedeného ve věci. Úřad při novém projednání tedy zjistí, jak byl vymezen předmět veřejné zakázky, a dále provede taková skutková zjištění týkající se zadavatelem namítaných charakteristických znaků úklidu stanic podzemní hromadné dopravy (tj. nutnosti realizace úklidu v nočních hodinách na roztříštěném území, úklidu v podzemních prostorách, úklidu v prostorách, ve kterých se nachází specifická technologická zařízení, úklidu, jež je prováděn speciálními technickými prostředky, a s nimi související otázky bezpečnosti práce), na základě nichž bude možné posoudit, zda požadavky zadavatele na prokázání minimální výše obrátu a realizace významné služby s ohledem na předmět veřejné zakázky (úklid stanic podzemní hromadné dopravy) odpovídaly druhu, rozsahu a složitosti předmětu veřejné zakázky.
47. V novém projednání věci bude Úřad ve smyslu § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu vázán závazným právním názorem vysloveným v rozsudku krajského soudu a v rozsudku Nejvyššího správního soudu, jakož i závěry vyslovenými předsedou Úřadu v rozhodnutí o rozkladech.

Pokračování správního řízení

48. Úřad poté, co mu byla věc vrácena k novému projednání, dopisem č. j. VZ/S267/08/VZ-43226/2015/523/LSt ze dne 8. 12. 2015 zadavatele a vybraného uchazeče vyrozuměl o pokračování správního řízení. Úřad dále usnesením č. j. VZ/S267/08/VZ-43324/2015/523/LSt ze dne 8. 12. 2015 rozhodl, že vybraný uchazeč není účastníkem správního řízení.
49. Úřad usnesením č. j. VZ/S267/08/VZ-43255/2015/523/LSt ze dne 10. 12. 2015 stanovil zadavateli lhůtu, ve které byl oprávněn podle § 36 odst. 1 zákona oprávněn navrhopat důkazy a činit jiné návrhy a podle § 36 odst. 2 zákona vyjádřit v řízení své stanovisko.
50. Úřad si dále usnesením č. j. VZ/S267/08/VZ-44558/2015/523/LSt ze dne 18. 12. 2015 od zadavatele vyžádal dokumentaci o veřejné zakázce, kopii interních předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a dalších interních předpisů týkajících se otázky bezpečnosti ve vztahu k předmětu plnění veřejné zakázky a dále si vyžádal stanoviska ke konkrétním dotazům Úřadu.

51. Zadavatel se dne 22. 12. 2015 vyjádřil k pokračování správního řízení a současně požádal o prodloužení lhůty k provedení úkonů stanovených ve výrocích usnesení Úřadu ze dne 18. 12. 2015, a dále předložil plnou moc, kterou zmocnil Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o., aby jej zastupovala ve všech právních věcech týkajících se správního řízení předmětné veřejné zakázky.
52. Úřad usnesením č. j. VZ/S267/08/VZ-45787/2015/523/LSt ze dne 22. 12. 2015 zadavateli prodloužil lhůtu k provedení úkonů stanovených ve výrocích usnesení ze dne 18. 12. 2015.
53. Úřad dne 12. 1. 2016 obdržel stanovisko zadavatele k usnesení č. j. VZ/S267/08/VZ-44558/2015/523/LSt ze dne 18. 12. 2015 a usnesení č. j. VZ/S267/08/VZ-45787/2015/523/LSt ze dne 22. 12. 2015. Úřad dne 13. 1. 2016 obdržel dokumentaci o veřejné zakázce.
54. Úřad dopisem č. j. VZ/S267/08/VZ-45599/2015/523/LSt ze dne 22. 12. 2015 požádal Státní úřad inspekce práce o stanovisko, které obdržel dne 7. 1. 2016.
55. Úřad dne 22. 12. 2016 obdržel rozklad vybraného uchazeče proti usnesení č. j. VZ/S267/08/VZ-43324/2015/523/LSt ze dne 8. 12. 2015, kterým Úřad rozhodl, že vybraný uchazeč není účastníkem správního řízení.
56. Úřad usnesením č. j. VZ/S267/08/VZ-46219/2015/523/LSt ze dne 28. 12. 2015 určil zadavateli lhůtu k podání vyjádření k rozkladu vybraného uchazeče proti rozhodnutí, kterým bylo konstatováno, že není účastníkem řízení.
57. Úřad dopisem č. j. VZ/S267/08/VZ-00870/2016/523/LSt ze dne 8. 1. 2016 požádal Ministerstvo zdravotnictví o stanovisko, které obdržel dne 27. 1. 2016.
58. Úřad dopisem č. j. VZ/S267/08/VZ-02451/2016/523/LSt ze dne 21. 1. 2016 požádal Drážní úřad o stanovisko, které obdržel dne 3. 2. 2016.
59. Úřad si usnesením č. j. VZ/S267/08/VZ-02265/2016/523/LSt ze dne 21. 1. 2016 vyžádal od zadavatele stanovisko ke konkrétním dotazům a dále doplnění vybraných ustanovení dopravních předpisů.
60. Úřad usnesením č. j. VZ/S267/08/VZ-03071/2016/523/LSt ze dne 28. 1. 2016 zadavateli prodloužil lhůtu k provedení úkonů stanovených ve výrocích usnesení ze dne 21. 1. 2015.
61. Úřad dne 16. 2. 2016 obdržel stanovisko a požadované interní předpisy zadavatele k usnesení č. j. VZ/S267/08/VZ-02265/2016/523/LSt ze dne 21. 1. 2016 a usnesení č. j. VZ/S267/08/VZ-03071/2016/523/LSt ze dne 28. 1. 2016.
62. Úřad dopisem č. j. VZ/S267/08/VZ-11100/2016/523/LSt ze dne 21. 3. 2016 a dopisem č. j. VZ/S267/08/VZ-13595/2016/523/LSt ze dne 1. 4. 2016 požádal Českou asociaci úklidu a čištění o stanovisko, které obdržel dne 19. 4. 2016.
63. Úřad usnesením č. j. VZ/S267/08/VZ-16683/2016/523/LSt ze dne 20. 4. 2016 stanovil lhůtu, ve které se zadavatel mohl vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Zástupci zadavatele bylo na základě žádosti ze dne 22. 4. 2016 umožněno dne 25. 4. 2016 nahlédnout do správního spisu.
64. Zadavatel se k podkladům rozhodnutí vyjádřil dne 28. 4. 2016.

Vyjádření zadavatele ze dne 21. 12. 2015

65. Zadavatel setrvává na své argumentaci uváděné v původním správním řízení, tj. že zadávací podmínky byly zadavatelem stanoveny v souladu s relevantními ustanoveními zákona ve znění účinném v době zahájení zadávacího řízení. Při jejich posouzení je dle zadavatele nezbytné vzít v úvahu, že prostory pražského metra jsou bezesporu prostory zcela specifické, a to nejen v rámci hl. m. Prahy, ale taktéž v rámci celého území České republiky. Zadavatel proto při výběru dodavatele na realizaci veřejné zakázky musel zvolit taková kritéria, aby vybraný dodavatel měl nezbytné zkušenosti s realizací úklidových prací v takto specifických a jedinečných prostorech a aby měl požadované zkušenosti s dodržováním povinností uložených obecně závaznými právními předpisy vztahujícími se k těmto specifickým prostorám. Z těchto důvodů tedy nelze dle zadavatele slučovat poskytování úklidových služeb stanic podzemní hromadné dopravy s úklidem vlakových stanic, které se sice v určitých specifikacích shodují, ale v podstatných okolnostech a v celkovém souhrnu jsou rozdílné.
66. Zadavatel zmiňuje především níže uvedené specifické znaky úklidových služeb v prostorách stanic metra, které i dle závěru rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af 44/2012 - 176 ze dne 2. 7. 2013 nelze bez dalšího považovat za totožné se znaky úklidových služeb vlakových nádraží:
- 1) Provádění úklidových prací v omezeném časovém období výhradně během noční výluky (mezi 1. a 4. hodinou ranní). Zadavatel v návaznosti na to uvedl, že stanovil zadávací podmínky s ohledem na skutečnost, že v době zadání veřejné zakázky bylo zapotřebí během necelých tří hodin uklízet každý den 54 stanic (navíc z toho 3 stanice přestupní) nacházejících se po celém území hlavního města, včetně kolejíště, nástupišť a technických prostorů o rozloze více jak 636.000 m², což klade značné nároky na organizační a logistické schopnosti dodavatele a dále na zkušenosti konkrétních zaměstnanců dodavatele služeb
  - 2) Specifičnost prostředí stanic metra, tj. úklid v podzemí a s tím spojená i potřeba vysokého počtu zdravotně schopných pracovníků realizovat předmět veřejné zakázky; vysoká bezpečnostní rizika při provádění úklidových prací, kdy se v prostorách metra nachází technologická zařízení pod vysokým napětím, ochranný systém k zajištění bezpečnosti obyvatel, protichemický varovný systém, přičemž zde rovněž probíhají bezpečnostní akce; Zadavatel dále uvedl, že stanovil zadávací podmínky na základě zjevné specifičnosti a nezaměnitelnosti prostředí stanic metra nacházejících se převážně v podzemí, kdy tato okolnost zdůvodňuje objektivní potřebu i zdravotně schopných pracovníků realizovat předmět veřejné zakázky. Specifičnost prostředí stanic metra rovněž vyplývá i z potenciálních bezpečnostních rizik při provádění úklidových prací (viz výše). Těmito specifickými znaky se prostory stanic metra zásadně odlišují od jakýchkoliv prostor vlakových nádraží či od dalších prostor jako jsou např. obchodní domy, letiště apod.
  - 3) Potřeba vybavení dodavatele speciálními technickými prostředky pro úklid stanic metra. K tomu zadavatel uvedl, že pro účely úklidu prostor stanic metra je potřeba speciálních a účinných technických prostředků, které zaručí splnění účelu veřejné zakázky, tj. v krátkém časovém úseku uklidit rozsáhlý prostor stanic metra, který se rozléhá po celém území hlavního města Prahy.

67. Zadavatel dále uvádí, že pokud by nestanovil zadávací podmínky v daném rozsahu, vedlo by to k účasti nezkušených dodavatelů v zadávacím řízení a následnému výběru nevhodnější nabídky uchazeče, který nemá zkušenosti s podobným rozsahem a složitostí poskytovaných služeb. S tímto vybraným dodavatelem by následně zadavatel uzavřel smlouvu a až poté by zjistil, že není schopen předmětné úklidové služby poskytovat. Zadavatel dále zdůrazňuje, že byl založen za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu a že poskytuje služby, které využívají milióny lidí denně. V této souvislosti si zadavatel nemůže dovolit při zadávání veřejných zakázek experimentovat a vystavovat se tak případnému riziku, že požadovaná služba nebude plněna v potřebném rozsahu a kvalitě. Je tedy naprosto logické, že pokud zadává zadavatel veřejnou zakázku na úklid stanic metra, musí mít jistotu, že uchazeč má zkušenosti s úklidem stanic podzemní hromadné dopravy.
68. Zadavatel je přesvědčen, že stanovení všech kvalifikačních předpokladů veřejné zakázky plně koresponduje s náročností provádění úklidu metra, včetně odstraňování graffiti, co do technického a personálního zajištění ze strany dodavatele a co do jeho dostatečných zkušeností při výkonu obdobné činnosti v prostorách, kde je provozována podzemní hromadná doprava.
69. Zadavatel dále poukazuje na celou řadu zařízení, která by při neodborné manipulaci mohla způsobit značné škody na zdraví osob a též značné škody hmotného charakteru. Takové škody by navíc mohly ohrozit bezpečnost a plynulost poskytování hromadné dopravy široké veřejnosti, za což by následně mohl nést odpovědnost právě zadavatel, který by v prostorách pražského metra umožnil vykonávat úklidovou činnost osobám bez dostatečných zkušeností a záruk k řádnému plnění veřejné zakázky.
70. Zadavatel dále uvádí, že prostory pražského metra se vyznačují koncentrací složitých technologických zařízení, navíc pod vysokým napětím, a jsou tak prostory bezesporu zcela specifickými. Významnou skutečností je dle zadavatele též fakt, že nedílnou součástí pražského metra je ochranný systém pro ochranu obyvatelstva v případě válečného napadení nebo jiného ohrožení obyvatelstva. Jakožto zařízení nezbytná pro plnění funkcí spojených s bezpečností České republiky a jejích obyvatel jsou součástí tohoto ochranného systému též technická a zdravotnická centra, včetně prostor určených pro zásobování ochranného systému metra (dále také jako „OSM“). Mezi součásti OSM, které jsou přímo dotčeny úklidovými pracemi, patří zejména bezpečnostní uzavírací systémy, tlakové závěry, zařízení umožňující bezpečný přesun obyvatel do kolejí v případě krizových situací, ale též kompletní technická centra OSM. Tato centra v sobě skrývají další složitá zařízení, a to například systémy vzduchové filtrace, energetické centrály, zásobárny a úpravny pitné vody apod. Provádění úklidu ve výše uvedených prostorách a v blízkosti zmíněných zařízení klade značné nároky na schopnosti a zkušenosti úklidových pracovníků. Neodbornou činností by mohly být jednak způsobeny značné škody na OSM a na zdraví pracovníků, jakož i poškozena funkčnost celého OSM. Přitom do většiny prostor OSM je zásadně omezen přístup jakýchkoliv osob a v případě zvýšení bezpečnostních rizik (hrozba teroristického činu) jsou právě tyto osoby vystaveny nezbytným bezpečnostním prověrkám, což od dodavatele úklidových prací vyžaduje co nejvyšší stálost zaměstnaneckého poměru těchto osob.
71. Dle zadavatele se na něj při správě, údržbě a provozu OSM vztahují příslušná ustanovení obecně závazných bezpečnostních norem, a to například vyhlášky Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, zákona č. 239/2000 Sb.,

o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon a nařízení vlády č. 462/2000 Sb., které provádí krizový zákon. Výběr zkušeného dodavatele úklidových prací je tak nezbytnou součástí dodržování povinností uložených těmito právními předpisy.

72. Úklidovými pracemi bezprostředně dotčený je dle zadavatele také protichemický varovný systém. K jeho poškození či k iniciaci chemického poplachu, včetně vyhlášení evakuace a zalarmování integrovaného záchranného systému, může dojít jak neprofesionálním způsobem úklidu, tak též druhem použitých prostředků. Funkcionalita tohoto zařízení pak podléhá zvýšenému režimu utajení ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.
73. Co se týče specifík ve vztahu k organizaci úklidových prací, zadavatel zmiňuje skutečnost, že v časovém úseku, ve kterém dochází k úklidu metra, včetně kolejiště, probíhají v předmětných prostorách technicko-bezpečnostní zkoušky zařízení a prostředků zadavatele či nácviky bezpečnostních akcí a zásahů integrovaného záchranného systému, a to jak v kolejišti, tak i mimo něj. Tyto skutečnosti taktéž kladou značné nároky na dostatečné zkušenosti úklidových pracovníků, osob zabývajících se logistickým zajištěním prací a součinnosti těchto osob s dispečery dohlížejícími na průběh zkoušek či cvičení v předmětných prostorech.
74. Dle zadavatele je dalším specifíkem podzemní hromadné dopravy veřejná přístupnost značné části prostor. Např. pražským metrem se za jediný den přepraví více jak jeden milion cestujících, což tyto prostory činí jedním z nerizikovějších míst pro případ teroristického činu. Pracovníci provádějící úklid tak musí dbát zvýšené pozornosti při nálezu a identifikaci podezřelých předmětů (balíčků, zapomenutých zavazadel apod.)

Stanovisko Státního úřadu inspekce práce

75. Dle stanoviska Státního úřadu inspekce práce (dále také jako „SÚIP“) se jeho působnost nevztahuje na kontrolované osoby v rozsahu, ve kterém u nich vykonávají dozor drážní správní úřady a Drážní inspekce, příp. dozor orgánu státní báňské správy. Dle SÚIP je zaměstnavatel při provádění úklidových prací povinen vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodné organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímat opatření k předcházení rizikům, ať už je pracovní činnost prováděna na povrchu nebo ve stanicích metra (zde SÚIP odkazuje na zákoník práce a na zákon č. 309/2006 Sb.). Zaměstnavatel musí zejména vycházet z vyhodnocení rizik, se kterými se mohou zaměstnanci úklidu při své činnosti setkat.
76. Pokud se jedná o technologie, které zahrnují určená technická zařízení dle vyhlášky č. 100/1995 Sb., kterou se stanoví podmínky pro provoz, konstrukci a výrobu určených technických zařízení a jejich konkretizace (dále také jako „řád určených technických zařízení“), pak dle SÚIP tato zařízení spadají do kompetence Drážního úřadu. Technická zařízení, která svým charakterem a parametry nenaplní požadavky určených technických zařízení, ve smyslu vyhlášky č. 100/1995 Sb., spadají do kontrolní činnosti SÚIP a není v nich rozdíl, zda jsou používána na povrchu nebo ve stanicích metra.
77. Postupy při zjišťování zdravotní způsobilosti a vhodnosti pro práci zaměstnanců, jejich rozsah a četnost, je dle SÚIP v působnosti Ministerstva zdravotnictví. Specifické požadavky

z hlediska zdravotní způsobilosti zaměstnanců v drážní dopravě jsou uvedeny ve vyhlášce č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní způsobilost (dále také jako „řád pro zdravotní a odbornou způsobilost“). Tato vyhláška se vztahuje i na zaměstnance, kteří budou vykonávat ostatní činnosti při provozování dráhy a drážní dopravy. Tito zaměstnanci však nespádají do kontrolní pravomoci SÚIP a jeho oblastních inspektorátů.

Stanovisko Ministerstva zdravotnictví České republiky

78. Dle Ministerstva zdravotnictví je z hlediska požadavků na zdravotní způsobilost zapotřebí rozlišovat režim práce - činnosti za provozu metra a mimo provoz metra. Za předpokladu, že by se jednalo o běžný úklid a nejednalo by se o činnosti přímo se podílející na provozu metra, a dále, že v době provozu metra zaměstnanci úklidové firmy nesmějí vstupovat do kolejiště, pak se dle Ministerstva zdravotnictví řád pro zdravotní a odbornou způsobilost na takové zaměstnance úklidové firmy nevztahuje. Tato vyhláška by se na úklidové práce vztahovala v části fyzických osob provádějících ostatní činnosti při provozování dráhy a drážní dopravy a uchazeče o výkon těchto činností pouze za podmínky, že zaměstnanci firmy při své pracovní činnosti vstupují bez dozoru na provozovanou dopravní cestu.
79. Ministerstvo zdravotnictví dále uvádí, že orgány veřejného zdraví nejsou dozorovými orgány ve smyslu zákona č. 266/1994 Sb., zákona o drahách, ve znění pozdějších předpisů, a doporučuje se obrátit se svým dotazem na Drážní inspekci, která vykonává státní dozor mj. i na speciálních drahách, jako je metro.

Stanovisko Drážního úřadu

80. Dle Drážního úřadu se v metru nachází následující elektrická zařízení dle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 100/1995 Sb., řád určených technických zařízení, ve znění ke dni 26. 5. 2008:
- a) elektrické sítě drah a elektrické rozvody drah,
  - b) elektrická rozvodná zařízení drah a elektrické stanice drah,
  - c) trakční napájecí a spínací stanice,
  - d) trakční vedení,
  - e) elektrická zařízení napájená z trakčního vedení,
  - f) elektrická zařízení drážních vozidel,
  - g) silnoproudá zařízení drážní zabezpečovací, sdělovací, požární, signalizační a výpočetní techniky,
  - i) náhradní zdroje elektrické energie pro provozování dráhy,
  - k) zabezpečovací zařízení, jehož elektrické obvody plní funkci přímého zajišťování bezpečnosti drážní dopravy.
81. Na dotaz Úřadu, nakolik je nezbytné pro pracovníky úklidu metra, kteří uklízí v bezprostřední blízkosti elektrických zařízení používaných v metru, získat odbornou kvalifikaci v elektrotechnice pro stupeň „osoba poučená“ dle přílohy č. 4 řádu určených technických zařízení, Drážní Úřad uvádí, že podle bodu 2 přílohy č. 4 řádu (dále také jako „Příloha“), je pro vykonávání jakýchkoliv činností na dráze stanovena minimální elektrotechnická kvalifikace ve stupni „osoba poučená“.
82. Podle požadavků § 22 odst. 1 písm. b), c) a § 35 odst. 1 písm. b) a f) zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění účinném ke dni 26. 5. 2008 (dále jen „zákon o drahách“) musí mít dle Drážního úřadu každý provozovatel dráhy a provozovatel drážní dopravy (dále jen

„dopravce“) zpracovány vnitřní předpisy týkající se též provozování elektrických zařízení a zajištění jejich bezpečnosti. Tyto předpisy Drážní úřad posoudí v rámci řízení o vydání osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy, resp. osvědčení dopravce. Obdobným způsobem postupuje Magistrát hlavního města Prahy, který vykonává přenesenou působnost ve věci dráhy speciální (metro) podle § 57 odst. 1 zákona. Z pohledu zákona je tedy za dodržování jak vnitřních předpisů, tak technických a právních norem odpovědný provozovatel dráhy nebo dopravce, a to i jako provozovatel elektrických zařízení. Z právní úpravy vyplývá, že doklad o poučení, resp. poučení samotné není přenosné z jednoho provozovatele na druhého.

83. Opatření k zajištění bezpečnosti různých zařízení a prostorů používaných v rámci zajištění provozování dráhy a drážní dopravy mohou dle Drážního úřadu obsahovat různé požadavky na zdravotní kondici osob vykonávajících v uvedeném rámci pracovní činnost. Opatření určí provozovatel dráhy či dopravce na základě procesu hodnocení bezpečnostních rizik (viz nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění účinném ke dni 26. 5. 2008). Požadavky na zdravotní způsobilost dle řádu pro zdravotní a odbornou způsobilost ve znění účinném ke dni 26. 5. 2008, stanovuje na základě opatření pro jednotlivé druhy prací vnitřním předpisem provozovatel dráhy [§ 22 odst. 1 písm. c) zákona o drahách] a dopravce [§ 35 odst. 1 písm. f) zákona o drahách].
84. Úklidové práce v metru tak dle Drážního úřadu vyžadují specifickou zdravotní způsobilost – probíhají za specifických podmínek ve specifických prostorách umístěných pod povrchem. Z logiky zákona vyplývá, že požadavky určuje provozovatel dráhy nebo dopravce, a to i z titulu provozovatele technického zařízení.
85. K dotazu Úřadu nakořik jsou technická zařízení používaná v metru (z hlediska posuzované otázky bezpečnosti zajišťování úklidu v jejich bezprostřední blízkosti) specifická tím, že se nachází v podzemí, a nakořik by pracovníci úklidu mohli získat obdobné zkušenosti jinde než v metru, Drážní úřadu uvádí, že se nejedná o specifičnost zařízení, ale o specifičnost podmínek, ve kterých a za kterých v podzemí pracují (př. vnější podmínky v podzemí jsou značně odlišné od podmínek na povrchu, trvalé umělé osvětlení, stísněné prostory, náročnější únikové cesty, nebezpečí zatopení aj.). Jak již bylo uvedeno, podle zákona a řádu určených technických zařízení zodpovídá za provoz elektrických zařízení (včetně jejich bezpečnosti) jeho provozovatel (tj. provozovatel dráhy nebo dopravce), který také musí v souladu s příslušnými technickými a právními předpisy stanovit pravidla pro bezpečný provoz zařízení a bezpečnou činnost na tomto zařízení. Tato pravidla jsou zakotvena v místních pracovních a bezpečnostních předpisech. Z Přílohy také vyplývá povinnost provozovatele provést poučení a povinnost osob toto poučení absolvovat. Specifičnost zařízení umístěných v metru je třeba zkoumat srovnáním vnitřních předpisů a technických podmínek výrobců zařízení. Základní rozdíly zařízení umístěného v podzemí lze vysledovat v ustanoveních vyhlášky č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah (část čtvrtá, § 27 až § 49).

Stanovisko zadavatele ze dne 12. 1. 2016 v návaznosti na dotazy Úřadu ze dne 18. 12. 2015

86. Zadavatel obecně uvádí, že ačkoli vyjádření Českých drah jednoznačně potvrzuje argumenty tvrzené zadavatelem ve všech svých podáních a lze z něho jednoznačně dovodit, že charakter úklidu vlakových nádraží Českých drah a prostor metra vykazují zásadní odlišnosti, zastával

Úřad v původním správním řízení bez jakéhokoli věcně relevantního podkladu a rozumného zdůvodnění názor, že úklid vlakových nádraží je obdobný jako úklid metra. Jak vyplývá z vyjádření Českých drah, v prostorách vlakových nádraží, na rozdíl od prostor metra, se nenachází technologická zařízení pod vysokým napětím, ochranný systém k zajištění bezpečnosti obyvatel, protichemický varovný systém a ani zde neprobíhají bezpečnostní akce. České dráhy jednoznačně ve svém vyjádření potvrdily skutečnosti zadavatelem tvrzené.

87. Zadavatel k odpovědi na dotazy Úřadu uvádí, že všichni pracovníci poskytující úklidové služby v pražském metru musí splňovat podmínky stanovené řádem pro zdravotní způsobilost a musí rovněž splňovat elektrotechnickou kvalifikaci podle řádu určených technických zařízení ve stupni osoba poučená. Dále s ohledem na skutečnost, že každé pracoviště zadavatele je zcela specifické, musí být pracovníci dodavatele poskytujícího úklidové služby rovněž proškoleni a seznámeni s riziky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále tako jako „BOZP“) na konkrétním pracovišti.
88. Zadavatel na dotaz Úřadu, kolik dodavatelů a subdodavatelů se v letech 2005-2008 podílelo na realizaci komplexního a nepřetržitého úklidu stanic metra, resp. stanic podzemní hromadné dopravy (včetně služby odstraňování graffiti) pro zadavatele po dobu minimálně 12 měsíců a v rozsahu minimálně současně 6 uklízených stanic s průměrným obratem alespoň 20 mil. Kč za poslední 3 roky před zahájením zadávacího řízení, a o jaké dodavatele se jednalo, uvádí, že je naprosto irelevantní, kolik dodavatelů poskytovalo ve sledovaném období předmětné úklidové služby v pražském metru přímo zadavateli, neboť zadavatel nastavil zadávací podmínky komplexně tak, aby se zadávacího řízení mohli účastnit odborné subjekty poskytující stejné či obdobné plnění jak na území České republiky, tak i na území Evropské unie, popř. území jiného státu. S ohledem na tuto skutečnost nemají dle zadavatele odpovědi na položené otázky žádnou vypovídající hodnotu a právní relevanci, neboť zadavatel je pouze jedním z objednatelů na relevantním trhu předmětných služeb.
89. Dle zadavatele dodavatelů, kteří poskytovali v letech 2005-2008 komplexní a nepřetržitý úklid (včetně odstraňování graffiti) stanic podzemní hromadné dopravy (nikoliv tedy pouze stanic metra), a to minimálně po dobu 12 měsíců a v rozsahu minimálně současně uklízených 6 stanic s průměrným obratem alespoň 20 mil. Kč, jsou na území celé Evropské unie minimálně desítky, ne-li stovky a na celém světě jich budou bezpochyby stovky. Dle zadavatele je na území Evropy 64 drah podzemní hromadné dopravy a ve zbytku světa je 119 drah podzemní hromadné dopravy, které bezesporu musejí být uklízeny. Je tedy zřejmé, že existovaly minimálně stovky dodavatelů, kteří v předmětných letech daný požadavek zadavatele splňovali. Zadavatel se samozřejmě před zahájením zadávacího řízení na veřejnou zakázku zabýval i otázkou, kolik dodavatelů je schopno splnit nastavené kvalifikační předpoklady. Po konzultaci se spřátelenými dopravními podniky na území Evropy došel zadavatel k ujištění, že subjektů schopných splnit zadávací podmínky jsou desítky. Za účelem doložení výše uvedených faktů dokládajících zadavatelovo tvrzení se zadavatel obrátil na dopravní podniky města Madridu, Bruselu, Londýna, Vídně, Sofie, Varšavy, Budapešti, Norimberka a Helsinek s žádostí o zaslání sdělení požadovaných informací, jejichž vyjádření v průběhu správního řízení předložil.
90. K dotazům Úřadu pak zadavatel nakonec uvádí, že na poskytování úklidových služeb v prostorách stanic pražského metra se v letech 2005 až 2008 podílelo převážně

7 obchodních společností bez ohledu na jejich postavení, tzn. bez ohledu na to, zda se jednalo o hlavního dodavatele či subdodavatele.

91. Zadavatel na dotaz Úřadu, jaká konkrétní specifika může výkon práce úklidových služeb v podzemí metra vykazovat, uvádí, že specifická prostředí stanic metra vyplývá z potenciálních bezpečnostních rizik při provádění úklidových prací, kdy se v prostorách metra nachází technologická zařízení pod vysokým napětím, ochranný systém k zajištění bezpečnosti obyvatel, protichemický varovný systém, přičemž zde rovněž probíhají bezpečnostní akce. Těmito specifickými znaky se prostory stanic metra zásadně odlišují od jakýchkoliv prostor vlakových nádraží či od dalších prostor jako jsou např. obchodní domy, letiště apod. – což dle zadavatele potvrdily i České dráhy.
92. Zadavatel dále dodává, že pro účely vstupu pracovníků dodavatele poskytujícího úklidové služby do místností MOZ (místnost optických zařízení), MSR (místnost slaboproudých rozvaděčů) a SM (sdělovací místnost) uvedených v příloze č. 6 ZŘ, je podmínkou elektrotechnická kvalifikace podle řádu určených technických zařízení, a to minimálně ve stupni „osoba poučená“.
93. Výběr zkušeného dodavatele, který má zkušenost s poskytováním stejných či obdobných úklidových služeb, byla pro zadavatele zcela zásadní, a to zejména s ohledem na zajištění bezpečnosti cestujících v pražském metru. Průměrně každou stanicí metra projde denně cca 30.000 cestujících (u přestupních stanic je samozřejmě toto číslo několikanásobně vyšší). Z výše uvedeného vyplývá, že rozsah znečištění je ve stanicích metra vysoký a nelze jej porovnat s žádnými prostory vlakových nádraží.
94. Dle zadavatele není jistě neznámou skutečností, že v podzemních prostorách pražského metra je umístěna celá řada zařízení, která by při neodborné manipulaci mohla způsobit značné škody na zdraví osob a též značné škody hmotného charakteru. Takové škody by navíc mohly ohrozit bezpečnost a plynulost poskytování hromadné dopravy široké veřejnosti, za což by následně mohl nést odpovědnost právě zadavatel, který by v prostorách pražského metra umožnil vykonávat úklidovou činnost osobám bez dostatečných zkušeností a záruk k řádnému plnění veřejné zakázky.
95. Prostory pražského metra se dle zadavatele vyznačují koncentrací složitých technologických zařízení, navíc pod vysokým napětím, a v tomto smyslu jde bezesporu o prostory zcela specifické. Zadavatel na tomto místě dále opakuje v části OSM argumentaci uvedenou již ve svém stanovisku ze dne 21. 12. 2015 (viz bod 70. odůvodnění tohoto rozhodnutí).
96. Dle zadavatele není jistě dále bez významu, že se na zadavatele při správě, údržbě a provozu OSM vztahují příslušná ustanovení obecně závazných bezpečnostních norem, a to například vyhlášky Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, zákona č. 240/2000 Sb., krizový zákon a nařízení vlády č. 462/2000 Sb., které provádí krizový zákon. Výběr zkušeného dodavatele úklidových prací je tak nezbytnou součástí dodržování povinností uložených těmito právními předpisy.
97. Úklidovými pracemi je bezprostředně dotčen též protichemický varovný systém. K jeho poškození či k iniciaci chemického poplachu, včetně vyhlášení evakuace a zalarmování integrovaného záchranného systému, může dojít jak neprofesionálním způsobem úklidu, tak

těž druhem použitých prostředků. Funkcionalita tohoto zařízení pak podléhá zvýšenému režimu utajení ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

98. Co se týče specifík ve vztahu k organizaci úklidových prací, je třeba zmínit též skutečnost, že v časovém úseku, ve kterém dochází k úklidu metra, včetně kolejiště, probíhají v předmětných prostorách technicko-bezpečnostní zkoušky zařízení a prostředků zadavatele či nácviky bezpečnostních akcí a zásahů integrovaného záchranného systému, a to jak v kolejišti, tak i mimo něj. Tyto skutečnosti taktéž kladou značné nároky na dostatečné zkušenosti úklidových pracovníků, osob zabývajících se logistickým zajištěním prací a součinnosti těchto osob s dispečery dohlížejícími na průběh zkoušek či cvičení v předmětných prostorech.
99. V obecné rovině zadavatel k dotazu Úřadu na specifičnost zdravotní způsobilosti pracovníků zajišťujících noční úklid v podzemí metra uvádí, že ze zdravotního hlediska musí pracovníci dodavatele poskytující úklidové služby splňovat veškeré podmínky stanovené obecně závaznými právními předpisy České republiky. Pro všechny zaměstnance dodavatele úklidových služeb, kteří vykonávají práci nebo činnost, jejichž součástí je riziko ohrožení zdraví, musí být předepsána pracovně lékařská prohlídka podle ustanovení § 11 odst. 3 vyhlášky č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, (vyhláška o pracovně lékařských službách a některých druzích posudkové péče).
100. S ohledem na specifičnost prostředí poskytování požadovaných úklidových služeb pak musí mít pracovníci dodavatele úklidových služeb zdravotní způsobilost, která je požadována ke vstupu do kolejiště dle ustanovení § 2 písm. b) bod 1) řádu pro zdravotní a odbornou způsobilost, a proškolení v souladu se Směrnicí o bezpečnosti a ochraně zdraví, požárních předpisů a vybraných ustanovení dopravních předpisů (znalost ustanovení předpisu D 1/1, návěst č. 30, 56; znalost ustanovení předpisu D 2/1, § 17, bod 1, 2, 3, 4, 5; § 18, bod 3, a, b; § 19, bod 1, 2, 3; § 24; znalost ustanovení směrnice Ds 2/1, § 32; znalost směrnice 24-2011-02 řešící Místní provozní bezpečnostní předpisy (dále také jako „MPBP“) – body 4.3; 5; 5.1; 5.2.1; 5.3.1.).
101. Zadavatel opakovaně poukazuje na zásadní specifikum úklidu prostor pražského metra, které spočívá v tom, že úklid lze provádět výhradně během noční výluky provozu metra, tj. mezi 1. a 4. hodinou ranní. Skutečnost, že bylo v době zahájení zadávacího řízení zapotřebí během necelých tří hodin uklízet každý den 57 stanic (navíc z toho 3 stanice přestupní) nacházejících se po celém území hlavního města, včetně kolejiště, nástupišť a technických prostorů o rozloze více jak 636.000 m², kladlo značné nároky na organizační a logistické schopnosti dodavatele a dále na zkušenosti konkrétních zaměstnanců dodavatele služeb.
102. Zadavatel na dotaz Úřadu, jaký podíl prací tvoří noční a jaký podíl denní úklid a v jakém časovém rozvrhu jsou tyto formy úklidu realizovány, uvádí, že s ohledem na skutečnost, že způsob provádění úklidových služeb v noci a ve dne se diametrálně odlišuje, přičemž každý úklid má svá určitá specifika, nelze stanovit podíl takovýchto prací, a to z důvodu nemožnosti jejich vzájemné porovnatelnosti jak v časovém posouzení, tak i ve způsobu provádění úklidových prací. Denní úklid není oproti nočnímu úklidu náročný na technické stroje, počet pracovníků a není de facto omezena doba možnosti úklidu. V průběhu provozního dne jsou

zajišťovány tzv. denní služby pro odstraňování nadměrného znečištění (přeplněné koše, drobné nečistoty, rozbité sklo, rozlité tekutiny apod.) způsobené provozem, povětrnostními vlivy (déšť, tání sněhu, náledí apod.) a stavebními závadami dočasného charakteru (průsaky vody, havárie vodovodního řadu, kanalizace apod.). Pracovníci dodavatele odstraňují nadměrné znečištění průběžně sami v rámci tzv. denního čištění nebo na základě výzvy odpovědných pracovníků objednatele (např. staniční personál jednotky Provoz Metro). V zimním období je od 15. 11. do 31. 3. každoročně v závislosti na povětrnostních podmínkách zajištěna pohotovost pro odstraňování sněhu, náledí, příp. vody.

103. Zadavatel na dotaz Úřadu, jaká konkrétní technologická zařízení, vč. uvedení jejich počtů a rozmístění [např. zda se nachází také v prostorách stanic a stanovišť provozního ošetření na tratích metra A, B a C dle bodu 3.1 písm. a) zadávací dokumentace], u nichž je v rámci plnění veřejné zakázky prováděn úklid, se v metru nacházejí, a jež by mohla být prováděním úklidu narušena, a dále jaká z těchto technologických zařízení by mohla být pro pracovníky provádějící úklid nebezpečná z hlediska možných pracovních úrazů, jaká existují bezpečnostní opatření v obou vyjmenovaných případech a kdo při úklidu prostor, v nichž se tato zařízení nachází, zajišťuje dodržování bezpečnostních opatření vč. proškolení pracovníků, uvádí, že ve stanicích metra a v technických prostorách metra je celá řada různých technologických zařízení (např. pohyblivé schody, výtahy, tlakové uzávěry, informační systém, reklamní plochy, technologická zařízení pro distribuci elektrické energie včetně bezpečnostních a řídicích zařízení (rozdávěče vysokého a nízkého napětí, transformátory aj.), jejichž počet a rozmístění nelze jednoduchým způsobem popsat a vyčíslit ve lhůtě stanovené Úřadem.
104. Zadavatel na dotaz Úřadu, jaká konkrétní specifika vykazuje úklid prostor v elektrických stanicích a ochranném systému metra dle bodu 3.1 písm. c) a d) zadávací dokumentace, a nakolik pracovníci úklidu dodavatele přichází do styku s technologickými zařízeními vyžadujícími vyšší nároky na bezpečnost práce, odkazuje na všechna svá předchozí vyjádření, přičemž nad rámec toho uvádí, že zařízení elektrické stanice je nedílnou součástí stanice metra (služební prostory). Vstup do elektrické stanice je možný pouze osobám proškoleným, které jsou dále seznámeny s riziky a BOZP na konkrétním pracovišti, přičemž všechna činnost těchto pracovníků je dozorována v souladu s řádem určených technických zařízení.
105. Elektrická stanice obsahuje obecně technologická zařízení pro distribuci elektrické energie včetně bezpečnostních a řídicích zařízení (rozdávěče vysokého a nízkého napětí, transformátory apod. – každá stanice je detailně popsána v MPBP, kde jsou i uvedeny bezpečnostní a pracovní opatření – viz vzor předložený k výroku 2. usnesení Úřadu ze dne 18. 12. 2015). Úklid se provádí v bezprostřední blízkosti uvedených zařízení a vyžaduje spolehlivé pracovníky, kteří jsou schopni dodržovat všechny zásady, se kterými byli v rámci proškolení seznámeni. Nedodržení zásad může mít fatální vliv nejen na bezpečnost pracovníků, ale může být zásadně ohrožena i bezpečnost a plynulost dopravy v metru.
106. Zadavatel na dotaz Úřadu, v čem spočívají konkrétní specifika technických prostředků (úklidových strojů) a jejich obsluhy používaných pro úklid v metru a o jaké technické prostředky se konkrétně jedná, uvádí, že v zadávacím řízení (pozn. Úřadu viz níže v bodu 107. odůvodnění tohoto rozhodnutí) vymezil v obecných rysech technické vybavení a opatření k zajištění jakosti, přičemž další technické prostředky při realizaci úklidových služeb ponechal již na příslušném dodavateli. Je však zřejmé, že při nočním úklidu, který je možné provádět

ve velmi krátkém časovém úseku a přitom na rozsáhlém území, je zapotřebí velká základna technických strojů a vybavení, aby bylo možné v požadovaném časovém úseku a ve všech stanicích metra zajistit úklid daných prostor.

107. Pozn. Úřadu k odkazu zadavatele na technické kvalifikační předpoklady v zadávacích podmínkách: Zadavatel v zadávací dokumentaci v části 7.1.4 (Seznam technického vybavení a opatření k zajištění jakosti) k požadavku na úklidové stroje a technologii odstraňování graffiti uvedl: *„Dodavatel prokáže tento kvalifikační předpoklad předložením popisu technického vybavení a opatření používaných dodavatelem k zajištění jakosti a popis zařízení či vybavení dodavatele určeného k provádění výzkumu. Popis technického vybavení - dodavatel je povinen v čestném prohlášení prokázat, že disponuje minimálně níže uvedeným technickým vybavením nutným k řádnému plnění této veřejné zakázky:*

- *10 servisních vozidel,*
- *funkční technologie k odstraňování graffiti,*
- *vlastní výzkum, resp. smlouva s výzkumným pracovištěm v oblasti přípravků k odstraňování graffiti, zabezpečující možnost rychlého přizpůsobení se novým barvám a prostředkům používaným v této oblasti,*
- *seznam chemických přípravků učených k odstraňování graffiti s doložením příslušných bezpečnostních listů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č. 109/2006, příloha II. Bezpečnostní listy pak dále musí být dle rozsahu doplněny o scénáře expozic,*
- *doklad autorizované osoby podle zákona č. 356/2003 Sb. o chemických látkách a chemických přípravcích (chemický zákon) v platném znění pro aplikaci chemických přípravků k zabezpečování ochrany proti graffiti a k jejich odstraňování,*
- *provozovna umístěná na správním území hlavního města Prahy, ve které je zaměstnáno minimálně 15 pracovníků určených k provádění úklidových prací,*
- *dispozici čisticími prostředky v souladu s technickou specifikací 2TG00 00 0940 001 – Schválené čisticí prostředky pro užití v DP a.s., ve znění pozdějších změn. [Pozn. Úřadu: tuto zadávací podmínku zadavatel v rámci odpovědi č. 6 na žádost o dodatečné informace k zadávacím podmínkám vypustil].*

Zadavatel požaduje, aby uchazeč při plnění veřejné zakázky zajistil přísné dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zadavatel požaduje zajištění těchto opatření na úrovni normy OHSAS 18001.

Dodavatel prokáže kvalifikační předpoklad předložením dokladu o registraci v systému řízení a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) nebo certifikátu řízení z hlediska ochrany životního prostředí vydaného podle českých technických norem akreditovanou osobou“.

108. V obecné rovině zadavatel k dotazu Úřadu, jaká konkrétní specifika vykazuje odstraňování graffiti ve stanicích metra, uvádí, že odstraňování graffiti má jasná pravidla a postup, v rámci kterého musí být používány pracovníky příslušné chemické a ochranné prostředky. Při odstraňování graffiti existuje dle zadavatele značné riziko, že by mohl dodavatel úklidových služeb použít chemické látky, které by mohly poškodit povrch, nebo přímo zařízení např.

svým korozivním účinkem, případně by se mohlo jednat o toxické látky. V metru je rozmístěn protichemický varovný systém, který by při použití nepovoleného (neznámého) čisticího prostředku mohl signalizovat přítomnost toxické látky v metru a v důsledku toho by mohlo dojít k vyhlášení rozsáhlých bezpečnostních opatření (např. zastavení metra v celé Praze a evakuaci všech cestujících), což představuje značné škody a rizika na zdraví cestujících (riziko paniky a následného úrazu). Zadavatel v této souvislosti uvádí, že není oprávněn sdělit Úřadu podrobnosti k protichemickému varovnému systému, neboť se jedná o velmi citlivé informace z pohledu bezpečnosti cestujících a některé části systému podléhají utajení podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. Zadavatel tedy v rámci plnění oprávněně požaduje, aby dodavatel používal předem schválené čisticí prostředky, jež vyloučí shora uvedené nežádoucí situace.

Stanovisko zadavatele ze dne 16. 2. 2016 v návaznosti na dotazy Úřadu ze dne 21. 1. 2016

109. Zadavatel na dotaz Úřadu, že z interních předpisů a zadávací dokumentace není zcela zřejmé, zda odbornou kvalifikaci v elektrotechnice stupně „osoba poučená“ dle řádu určených technických zařízení musí splňovat všichni pracovníci poskytující úklidové služby a jaký je podíl z celkového rozsahu úklidu elektrické stanice, který zajišťuje sama obsluha elektrické stanice [jak plyne z interních předpisů (konkrétně z § 19 „Místního provozního bezpečnostního předpisu pro 11 MDT Náměstí Míru“), „[ú]klid prostorů elektrické stanice provádí obsluha elektrické stanice. Úklid většího rozsahu provádí uklízečka, která musí být prokazatelně poučena ve smyslu přílohy č. 4 vyhlášky MD č. 100/1995 Sb., resp. podle platné Směrnice GŘ Elektrotechnická kvalifikace zaměstnanců. Potom jako osoba poučená smí provádět úklid v prostoru elektrické stanice pod dohledem pověřeného zaměstnance provozu Elektrické stanice s kvalifikací osoby znalé“], uvádí, že Úklid elektrických stanic není prováděn obsluhou elektrické stanice a je realizován pouze pracovníky dodavatele úklidových služeb. Zadavatel současně na základě požadavku Úřadu předložil Směrnici generálního ředitele č. 4/2007, elektrotechnická kvalifikace zaměstnanců ze dne 5. 1. 2007 (dále také jako „směrnice generálního ředitele“).
110. Zadavatel na dotaz Úřadu, jak konkrétně je zajišťování úklidových prací dotčeno existencí technických a zdravotnických center včetně prostor určených pro zásobování ochranného systému metra (OSM), dále existencí bezpečnostních uzavíracích systémů, tlakových uzávěrů, zařízení umožňujících bezpečný přesun obyvatel do kolejíště v případě krizových situací, kompletních technických center OSM, systémy vzduchové filtrace, energetické centrály, zásobárny a úpravny pitné vody, a to s ohledem na vymezení úklidu a jeho četnosti v prostorech ochranného systému metra v části 4. Technické specifikace (přílohy č. 2 zadávací dokumentace), uvádí, že zajištění úklidových prací v prostorech OSM je dotčeno kupříkladu:
- Existencí elektrických zařízení v bezprostřední blízkosti úklidových prací, kdy zařízení často nelze po dobu provádění úklidu zcela odpojit od sítě.
  - Existencí tlakových uzávěrů, poklopů a jiných uzavíracích mechanismů, které mají velkou hmotnost a při manipulaci s nimi je třeba zvláštní opatrnosti, neboť může způsobit vážné zranění na těle pracovníka úklidových služeb.
  - Ve filtroventilačních centrálách a úpravnách vody (jakož i v jiných podobných podzemních prostorech) je provádění úklidu ztíženo množstvím potrubního (případně kabelového) vedení v různých výškách v místnosti. Některá dotčená místa

jsou obtížně dostupná, kdy může dojít k úrazu hlavy, klopýtnutí přes nízko položené potrubní vedení apod. Je tedy třeba zvláštní opatrnosti ze strany pracovníků dodavatele poskytujícího úklidové služby již při pouhém pohybu v tomto prostoru.

111. Zadavatel na dotaz Úřadu, jak konkrétně jsou úklidové práce v rozsahu vymezeném předmětem veřejné zakázky v Technické specifikaci, která tvořila přílohu 2 zadávací dokumentace (kromě již uvedených požadavků na logistické zajištění a součinnost), dotčeny technicko-bezpečnostními zkouškami zařízení a prostředky zadavatele, nácvikem bezpečnostních akcí a zásahů integrovaného záchranného systému, a dále o sdělení jaká je četnost těchto uvedených činností či akcí vč. sdělení potřebných konkrétních zkušeností pracovníků úklidu, uvádí, že s ohledem na skutečnost, že každé cvičení je jiné a zadavatel je při těchto akcích pouhým účastníkem či poskytovatelem prostoru, nelze podrobněji rozebrat, jak konkrétně jsou úklidové práce dotčeny jednotlivými činnostmi či akcemi. V obecné rovině zadavatel uvádí, že úklidové práce mohou být omezeny zákazem úklidu strojním mytím nebo úplným zákazem mytí vymezených prostor (například při technicko-bezpečnostních zkouškách, nácviku bezpečnostních akcí a zásahů integrovaného záchranného systému, filmování apod.). Četnost shora uvedených činností a akcí se řídí podle potřeb zadavatele či jiných oprávněných subjektů (GŘ HZS hl. m. Prahy, Policie ČR, MHMP). Zadavatel k tomuto dále uvádí, že dodavatel je o těchto omezeních dopředu informován. Pracovníci dodavatele poskytujícího úklidové služby se rovněž řídí pokyny staničního personálu či určeného dozoru.
112. Zadavatel na dotaz Úřadu, jaká další technologická zařízení (kromě technologických zařízení v elektrických stanicích a technologických zařízení OSM), v jejichž bezprostřední blízkosti je v rámci plnění veřejné zakázky prováděn úklid, a jež by mohla být prováděním úklidu narušena, se v návaznosti na vymezení předmětu veřejné zakázky v Technické specifikaci (přílohy č. 2 zadávací dokumentace) v metru nachází, a dále na dotaz, jaká z těchto technologických zařízení (kromě technologických zařízení v elektrických stanicích a technologických zařízení OSM) by mohla být pro pracovníky provádějící úklid nebezpečná z hlediska možných pracovních úrazů, uvádí, že každá stanice pražského metra zahrnuje nespočet technologických zařízení, přičemž řada z nich je obecně využívána ve většině stanic metra. Dle zadavatele se jedná například o tyto další z technologických zařízení, která by mohla být úklidem dotčena.
- výtahy (151 ks) – viz příloha „Odpovědnost za očištění výtahu“;
  - ramena pohyblivých schodů (267 ks) – viz příloha „Hranice čištění PS“;
  - telefonní zařízení (dispečerská, účastnická, místní, nouzová);
  - elektrická požární signalizace (EPS);
  - elektrická zabezpečovací signalizace (EVS);
  - hodinová zařízení;
  - technologická optická síť, optické kabely, optické rozváděče;
  - systém průmyslové televize (CCTV);
  - systémy pro rádiové spojení (VKV);

- systém staničního rozhlasu (rozhlasové zařízení);
- informační systémy;
- systém mobilních telekomunikací Operátorů.

113. Sdělovací zařízení umístěná v technologických místnostech jsou dle zadavatele důležitá pro bezpečný a spolehlivý provoz metra včetně jejich napájecích částí. Nesprávně prováděný úklid v blízkosti těchto zařízení by mohl narušit jejich správnou funkci a současně by mohl být pro pracovníky provádějící úklid nebezpečný z hlediska možných pracovních úrazů.
114. Poskytování úklidových služeb v podzemních prostorách metra může mít pro jednotlivé pracovníky dodavatele poskytující úklidové služby značná rizika možného ohrožení života a zdraví. Pro jejich co největší eliminaci má zadavatel zpracovány pokyny a informace o rizicích v prostorách zadavatele, kterými jsou tyto pracovníci vázáni. Zadavatel ke svému stanovisku připojil přehled možných rizik a opatření pro jednotlivé typy činností v metru. Dle zadavatele z vymezení rizik vyplývá potřeba výběru takového dodavatele úklidových služeb, který má dostatečné zkušenosti se stejnými či obdobnými prostorami a má dostatečnou základnu pracovníků, kteří již takové služby reálně poskytovali, čímž jsou značně eliminovány daná rizika.
115. Zadavatel na dotaz Úřadu, jaký subjekt předem schvaluje čisticí prostředky k odstraňování graffiti (jejichž použití vylučuje nežádoucí situace z hlediska protichemického varovného systému), uvádí, že čisticí prostředky pro čištění graffiti musí být schváleny pro použití v metru. Z hlediska protichemického varovného systému schvaluje chemické látky za zadavatele odd. Strojní. Zadavatel dále uvádí, že dle potřeb zadavatele je veškeré odstraňování graffiti (běžné odstraňování graffiti a odborné odstraňování graffiti) realizováno prostřednictvím dodavatele poskytujícího úklidové služby. Zadavatel k tomuto dodává, že za tímto účelem bylo zahájeno předemtné zadávací řízení, kdy zadavatel má v rámci úklidových služeb zajištěnu rovněž i činnost odstraňování graffiti.
116. Zadavatel dále na dotaz Úřadu, zda se zdravotní způsobilost dle § 2 písm. b) bod 1) řádu pro zdravotní a odbornou způsobilost vztahuje na všechny pracovníky úklidových služeb, nebo jen na ty pracovníky, kteří realizují úklid v kolejišti dle části 5. Technické specifikace (přílohy č. 2 zadávací dokumentace), uvádí, že pro účely úklidových činností v podzemních prostorách se nerozlišují pracovníci, kteří vstupují do kolejiště, a pracovníci, kteří uklízejí v obvodu dráhy ve smyslu ustanovení § 4 zákona č. 266/1994 Sb., zákon o drahách, či pracovníci uklízející nástupiště a prostory pražského metra. V případě potřeby (vykrytí jednotlivých pracovníků apod.) je dle zadavatele nezbytné, aby všichni pracovníci v těchto podzemních prostorách byli schopni splňovat závazné předpisy, tedy i zdravotní způsobilost dle § 2 písm. b) bod 1) řádu pro zdravotní a odbornou způsobilost, kterou zadavatel vztahuje na všechny pracovníky. V opačném případě by pak mohlo dojít k situaci, že nedojde k úklidu celého prostoru, jenž musí být proveden ve velmi krátkém časovém úseku, jak již zadavatel opakovaně uvedl ve svých předchozích vyjádřeních.
117. Nad rámec toho zadavatel uvádí, že pracovníci dodavatele poskytujícího úklidové služby musí splňovat vyjma shora uvedené zdravotní způsobilosti také elektrotechnickou kvalifikaci stupně alespoň „osoba poučená“ v souladu s přílohou č. 4 řádu určených technických zařízení, dále musí být pracovníci dodavatele prokazatelně poučeni a ověřeny jejich znalosti

z ustanovení MPBP pro vstup na tratě metra a práce na tratích metra – body 5, 5.1, 5.2.1, 5.3.1, a dále z ustanovení předpisu D1/1 návěst č. 30, 56, předpisu D2/1 § 17 body 1 až 5, § 18 body 3a a 3b, § 19 body 1 až 3 a směrnice Ds 2/1 § 32.

118. Jak již zadavatel uvedl ve svém sdělení ze dne 12. 1. 2016, obrátil se na dopravní podniky města Madridu, Bruselu, Londýna, Vídně, Sofie, Varšavy, Budapešti, Norimberku a Helsinek s žádostí o zaslání sdělení k následujícímu dotazu: „Kolik dodavatelů se v letech 2005-2008 podílelo na realizaci komplexního a nepřetržitého úklidu stanic metra, resp. stanic podzemní hromadné dopravy (včetně služby odstraňování graffiti) po dobu minimálně 12 měsíců a v rozsahu minimálně současně 6 uklízených stanic s průměrným obratem alespoň 20 mil. Kč, a o jaké dodavatele se jednalo?“. Ke dnešnímu dni 16. 2. 2016 zadavatel obdržel odpovědi od pěti níže uvedených dopravních podniků.

- Dopravní podnik v Madridu uvedl, že v předmětném období úklid v požadovaném rozsahu a obratu prováděli následující dodavatelé:
  - Clece (grupo ACS group)
  - Ferroviaal Servicios (Ferroviaal group)
  - Valoriza Facilities (Sacyr group)
  - Ingesan (OHL group)
  - Ilunion Facility Services (Ilunion group) (dříve Alentis group)
  - Proliser, specialista na odstraňování graffiti.

Dopravní podnik v Bruselu uvedl, že dle zasláných informací v letech 2005-2008 úklid interiérů souprav metra zajišťovala společnost „GOM“, přičemž nyní je úklid prováděn společností „ISS“. Čištění stanic metra provádí v současné době společnost „GOM“, název dodavatele provádějícího tento úklid v letech 2005-2008 nebyl v odpovědi uveden.

Dopravní podnik ve Varšavě uvedl, že je úklid všech stanic metra poskytován jednou společností, přičemž výběrové řízení na tohoto dodavatele je prováděno každý rok nebo jednou za tři roky. Názvy konkrétních dodavatelů nebyly v odpovědi poskytnuty.

Dopravní podnik v Budapešti uvedl, že úklid linky M4 poskytuje společnost BBM Budaber Zrt. a úklid linek M1, M2 a M3 poskytuje společnost PQS International Hungary Kft., přičemž obě společnosti splňují shora uvedené požadavky, tak jak byly vymezeny zadavatelem v zadávací dokumentaci.

Dopravní podnik v Helsinkách uvedl, že v letech 2005-2008 byl úklid prováděn 3 dodavateli. Název dodavatelů provádějících tento úklid v letech 2005-2008 nebyl v odpovědi uveden.

119. Zadavatel z výše uvedených odpovědí zahraničních dopravních podniků dovozuje, že v uvedené době na celém území EU poskytovaly úklidové služby v podzemní hromadné dopravě s ohledem na předmět zakázky, minimálně desítky takových dodavatelů.

120. Zadavatel závěrem akcentuje zejména tu skutečnost, že prostory podzemní hromadné dopravy jsou bezesporu prostory zcela specifické. Úklidové služby se provádí převážně strojovou technikou pro odlišné materiály a povrchy úklidu. Stroje používané na úklidové práce v podzemních prostorách jsou specifické, kdy se jedná zejména o mycí automaty a jinou profesionální techniku, která snese těžkou zátěž. Pracovníci úklidu musí docházet na pravidelné zdravotnické prohlídky za účelem způsobilosti pro výkon práce v podzemí,

příčemž musí být proškoleni na práci s příslušnou strojovou technikou přímo od výrobce zařízení a rovněž i z předpisů BOZP.

121. Dle zadavatele tedy při výběru dodavatele na realizaci veřejné zakázky proto logicky musela být zvolena taková kritéria, aby vybraný dodavatel měl nezbytné zkušenosti s realizací úklidových prací v takto specifických a jedinečných prostorech a aby měl požadované zkušenosti s dodržováním povinností uložených obecně závaznými právními předpisy vztahujícími se k těmto specifickým prostorám.

Stanovisko České asociace úklidu a čištění

122. Dle České asociace úklidu a čištění (dále také jako „asociace“) je úklid obecně dělen na tyto odborné oblasti: úklid administrativních ploch, průmyslových ploch, úklid dopravních prostředků, úklid zdravotnických a nemocničních zařízení, úklid potravinářských ploch, úklid venkovních ploch, úklid ve výškách a úklid domácností. Podobné členění používá dle asociace také kvalifikace v rámci Národní soustavy povolání a Národní soustavy kvalifikací. Z toho dle asociace plyne, že vlakové soupravy patří do kategorie úklidu dopravních prostředků a úklid nástupišť metra patří do kategorie průmyslových úklidů. Do této kategorie průmyslových úklidů patří úklidy výrobních ploch, elektrárny, ale i nádraží, depa, nástupiště atd. a jeho definice byla vytvořena již při prokazování potřebnosti této kvalifikace.
123. Dle asociace v České republice patří úklid průmyslových ploch k těm nejvýznamnějším a z celkových prováděných úklidů dodavatelskou formou je cca 31% úklidu průmyslových ploch realizováno v rámci specializovaných provozů v průmyslových podnicích, jakými jsou například automobilové závody, různí výrobci dílů, ale i například elektrárny, dřevozpracující podniky, kožedělné a obuvnické továrny, nábytkářský průmysl, dopravní podniky, nádraží, garáže atd.
124. Dle asociace společnost, která provádí například úklid nástupišť metra, je společnost, která také uklízí i garáže, výrobní plochy, nádraží, garáže obchodních center, elektrárny (a to i jaderné, kde se uklízí v podzemí). Firmy, které realizují úklidy průmyslových ploch, jsou firmy, které zároveň uklízí i administrativní budovy, nákupní centra atd.
125. Dle asociace specifikum úklidu metra spočívá v tom, že se jedná o práci značně organizačně náročnou, která nesmí negativně ovlivnit ostatní souběžně prováděné práce a ohrozit ranní zahájení provozu metra. Asociace dále uvádí, že je jistě výhodou, když dodavatel, který úklid provádí, má zkušenosti s takovýmto provozem, protože výkon své profesní činnosti může lépe kvalitativně a rychleji zvládat, než dodavatel, který žádnou zkušenost z tohoto prostředí nemá. Jinak je to podobný úklid jako je například v garážích i administrativních budov, podchodech, nástupištích vlaků a liší se jen tím, že se zde uklízí v jiných časech, ale dle asociace není rozdíl v kvalifikačních předpokladech pro provádění úklidů. Dokonce i v těchto plochách se dle asociace musí odstraňovat graffiti a tento úklid provádí dnes cca 80% úklidových firem. Ani úklid eskalátorů není žádnou specifickou činností pro metro, stejné úklidy se provádí například v obchodních centrech, na letišti, v podchodech atd. Specifickou dovedností pro úklid metra je požadovaný úklid v kolejistických stanic.
126. Technická zařízení, která se se dle asociace používají k úklidu stanic, tzv. podlahové mycí automaty, jsou běžnou úklidovou technikou používanou k mytí jakýchkoliv velkých a silně zatížených ploch. Liší se napájením (jsou buď kabelové, nebo bateriové), šířkou záběru

a výkonem. Ani jeden z těchto parametrů není nijak specifický pro úklid v metru. Pro tento úklid se používají stejné automaty jako pro jiné průmyslové úklidy. Co se týče úklidu eskalátorů, tak stejnou strojní technikou se uklízí například i eskalátory v obchodních centrech, stanicích vlaků, podchodech nebo na letištích.

127. Používané čisticí prostředky jsou dle asociace vesměs běžně používané čisticí prostředky i pro jiné strojní a ruční úklidy v této kategorii úklidu. Jediným specifikem může být aplikace požadovaného přípravku na obnovu antigrafitových nátěrů. Což ale není kvalifikačním předpokladem, lze ji získat zaškolením prodejce - dovozce. V rámci požadovaného pravidelného úklidu stanic lze dle asociace graffiti bez následků odstraňovat běžnými čisticími prostředky.
128. Na dotaz Úřadu ohledně uklízených prostor z hlediska umístění v podzemí asociace uvádí, že jsou srovnatelné s úklidem podzemních garáží a podchodů, kde například dochází k působení škodlivých výfukových plynů, dále pak podzemních částí reaktorů jaderných elektráren, uzavřených prodejních prostor, podzemních prostorů letiště, ale i dalších podzemních prostor. Všude tam jsou náročnější únikové cesty, trvale umělé osvětlení, stísněné prostory atd.
129. Zaměstnanci, kteří pracují v těchto prostorách nebo v nočních režimech, musí dle asociace ze zákona procházet lékařskou prohlídku jedenkrát za rok a v případě, že mají nějaké obtíže, tak na vyžádání i častěji. Zaměstnanci, a zejména ti, kteří uklízí vlakové soupravy, bývají navíc očkovaní proti infekčním nemocem, a to z důvodu výskytu zvratků, tělních tekutin nebo infikovaných jehel. Toto očkování však také není specifické jen pro úklid metra, ale je zcela běžné u úklidu tramvajových i vlakových souprav, autobusů – zkrátka u veškeré hromadné přepravy, a samozřejmě v úklidu zdravotnických a nemocničních zařízení.

Stanovisko zadavatele k podkladům rozhodnutí

130. Zadavatel ve svém stanovisku k podkladům rozhodnutí uvádí, že Úřad v rámci svého postupu opětovně stanovil zadavateli nepřiměřeně krátkou lhůtu k vyjádření, která je v přímém rozporu s ustanovením § 39 odst. 1 správního, neboť takto stanovenou krátkou lhůtu k vyjádření je ohrožen účel řízení. Zadavatel namítá, že Úřad si vyžádal vyjádření od dalších 4 subjektů, přičemž o těchto vyjádřeních zadavatele v průběhu správního řízení neinformoval. Zadavatel uvádí, že v průběhu správního řízení jej Úřad dne 21. 1. 2016 vyzval k zaslání sdělení na Úřadem položené otázky, avšak již zadavatele neinformoval o svých dalších úkonech. V této souvislosti měl Úřad zadavatele informovat o nových podkladech ve spisu, umožnit se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim. Úřad tak dle zadavatele v rámci svého postupu nejednal v souladu se základními zásadami činnosti správního orgánu dle správního řádu, zejména pak nedodržel zásadu uvědomovací ve smyslu ustanovení § 4 odst. 3 správního řádu.
131. Zadavatel předně odkazuje na svá předchozí podání učiněná v tomto správním řízení, dále na podání učiněná ve správních řízeních vedených Úřadem pod sp. zn. ÚOHS-R22,23/2011/VZ a pod sp. zn. VZ/S267/08/VZ a i na podání učiněná zadavatelem v soudních řízeních vedených Krajským soudem v Brně a Nejvyšším správním soudem.

132. Zadavatel dále uvádí, že se již vyjádřil ke všem předchozím relevantním podkladům, a proto se vyjadřuje pouze k novým skutečnostem a podkladům, a to k vyjádřením Státního úřadu inspekce práce, Ministerstva zdravotnictví, Drážního úřadu a České asociace úklidu a čištění.
133. Zadavatel uvádí, že stanoviska SÚIP vyplývá, že zodpovězení předmětných dotazů Úřadu je v kompetenci Ministerstva zdravotnictví a Drážního úřadu. Ve vyjádření je rovněž doslovně uvedeno: *„Specifické požadavky z hlediska zdravotní způsobilosti zaměstnanců v drážní dopravě jsou uvedeny ve vyhlášce č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní způsobilost (dále jen ‚Vyhláška‘). Tato vyhláška se vztahuje i na zaměstnance, kteří budou vykonávat ostatní činnosti při provozování dráhy a drážní dopravy.“*
134. Zadavatel dále namítá, že Ministerstvo zdravotnictví potvrdilo předchozí argumentaci zadavatele, že pracovníci dodavatele úklidových služeb jsou pro potřeby posuzování zdravotní způsobilosti řazeni k osobám, které při své pracovní činnosti vstupují bez dozoru na provozovanou dopravní cestu a nepodílejí se přímo na zabezpečení obsluhy dráhy, ani na zabezpečení nebo organizování drážní dopravy, a to dle ustanovení § 2 písm. b) bod 1) řádu pro zdravotní a odbornou způsobilost a dále stejně jako SÚIP odkázalo v dalších otázkách na působnost Drážního úřadu.
135. Zadavatel dále upozorňuje, že sdělení Drážního úřadu by mělo být zásadním podkladem pro rozhodnutí Úřadu, neboť posouzení relevantních otázek spadá právě do působnosti Drážního úřadu. Ze sdělení Drážního úřadu dle zadavatele vyplývá, jaká složitá zařízení se v pražském metru nachází, přičemž Drážní úřad dále potvrdil předchozí argumentaci zadavatele, když uvedl, že *„(...) je pro vykonávání jakýchkoliv činností na dráze stanovena minimální elektrotechnická kvalifikace ve stupni ‚osoba poučená‘“*. Drážní úřad dále Úřad dle zadavatele poučil, že není podstatné rozlišovat specifickou technickou zařízení používaných v metru a technických zařízení používaných na povrchu, ale podstatná je naopak *„(...) specifická podmínka, ve kterých a za kterých v podzemí pracují (př. vnější podmínky v podzemí jsou značně odlišné od podmínek na povrchu, trvale umělé osvětlení, stísněné prostory, náročnější únikové cesty, nebezpečí zatopení aj.)“*.
136. Zadavatel dále uvádí, že na dotaz Úřadu *„(...) zda činnost při úklidových pracích v metru (...) lze charakterizovat jako práci v podzemí, a zda taková úklidová činnost vyžaduje specifickou zdravotní způsobilost (...)“* Drážní úřad jednoznačně uvedl: *„Úklidové práce v metru vyžadují specifickou zdravotní způsobilost – probíhají za specifických podmínek ve specifických prostorech umístěných pod povrchem.“* Z výše uvedeného je dle zadavatele zřejmé, že prostory pražského metra jsou bezesporu prostory zcela specifické, a to nejen v rámci hl. m. Prahy, ale taktéž v rámci celého území České republiky. Z výše uvedených důvodů musel tedy zadavatel při výběru dodavatele na realizaci veřejné zakázky zvolit taková kritéria, aby vybraný dodavatel měl nezbytné zkušenosti s realizací úklidových prací v takto specifických a jedinečných prostorech a aby měl požadované zkušenosti s dodržováním povinností uložených obecně závaznými právními předpisy vztahujícími se k těmto specifickým prostorám.
137. Zadavatel dále zpochybňuje postup Úřadu, kterým přes dostatečné a vystihující vyjádření SÚIP, Ministerstva zdravotnictví a zejména pak sdělení Drážního úřadu, požádal o vyjádření asociace, a to dle zadavatele zřejmě ve snaze docílit potvrzení svého dřívějšího nesprávného názoru. V této souvislosti zadavatel upozorňuje, že ČAÚČ již v dubnu 2009 vydala své

stanovisko k předmětné věci, přičemž jednotlivé závěry nového stanoviska se dle zadavatele zásadním způsobem liší od předešlých závěrů.

138. Zadavatel dále podrobně popisuje dílčí rozpory v obou stanoviscích, přičemž dodává, že oba dokumenty byly podepsány stejnou osobou, Mgr. Irenou Bartoňovou Pálkovou, t. č. předsedkyní představenstva asociace.
139. Dle aktuálního vyjádření spadá úklid nástupišť metra do kategorie průmyslových úklidů, zatímco v původním vyjádření asociace uvedla „(...) *úklid metra nelze přirovnat ke klasickému administrativnímu úklidu, ale ani k průmyslovému úklidu, jelikož práce probíhají jak v jiné četnosti, tak v jiných prostorech, časovém harmonogramu a jsou mnohem náročnější vzhledem k velmi vysoké frekvenci obyvatel, kteří prostory metra používají a zároveň svým pohybem znečišťují.*“
140. Zadavatel dále uvádí, že asociace v aktuálním vyjádření konstatuje „*[t]echnická zařízení, která se používají k úklidu stanic, tzv. podlahové mycí automaty, jsou běžnou úklidovou technikou používanou k mytí jakýchkoliv velkých a hodně zatížených ploch. Liší se napájením (jsou buď kabelové, nebo bateriové), šířkou záběru a výkonem. Ani jeden z těchto parametrů není nijak specifický pro úklid v metru. Pro tento úklid stejné automaty jako pro průmyslové úklidy.*“ Zatímco v původním vyjádření asociace uvedla „*Úklid prostor metra je velmi náročný z hlediska organizace práce i technologických postupů a vybavení. Vzhledem k cílovým místům úklidu a velmi omezenému počtu hodin, které jsou vymezeny pro úklid prostor, a to zejména nástupišť a vestibulů, je nutné mít zvýšený počet jak pracovníků, tak strojního i technologického vybavení, aby bylo možné dosáhnout požadovaného výsledku prací. (...) Co se týče strojů, pak odpisy těchto zařízení, především mycích automatů, představují opět daleko vyšší měsíční náklady než u běžného, například kancelářského nebo průmyslového úklidu, jelikož je nutné mít více strojů, a to bateriových. Dalším odlišným nákladem je technologické vybavení – pomůcky a spotřební materiál, které je zase finančně náročnější než u běžného úklidu.*“
141. Zadavatel dále uvádí, že asociace dále v aktuálním vyjádření konstatuje: „*[v] rámci požadovaného pravidelného úklidu stanic lze graffiti bez následků odstraňovat běžnými čisticími prostředky.*“, zatímco v původním stanovisku asociace uvedla „*[d]o podstatných faktorů tohoto specifického úklidu spadají i chemické prostředky, které vzhledem k uzavřeným podzemním prostorům bez možnosti přímého větrání, musí mít takové složení, aby nezpůsobovaly zdravotní problémy a nepoškozovaly ošetřované materiály, ale zároveň byly vysokou a rychlou účinností. Tyto prostředky opět spadají do jiné cenové hladiny.*“
142. Na základě výše uvedeného zadavatel konstatuje, že aktuální vyjádření asociace je zcela jistě tendenční, přičemž je v přímém rozporu s původním vyjádřením, a proto nelze jeho závěrům přiřadit žádnou váhu. Úřad by měl dle zadavatele naopak spíše vycházet ze závěrů původního vyjádření. Zadavatel dále uvádí, že aktuální vyjádření asociace rovněž nelze považovat ani za významné ve vztahu k vyjádřením ostatních shora uvedených subjektů, zejména pak sdělení Drážního úřadu.
143. Zadavatel dále uvádí, že i aktuální vyjádření asociace uvádí specifika úklidu metra oproti jiným prostorům. Z aktuálního vyjádření vyplývá, že „*specifikum úklidu metra je, že se jedná o práci značně organizačně náročnou, která nesmí ovlivnit ostatní souběžné prováděné práce a ohrozit ranní zahájení provozu s cestujícími. (...) Specifickou dovedností pro úklid metra je*

požadovaný úklid v kolejišti stanic.“ Z těchto dvou specifik je tedy dle zadavatele zřejmá odlišnost úklidu prostor metra od úklidů jiných prostor.

Další zjištění Úřadu

144. Podle § 1 odst. 1 řádu určených technických zařízení (vyhlášky Ministerstva dopravy č. 100/1995 Sb.) určenými technickými zařízeními jsou zařízení tlaková, plynová, elektrická, zdvihací, dopravní, pro ochranu před účinky atmosférické a statické elektřiny a pro ochranu před negativními účinky zpětných trakčních proudů.

Podle § 1 odst. 4 řádu určených technických zařízení elektrickými zařízeními jsou

- a) elektrické sítě drah a elektrické rozvody drah,
- b) elektrická rozvodná zařízení drah a elektrické stanice drah,
- c) trakční napájecí a spínací stanice,
- d) trakční vedení,
- e) elektrická zařízení napájená z trakčního vedení,
- f) elektrická zařízení drážních vozidel,
- g) silnoproudá zařízení drážní zabezpečovací, sdělovací, požární, signalizační a výpočetní techniky,
- h) elektrická zařízení lanových drah,
- i) náhradní zdroje elektrické energie pro provozování dráhy,
- j) zkušební elektrických zařízení drah,
- k) zabezpečovací zařízení, jehož elektrické obvody plní funkci přímého zajišťování bezpečnosti drážní dopravy.

Podle přílohy č. 4. bodu 2 řádu určených technických zařízení pro zajištění odborné kvalifikace v elektrotechnice se stanovují tři stupně, a to „osoba poučená“, „osoba znalá“ a „osoba znalá s vyšší kvalifikací“. Podle bodu 6 řádu osoba poučená může vykonávat tyto činnosti:

- a) obsluhovat elektrické zařízení,
- b) provádět ostatní činnosti dle bodu 1 řádu, vyjma obsluhy, na elektrickém zařízení nízkého napětí bez napětí,

Podle bodu 1 řádu určených technických zařízení činnosti (obsluha, prohlídka, oprava, údržba, montáž a zkoušení) na technických zařízeních elektrických, zařízeních pro ochranu před účinky atmosférické a statické elektřiny, zařízeních pro ochranu před negativními účinky zpětných trakčních proudů, jsou-li tato určenými technickými zařízeními, mohou provádět pouze osoby, které splňují odbornou kvalifikaci v elektrotechnice podle podmínek uvedených v této příloze.

145. Podle § 2 písm. b) řádu pro zdravotní a odbornou způsobilost fyzické osoby provádějící ostatní činnosti při provozování dráhy a drážní dopravy a uchazeči o výkon těchto činností se pro potřeby posuzování zdravotní způsobilosti zařazují do těchto skupin:

- osoby, které při své pracovní činnosti vstupují bez dozoru na provozovanou dopravní cestu a nepodílejí se přímo na zabezpečení obsluhy dráhy, ani na zabezpečení nebo organizování drážní dopravy,
- osoby, které provádějí revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení.

Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost dále v příloze č. 2 části C a D stanoví podmínky zdravotní způsobilosti osob zařazených do skupin podle § 2 písm. b) řádu (osoby vstupující bez dozoru na provozovanou dopravní cestu) při vstupních, pravidelných a mimořádných lékařských prohlídkách, a dále v příloze č. 3 stanoví Společné podmínky zdravotní způsobilosti.

146. Podle § 1 bodu 4 směrnice zadavatele Os 3/1 Směrnice pro činnost cizích organizací v metru, ve znění ke dni zahájení zadávacího řízení, (dále jen jako „směrnice OS 3/1“) musí být před zahájením činnosti cizí organizace, která nepříznivě ovlivní nebo by mohla nepříznivě ovlivnit kolejovou dopravu v metru, přepravu cestujících nebo činnost zaměstnanců zadavatele, vždy vydán písemný souhlas k činnosti cizí organizace v metru. Podle § 3 bodu 1 směrnice OS 3/1 zaměstnanci cizí organizace mohou vstupovat za účelem činnosti u zadavatele do jeho služebních prostor a zdržovat se v nich pouze tehdy, je-li splněna alespoň jedna z těchto podmínek:

- musí být držiteli externího průkazu, v němž je vyznačeno příslušné oprávnění k tomuto vstupu,
- musí být doprovázeni zaměstnancem zadavatele vybaveným příslušným oprávněním pro tento vstup (doprovázející zaměstnanec).

Podle § 3 bodu 2 směrnice OS 3/1 povolení vstupu zaměstnanců cizí organizace do kolejí metra musí být vždy uvedeno v písemném souhlasu a tento vstup smí být uskutečněn pouze s doprovázejícím zaměstnancem; odchýlně od tohoto ustanovení mohou do kolejí metra vstoupit bez doprovázejícího zaměstnance pouze ti zaměstnanci cizí organizace, kteří obdobně jako zaměstnanci DP splnili stanovené podmínky a mají pro takový vstup v externím průkazu vyznačeno příslušné oprávnění (příslušný symbol) a mají u sebe výtisk příslušného souhlasu k činnosti cizí organizace v metru, nebo potvrzenou „žádanku práce“ s číslem příslušného souhlasu.

Podle § 4 bodu 1 písm. c) směrnice OS 3/1 cizí organizace, s níž byl sjednání smluvní vztah, má zejména zajistit u zaměstnance DP, který je uveden v písemném souhlasu, nebo u gestora smlouvy, není-li tento souhlas vydán, školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (periodické školení za 3 roky), školení o požární ochraně (periodické školení za 3 roky), výklad ustanovení předpisů pro výkon služby uvedených v bodu 9 písemného souhlasu (periodické školení za 3 roky), a to pro určené zaměstnance vlastní organizace i ostatních provádějících organizací.

Podle § 4 bodu 1 písm. d) směrnice OS 3/1 cizí organizace má zajistit prostřednictvím určených pracovníků školení vedoucích zaměstnanců dodavatelských organizací podle ustanovení § 4 písm. c) směrnice, jež jsou povinni proškolit všechny své zaměstnance, kteří se této činnosti zúčastní a ověřit jejich znalosti dané problematiky. Bez účasti na tomto školení a bez ověření potřebných znalostí je činnost zaměstnanců cizí organizace u zadavatele zakázána.

Podle § 4 bodu 1 písm. g) směrnice OS 3/1 cizí organizace má určit pro činnost u zadavatele pouze zaměstnance zdravotně způsobilé, s potřebnou kvalifikací a vybavit je v potřebném rozsahu osobními ochrannými pracovními prostředky; pro činnost v kolejích je musí vybavit ještě čistým výstražným oděvem, svítlnou s bílým světlem a píšťalkou.

147. Podle směrnice generálního ředitele, která upravuje elektrotechnickou kvalifikaci zaměstnanců, pravidla uvedená v této normě se týkají všech zaměstnanců pracujících v oboru elektro včetně projektantů v oboru elektro, dále řidičů trakčních vozidel, zaměstnanců, kteří řídí a organizují práce na kolejovém svršku a spodku na elektrizovaných tratích, zaměstnanců, kteří obsluhují elektrická soustrojí se spalovacími motory, a všech dalších zaměstnanců, kteří v rámci své pracovní činnosti přicházejí do styku s elektrickým zařízením nebo do jeho blízkosti. Požadavky na kvalifikaci zaměstnanců v elektrotechnice, vyplývající z této normy, platí i pro práce pracovníků cizích subjektů (např. smluvně prováděná údržba apod.), v rámci obchodně právních vztahů.
148. Podle bodu 3.1.1 směrnice generálního ředitele za „osobu poučenou“ se považuje zaměstnanec, který byl v rozsahu své pracovní činnosti
- prokazatelně seznámen s technickými normami souvisejícími s činností na elektrických zařízeních příslušného druhu a napětí, kterou má vykonávat, popř. řídit, dále s pokyny výrobce elektrického zařízení, s pokyny provozovatele elektrického zařízení,
  - seznámen se zásadami první pomoci při úrazech elektrickým proudem, upozorněn na možné ohrožení elektrickým zařízením a prakticky zacvičen.

Znalosti osoby poučené se ověřují v intervalu 1 x za tři roky. Pro účely této normy se upřesňují rozsahy kvalifikací pro osoby poučené takto:

zaměstnanec s kvalifikací „osoba poučená“ je zaměstnanec bez elektrotechnického vzdělání, který pracuje na elektrických zařízeních nebo v jejich blízkosti nebo tato zařízení obsluhuje, vyjma běžných spotřebičů, přístrojů a dále uvedených činností.

149. Podle bodu 4.4.1 směrnice generálního ředitele rozsah zkoušek jednotlivých zaměstnanců se určuje podle následujících pravidel:
- Všichni zaměstnanci, kteří nemají elektrotechnické vzdělání, musí mít kvalifikaci nejméně v rozsahu pracovník seznámený bez ohledu na druh zařízení, určené technické zařízení (dále také jako „UTZ“) nebo vyhrazená technická zařízení (dále také jako „VTZ“) dle vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, která určuje jednotlivé stupně odborné způsobilosti pro obsluhu prací na vyhrazených technických zařízeních elektrických).
  - Všichni zaměstnanci kteří nemají elektrotechnické vzdělání a jsou pověřováni činnostmi na elektrických zařízeních nebo v jejich blízkosti, např. řidiči tramvají, strojvedoucí vozů metra nebo jiných trakčních elektrických vozidel, zaměstnanci vstupující do prostorů, kde se vyskytují nezakryté části elektrických zařízení (např. prostory tramvajových vozoven, prostory dep metra, prostory zkušeben elektrických zařízení apod.), zaměstnanci udržující zařízení tramvajových tratí, vstupující na tratě metra, vstupující do uzavřených elektrických provozoven (např. úklid), vstupující do akumulátoroven, pracující na elektrickém zařízení malého napětí apod., vyjma používání běžných spotřebičů nebo běžných strojů a přístrojů určených pro použití v domácnosti, resp. v kancelářských prostorech, v místnostech pro lékařské účely, laboratořích apod. - musí mít kvalifikaci nejméně osoba poučená nebo pracovník poučený, s ohledem na druh zařízení – UTZ nebo VTZ.

III. ZÁVĚRY ÚŘADU

150. Úřad přezkoumal na základě § 112 a následujících ustanovení zákona případ ve všech vzájemných souvislostech a po zhodnocení všech podkladů, zejména dokumentace o veřejné zakázce, jednotlivých rozhodnutí správních soudů a rozhodnutí předsedy Úřadu, kterým bylo zrušeno prvostupňové rozhodnutí Úřadu, stanovisek dalších subjektů a na základě vlastního zjištění dospěl k závěru, že zadavatel postupoval při zadávání předmětné veřejné zakázky v rozporu se zákonem. Ke svému rozhodnutí Úřad uvádí následující rozhodné skutečnosti.
151. Úřad po zrušení prvostupňového rozhodnutí č. j. VZ/S267/08/VZ-18641/2010/540/VKu ze dne 7. 1. 2011 vydaného ve správním řízení vedeném pod sp. zn. VZ/S267/08 předsedou Úřadu přistoupil k novému projednání věci, přičemž nejprve posuzuje postavení zadavatele a dále, jak byl zadavatelem vymezen předmět veřejné zakázky a zda nelze přiměřenost, resp. nepřiměřenost předmětných ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů a technických kvalifikačních předpokladů s ohledem na druh, rozsah a složitost předmětu veřejné zakázky konstatovat na základě zadavatelem stanoveného předmětu veřejné zakázky, neboť dle předsedy Úřadu z předmětu veřejné zakázky nepochybně vyplývá, že se v posuzovaném případě nejednalo o úklid prováděný v běžných prostorách.

K postavení zadavatele

152. Dle ust. § 2 odst. 2 písm. d) zákona je veřejným zadavatelem právnická osoba, pokud byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a je financována převážně státem či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.
153. Z výpisu z obchodního rejstříku vyplývá, že jediným akcionářem zadavatele je hlavní město Praha. Veřejný zadavatel hlavní město Praha jako územní samosprávný celek je tak stoprocentním vlastníkem zadavatele.
154. V této souvislosti Úřad dále odkazuje na ust. § 16 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů. Zde se uvádí, že „[h]lavní město Praha v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů (...)“.
155. Zadavatel tak dle Úřadu naplňuje obě podmínky stanovené v ust. § 2 odst. 2 písm. d) zákona, neboť byl založen za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a je jiným veřejným zadavatelem ovládán. Zadavateli tedy svědčí postavení zadavatele veřejného.
156. Podle ust. § 2 odst. 7 zákona vykonává-li veřejný zadavatel jednu či více relevantních činností podle § 4, platí pro něj ustanovení zákona vztahující se na sektorového zadavatele za předpokladu, že veřejná zakázka má být zadávána v souvislosti s výkonem relevantní činnosti veřejného zadavatele.
157. V souladu s ust. § 4 odst. 1 písm. f) zákona se relevantní činností rozumí i činnost související s poskytováním či provozováním dopravních sítí poskytujících službu veřejnosti v oblasti

dražní, tramvajové, trolejbusové nebo lanové dopravy a provozování veřejné autobusové dopravy.

158. Ve vztahu k předmětu veřejné zakázky vymezeném v bodu 2. odůvodnění tohoto rozhodnutí Úřad konstatuje, že veřejná zakázka byla zadána v souvislosti s výkonem relevantní činnosti veřejného zadavatele, a proto se na něj v souladu s ust. § 2 odst. 7 zákona v rámci šetřeného případu použijí ustanovení zákona vztahující se na sektorové zadavatele, třebaže v zadávacím řízení zadavatel upravil své požadavky na prokázání kvalifikace přiměřeně k § 50 zákona, který upravuje prokázání kvalifikace v případě veřejného zadavatele.
159. Podle § 6 zákona zadavatel je povinen při postupu podle tohoto zákona dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.
160. Podle § 50 zákona kvalifikaci splní dodavatel, který prokáže splnění
- a) základních kvalifikačních předpokladů podle § 53 zákona,
  - b) profesních kvalifikačních předpokladů podle § 54 zákona,
  - c) ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů podle § 55 zákona a
  - d) technických kvalifikačních předpokladů podle § 56 zákona.
161. Podle § 63 odst. 1 zákona sektorový zadavatel je oprávněn stanovit jakékoliv objektivní požadavky, které umožňují objektivní posouzení kvalifikace dodavatele.
162. Podle § 63 odst. 4 zákona sektorový zadavatel vymezí rozsah informací a dokladů v rámci požadované kvalifikace s ohledem na druh, rozsah a složitost předmětu veřejné zakázky. Požadavky na kvalifikaci uvede sektorový zadavatel v oznámení o zahájení zadávacího řízení, ve výzvě k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění, popřípadě ve výzvě k potvrzení zájmu o účast.
163. Předmět veřejné zakázky byl v bodě 3.1 zadávací dokumentace vymezen jako provádění pravidelného úklidu prostor stanic a stanovišť provozního ošetření na tratích metra A, B a C, včetně odborného odstraňování graffiti ve stanicích metra, úklid v elektrických stanicích metra a v prostorách ochranného systému metra a provoz a úklid místností pro odpočinek strojvedoucích metra v depech Hostivař, Zličín a Kačerov, a to v rozsahu a za podmínek stanovených zadávací dokumentací a její částí č. 2 technické podmínky (viz bod 2. odůvodnění tohoto rozhodnutí).
164. Zadavatel v rámci technických kvalifikačních předpokladů požadoval předložení alespoň 1 významné služby poskytnuté dodavatelem v posledních 3 letech. Za poskytnutí významné služby zadavatel považuje realizaci komplexního a nepřetržitého úklidu stanic podzemní hromadné dopravy, a to minimálně po dobu 12 měsíců a v rozsahu minimálně současně uklízených 6 stanic (viz blíže v bodu 4. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Zadavatel v bodě III.2.2) oznámení o zakázce a v bodě 6.1.3 zadávací dokumentace k prokázání splnění ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů podle § 55 odst. 1 písm. c) zákona mj. požadoval, aby průměrný obrat dodavatele za poslední tři roky za plnění dosažená s ohledem na předmět veřejné zakázky (úklid stanic podzemní hromadné dopravy) neklesl pod limit 20 mil. Kč.

165. K tomu Úřad uvádí, že posouzení předmětu veřejné zakázky ve vztahu k oprávněnosti požadované kvalifikace nelze provést bez detailního seznámení se s technickými podmínkami stanovenými v části 2 zadávací dokumentace pro jednotlivé typy úklidu, a sice
- a) provádění pravidelného úklidu prostor stanic a stanovišť provozního ošetření na tratích metra A, B a C vlastními prostředky v rozsahu 637.331 m²,
  - b) odborné odstraňování graffiti ve stanicích metra v celkovém rozsahu 55.396 m²,
  - c) provádění pravidelného úklidu prostor v elektrických stanicích metra v rozsahu 40.550 m²,
  - d) provádění pravidelného úklidu prostor ochranného systému metra v rozsahu 8.829,90 m² v objektu ZTC1, ZTC2, ZTC3 a stanice metra Stodůlky, ATC1 a stanice metra Vltavská, Kobylisy, Ládví,
  - e) provádění pravidelného úklidu v kolejišti v úsecích nástupišť stanic metra tratí metra A, B a C vlastními prostředky v rozsahu 65.000 m²,
  - f) provoz a úklid místností pro odpočinek strojvedoucích metra v depech Hostivař, Zličín a Kačerov v celkovém rozsahu 132 m².
166. V části I. technických podmínek zadávací dokumentace je výčtem jednotlivých stanic a stanovišť provozního ošetření vymezen rozsah úklidových služeb a dále následující specifikace a četnost prací pro jednotlivé stanice metra:

„Specifikace prací

- 1) *Čištění podlah, schodnic, stěn a stropů všeho druhu, výtahových kabin, osvětlovacích těles, informačních prvků, nouzových telefonů, všech dveří včetně výtahových (u zamčených dveří vnější strany), čištění WC mís, muší, umyvadel, nábytku a jiného vybavení místností, účelových zařízení (zábradlí, potrubí všeho druhu, různé kryty apod.)*
- 2) *Vysypávání košů do kontejnerů včetně obměny igelitových vložek, manipulace s kontejnery z místa uložení na uliční úroveň k vyprázdnění a zpět.*
- 3) *Pohotovostní úklid v průběhu celého provozního dne.*
- 4) *Na výzvu objednatele mimořádný úklid vozů metra v celé trati metra.*
- 5) *Zalévání zeleně v péči jednotky Provoz Metro.*
- 6) *Úklid po malířích (v místnostech „stavědel“ kromě řídicího pultu zabezpečovacího zařízení).*

Četnost prací

Denně:

- 1) *zametání podlahových ploch a schodišť ve veřejných prostorách stanic,*
- 2) *mytí podlahových ploch a schodišť ve veřejných prostorách stanic,*
- 3) *zametání a mytí podlahových ploch v neveřejných prostorách stanic,*
- 4) *zametání přilehlých ploch ke stanicím metra dle vyznačení v situačních plánech,*
- 5) *zametání a mytí určených provozních místností zaměstnanců objednatele,*

- 6) v hygienických zařízeních metra, v kuchyňkách, ve služebních místnostech strojvedoucích včetně místností pro odpočinek vymývání vložek košů, příp. výměna jejich igelitové vložky (nádoby na odkládání menstruačních vložek se po mytí dezinfikují),
- 7) mytí stolů ve služebních místnostech včetně místností pro odpočinek a kuchyněk,
- 8) čištění pevných částí pohyblivých schodů včetně předpolí,
- 9) stírání prachu z označovačů jízdenek, sloupků prodejních automatů a zábradlí včetně leštění kovových částí,
- 10) čištění telefonních kabin,
- 11) čištění vnitřních prostor kabin výtahů pro invalidy,
- 12) vysypávání košů a popelníků,
- 13) odstraňování plakátů a nálepek ze svislých stěn mimo stavební provizoria,
- 14) odstraňování graffiti,
- 15) v zimním období v otevřených a přilehlých částech stanic odstraňování náledí, sněhu, zmrazků, případně vody, podle potřeby provádění posypu,
- 16) úklid WC mís, muší, umyvadel, podlahových roštů, sedaček na WC a bidetů ve služebních prostorách uvedenými v čl. 4.

Práce provedené denně zhotovitel předává a objednatel přejímá v souladu se ‚Zásadami pro zajišťování úklidu stanic metra‘

2x týdně:

- 1) mytí prosklených přepážek se vstupními a výstupními dveřmi vestibulů včetně jejich rámu,
- 2) manipulace s kontejnery z místa uložení ve stanici na stanoviště odvozu v uliční úrovni k vyprázdnění a zpět (dle harmonogramu odvozu, t. j. 2 - 3 x týdně),
- 3) zalévání zeleně u určených stanic ve vegetačním období.

1x týdně:

- 1) mytí a čištění všech ostatních dveří, skel (kromě výloh prodejen a jiných zařízení), vnějších částí reklamních vitrín, mříží a vrat,
- 2) čištění zábradlí schodišť,
- 3) čištění kabin nákladních výtahů,
- 4) čištění dna fontán ve stanicích Malostranská, Želivského, Kobylisy, Vltavská, Kačerov (po vypuštění vody odbornou službou),
- 5) stírání prachu ze zařízení a nábytku v provozních místnostech vyjma technologických zařízení,
- 6) metení pochozích lávek SPO včetně vynášení košů,
- 7) mytí lednic, mraznic, pečících trub apod., kuchyňských linek, skříněk na nádobí apod., omyvatelných stěn v hygienických zařízeních, kuchyňkách a služebních místnostech.

1x za 3 týdny:

- 1) sběr drobných nečistot v kolejištích stanic

Měsíčně:

- 1) *mytí všech stěn včetně důkladného odstraňování plakátů, nálepek a graffiti (kromě vybraných stěn zadaných odborným firmám),*
- 2) *mytí informačních prvků z vnější strany,*
- 3) *čištění nouzových telefonů na koncích nástupišť,*
- 4) *čištění roštových šachet před vstupy do stanic,*
- 5) *čištění nábytku a jiného vybavení v provozních místnostech,*
- 6) *napouštění a leštění všech kovových rámu, zábradlí, žaluzií apod.,*
- 7) *stírání prachu z potrubí, krytů, ocelových konstrukcí, táhel apod.,*
- 8) *stírání prachu z vnějších částí osvětlovacích těles včetně jejich nosičů, mytí osvětlovacích těles a odrazových ploch ve spolupráci s odbornou službou metra dle jejich harmonogramu.*

Ročně:

- 1) *mytí informačních prvků ve spolupráci s odbornou službou metra dle dohody,*
- 2) *úklid po malování (cca 1x za dva roky),*
- 3) *mytí všech stropních částí kromě štukových,*
- 4) *mytí speciálních stropních oken (světlíků),*
- 5) *čištění uměleckých děl kromě soch umístěných v zahradě stanice Malostranská a v atriu stanice Vltavská,*

Pohotovostní úklid:

- 1) *V průběhu provozního dne (od 5,00 do 24,00 hod.) zajištění tzv. denní služby pro odstraňování nadměrného znečištění (přeplněné koše, drobné nečistoty, rozbité sklo, rozlité tekutiny apod.) způsobené provozem, povětrnostními vlivy (déšť, tání sněhu, náledí apod.) a stavebními závadami dočasného charakteru (průsaky vody, havárie vodovodního řadu, kanalizace apod.).*
- 2) *Zhotovitel odstraňuje nadměrné znečištění průběžně sám v rámci tzv. denního čištění nebo na základě výzvy odpovědných pracovníků objednatele (např. staniční personál jednotky Provoz Metro).*
- 3) *V zimním období od 15. 11. do 31. 3. každoročně v závislosti na povětrnostních podmínkách zajištění pohotovosti pro odstraňování sněhu, náledí, příp. vody včetně likvidace.*

Zásady pro zajišťování úklidu stanic metra

Všeobecné

- 1) *Komplexní úklid stanic metra (vyhrazených veřejně přístupných prostor, služebních prostor a nástupišť) včetně jejího nejbližšího okolí (v hranicích uvedených ve staničních řádech jednotlivých stanic) zajišťuje zhotovitel.*
- 2) *Práce zajišťují zhotovitelé v souladu s § 32 Dopravní směrnice Ds 2/1 s tím, že u mytí nástupiště je ukončení práce stanoveno ve 3:30 h.*
- 3) *Dále zajišťují denní službu pro úklid služebních prostor, likvidaci nadměrného a mimořádného znečištění.*
- 4) *Na základě výzvy staničního personálu budou odstraňovat mimořádné znečištění (rozbité sklo, tekutiny, náledí, sníh ap.). Rozbitým sklem v tomto smyslu se rozumí sklo výhradně související s provozem cestujících.*
- 5) *Úklid skla pocházejícího z technologických zařízení metra (stavební prvky, zářivky, kryty apod.) zajišťují prvotně v zájmu zachování bezpečnosti provozu rovněž zaměstnanci*

- zhotovitelů smetením, nebo shrnutím na jedno místo, které staniční personál viditelným způsobem označí. Samotné odstranění a likvidaci zajišťují na výzvu staničního personálu příslušné odborné služby dle norem objednatele.
- 6) Na vyžádání úklid určených místností (sklady, místnosti Policie, požární zbrojnice apod.).
  - 7) Zhotovitelům budou předány v jednotlivých stanicích místnosti pro zajištění činnosti vyplývající z plnění uzavřených smluv.
  - 8) Od těchto místností jsou povinni uložit zapečetěné náhradní klíče do Sbírek náhradních klíčů u dozorčího stanice (nebo samostatného provozního technika - dále jen DS, SPT).
  - 9) V zásadě jsou pronajímány na všech stanicích „garáže čistících mechanismů“ s možností nabíjení baterií o velikosti cca 10 – 20 m², místnosti „očisty“ s teplou a studenou vodou a s odpadem a „úklidové místnosti“.
  - 10) Ve stanicích, ve kterých nejsou propojeny úrovně vestibulů s úrovněmi nástupišť, jsou tyto místnosti v obou úrovních. V některých stanicích je možný pronájem skladů, komor a kanceláří. Dodávky energií, telekomunikačních služeb, atd. budou předmětem samostatně uzavřených smluv.
  - 11) Zaměstnanci zhotovitelů mohou využívat šatny, sociální zařízení, kuchyňské kouty a místnosti pro ukládání odpadu. Nákladní výtahy mohou používat po proškolení a vystavení „Průkazu řidiče nákladních výtahů“.

Mimořádný úklid vozů metra

- 1) Zhotovitelské firmy zajišťují mimořádný úklid vozů metra (zvratky, rozlitá tekutina ap.) za provozu s výjimkou úklidu v depech.
- 2) Strojvedoucí oznámí znečištění vozu dozorčímu stanoviště provozního ošetření (dále jen SPO), který informuje mistra úklidové firmy příslušné trasy. Ten zajistí odstranění předmětného znečištění v nejbližším možném místě, nejdéle však na konečné stanici při obratu. O provedení úklidu informuje zpětně DSPO.

Vyvážení kontejnerů

- 1) Zhotovitelé zajišťují v určených dnech vyvážení kontejnerů s odpadem na uliční úroveň a jejich zpětný odvoz po vyprázdnění.
- 2) Případné nedostatky v odvozu odpadu hlásí mistři úklidových firem příslušnému zaměstnanci odboru Provozního zabezpečení.

Přejímání úklidových prací

- 1) Po ukončení prací zhotovitelů v přepravní výluce DS (SPT) zkontroluje jejich provedení a kvalitu a případné nedostatky, které zaměstnanci zhotovitele na vyžádání DS (SPT) neodstranili v téže směně, oznámí do konce noční směny odpovědnému zástupci provozů úseku dopravního (dále jen OZP) a zapíše do Telefonního zápisníku. Totožný postup je v případě neprovedených prací. OZP předá souhrnně zprávu oddělení Správa stanic 110240, které zajistí další řízení u zhotovitelů. Závady musí být vždy přesně specifikovány (den, čas, místo a druh práce). Toto ustanovení se týká i závad zjištěných v průběhu dne u prací prováděných v neveřejných prostorech stanic a prací, které se provádějí mimo přepravní výluku. Provozní zaměstnanci úseku dopravního sledují čistotu ve stanici i v průběhu celého dne se zaměřením na:
  - úklid technických prostor včetně sociálních zařízení;
  - vysypávání košů a popelníků – v případě jejich přeplňování;

- v zimním období odstraňování sněhu, náledí, příp. vody;
  - operativní úklid (rozbité sklo, zvratky, tekutiny, průsaky apod).
- 2) *Přejímání prací ve všech stanicích s menší četností než denní, provádí příslušný dozorčí provozu tratě. Tito pracovníci provádějí v pracovní dny kontrolu množství a kvality provedených prací ve stanicích přidělené trati. Veškeré závady v souladu se smlouvou o dílo řeší se zástupci zhotovitelů a celkový souhrn závad a neprovedených prací zašlou prostřednictvím e-mailu nejpozději do posledního dne každého měsíce příslušnému zaměstnanci odboru Provozního zabezpečení.*

Úklid staničních kolejí

- 1) *Vstup (výstup) zaměstnance zhotovitele do (z) koleje se uskuteční dle předpisu D 2/1, § 24.*
- 2) *Práce v kolejišti je třeba ukončit nejpozději do 3:15 hodin včetně ohlášení výstupu DS (SPT). V případě neohlášení výstupu DS (SPT) prohlédne staniční koleje a pokud zaměstnanec zhotovitele nenajde, ohlásí tuto skutečnost OZP JPM ve směně. DS (SPT) zapůjčí na požádání zaměstnancům zhotovitele svítilnu.*
- 3) *Zaměstnanci zhotovitele provádějí úklid kolejiště v přepravních výlukách při vypnutém napájení přívodní kolejnice v příslušném elektrickém úseku. Informování úklidových firem zajišťuje příslušný zaměstnanec odboru Provozního zabezpečení.*
- 4) *Po ukončení práce a výstupu zaměstnanců zhotovitele z prostoru kolejí zajistí DS (SPT) opětovné zapnutí napájení PK. Další podmínkou je, že danou stanicí nepojedou žádné služební vlaky.*
- 5) *V případě mimořádné jízdy služebních vlaků lze zahájit úklid staničních kolejí až po jejich průjezdu stanicí. DS neohlašovacích stanic oznámí zahájení úklidu SPT sousedních ohlašovacích stanic. Před návratem vlaku si SPT ohlašovací stanice, z níž se vlak vrací, ověří ukončení úklidu u DS v příslušném prostorovém oddílu. Tyto skutečnosti evidují DS i SPT v Telefonním zápisníku.*
- 6) *K čištění nouzových telefonů na koncích nástupiště uděluje souhlas DS (SPT).*

*Seznam zkratk: OZP – odpovědný zástupce provozu
DS – dozorčí stanice
SPT – samostatný provozní technik
PK – přívodní kolejnice
OZP - jednotka Provoz Metro“.*

167. Z vymezení rozsahu úklidových služeb, jejich specifikace a četnosti prací v části I. technických podmínek (viz předchozí bod odůvodnění tohoto rozhodnutí) je dle Úřadu zřejmé, že se jedná o běžný průmyslový úklid, úklid dopravních prostředků, venkovních ploch, sociálních zařízení, šaten, sprch a WC (viz také klasifikace úklidových prací ve stanovisku České asociace úklidu a čištění), třebaže částečně realizovaný v elektrických stanicích metra, ochranném systému metra a dále v kolejištích v úsecích nástupišť, které se mohou jevit jako specifické a mohly by odůvodňovat předchozí zkušenosti dodavatelů s úklidem v metru. Požadavky zadavatele na úklid v těchto specifických prostorách proto Úřad blíže popisuje dle vymezení v části 3, 4 a 5 technických podmínek zadávací dokumentace a rovněž se bude zabývat rozsahem úklidu v těchto prostorách.

168. V části 3 technických podmínek zadávací dokumentace je k úklidu prostor v elektrických stanicích metra v rozsahu 40.550 m² uvedeno:

„Rozsah pravidelného úklidu – typ úklidu I. (každodenně)

- zametání a mytí tvrdých podlahových krytin
- luxování koberců
- vynesení odpadkových košů
- vysypání a mytí popelníků
- shromažďování odpadků na určené místo
- setření prachu z dostupných míst
- otření znečištěných míst okolo klik u dveří
- otření parapetů
- mytí a dezinfekce zařizovacích předmětů sociálních zařízení

Úklid 1 x za měsíc

- mytí dveří
- mytí radiátorů ústředního topení
- mytí schodišťových zábradlí
- mytí olejových nátěrů a dlaždic

Rozsah úklidu prováděného v měsíčním, čtvrtletním, půlročním a ročním cyklu – typ úklidu II.

- zametání a mytí tvrdých podlahových krytin
- shromažďování odpadků na určené místo
- mytí dveří
- mytí schodišťových zábradlí
- mytí olejových nátěrů a dlaždic

Generální úklid kabelových prostor pod DT a MDT

(Provede se úklid vždy devíti kabelových prostor ročně dle seznamu předaného odpovědným zaměstnancem služby Elektrotechnika)

- mechanické odstranění větších předmětů a nečistot z kabelových lávek a podlahy
- vysátí prachu a menších nečistot z kabelových lávek a podlahy

<i>Mokrý úklid</i>	<i>výměra</i>	<i>Cyklus/měsíc</i>	<i>Výměra/rok</i>	<i>Typ úklidu</i>
<i>MDT, M, DT - obsluhované</i>	<i>9100</i>	<i>10</i>	<i>1 092 00</i>	<i>I.</i>
<i>MDT, M, DT - bez obsluhy</i>	<i>12 900</i>	<i>10</i>	<i>1 548 000</i>	<i>I.</i>
<i>Dílny. Kanceláře</i>	<i>1 850</i>	<i>4</i>	<i>88800</i>	<i>I</i>
<i>Suchý úklid</i>	<i>výměra</i>	<i>Cyklus/měsíc</i>	<i>Výměra/rok</i>	<i>Typ úklidu</i>
<i>Kabelové prostory</i>	<i>6 700</i>	<i>0,33</i>	<i>6 132</i>	<i>II.</i>
<i>Celkem</i>	<i>[3]0 550</i>		<i>2 794 932</i>	

[Pozn. Úřadu: MDT, M, DT Měrníry a distribuční transformovny

Celkový součet výměry by měl být 30 550 namísto 40 550]

Zhotovitel bude provádět práce v el. stanicích metra pouze zaměstnanci, kteří byli v rozsahu své činnosti seznámeni a proškoleni z předpisů ohledně znalostí v oblasti elektroinstalací, bezpečnosti při práci a požární ochrany a upozorněni na možná ohrožení těmito zařízeními. Toto seznámení a proškolení zajistí vždy mistr příslušného úseku služby Elektrotechnika a pořídí o tom písemný zápis“.

169. V části 4 technických podmínek zadávací dokumentace je k úklidu prostor ochranného systému metra v rozsahu 8.829,90 m² v objektu ZTC1, ZTC2, ZTC3 a stanice metra Stodůlky, ATC1 a stanice metra Vltavská, Kobylisy, Ládví uvedeno:

„Rozsah pravidelného úklidu – typ úklidu I. (každodenně)

- zametání a mytí tvrdých podlahových krytin
- luxování koberců
- vynesení odpadkových košů
- vysypání a mytí popelníků
- shromažďování odpadků na určené místo
- setření prachu z dostupných míst
- otření znečištěných míst okolo klik u dveří
- otření parapetů
- mytí a dezinfekce zařizovacích předmětů sociálních zařízení

Úklid 1 x za měsíc

- mytí dveří
- mytí radiátorů ústředního topení
- mytí schodišťových zábradlí
- mytí olejových nátěrů a dlaždic

Rozsah úklidu prováděného v měsíčním, čtvrtletním, půlročním a ročním cyklu – typ úklidu II.

- zametání a mytí tvrdých podlahových krytin
- shromažďování odpadků na určené místo
- mytí a dezinfekce zařizovacích předmětů sociálních zařízení
- mytí dveří
- mytí schodišťových zábradlí
- mytí olejových nátěrů a dlaždic

- 1) *Práce podle typu úklidu I. v objektech technických center OSM, budou prováděny v době od 7:00 hod. do 15:00 hod., tzn. v pracovní době zaměstnanců objednatele, kteří umožní přístup do prostor, jež jsou předmětem díla. Úklid v rozsahu 1x týdně bude prováděn vždy v pondělí, Úklid v rozsahu 3x týdně bude prováděn vždy v pondělí, ve středu a v pátek. Pokud na den úklidu připadne den pracovního volna (svátek apod.) bude úklid proveden následný den po dni pracovního volna.*
- 2) *Úklid podle typu úklidu II. ve stanicích metra, bude prováděn v termínu dohodnutém minimálně tři pracovní dny předem se zástupcem objednatele“.*

[níže v tab. Úřad vybral z přílohy vymezení prací v OSM prostory, které mohou být podle svého názvu z hlediska úklidu technologicky náročnější, ve zbytku, kde se jedná o běžné prostory typu chodby, šatny, sprchy, WC atd. Úřad odkazuje na celou tab. v části 2 zadávací dokumentace obsaženou ve spisu].

Tab. Vymezení prací v prostorách OSM

Objekt/stanice	Prostor	Počet týdnů	v	Typ úklidu	Plocha v m ²	Plocha za rok v m ²
ZTC1	Tlaková předsíň č.m.7	1		I	5,1	214
ZTC1	Plynotěsná předsíň č.m.8	1		I	2,9	122
ZTC1	Plynotěsná předsíň č.m.9	1		I	2,9	122
ZTC1	vzduch. st. č.m. 10	1		I	II	265
ZTC1	Tlaková předsíň č.m.14	1		I	5,1	214
ZTC1	Plynotěsná předsíň č.m.15	1		I	2,9	122
ZTC1	Plynotěsná předsíň č.m.16	1		I	2,9	122
ZTC2	Dispečink č.m. 404	5		I	40,0	10 000
ZTC2	Komora dodatečného vstupu	R/4		II.	200,0	800
ZTC 3	Velín DA	3		I.	138,0	20 148
ZTC 3	dispečink	3		I.	207,0	30 222
ZTC 3	Velín VZT č.m. 307, TŘP č.m.319	R/2		II.	288,0	576
SD	Filtroventilační centrále	R		II.	550,0	550
VL	201.Staniční řídicí pracoviště	R		II.	25,0	25
VL	311. očištná propust	R/2		II.	394	788
VL	314. rozvaděč	R/2		II.	16,0	32
VL	315. Pohotovostní sklad	R		II.	9,0	9

VL	316. Místní rozvaděč	R/2	II.	48,0	96
VL	319 dílna sklad	R	II.	24,0	24
VL	320 řídicí pracoviště	R	II.	28,0	28
VL	322 velín VZT	R	II.	42,0	42
VL	323 strojovna VZT	R	II.	27,0	27
VL	406 místnost rozvaděčů	R/2	II.	24,0	48
VL	711 obsluha očistné propusti	1	I.	24,0	1 008
VL	715 čerpací stanice fekálních vod	1	I.	15,0	630
KB	123 rozvaděč technologie	R/2	II.	15,0	30
KB	304 staniční řídicí pracoviště	M	II.	59,0	708
KB	305 staniční řídicí pracoviště	M	II.	60,0	720
LA	276 velín	M	II.	32,0	384
LA	277.A izolační předsíň	R/2	II.	4,0	8
LA	277.B kontrolní místnost	R/2	II.	6,0	12
LA	277.D asanační sprcha	R/2	II.	22,0	44
LA	282 čerpací stanice fekálních vod	R	II.	15,0	15
LA	284. A dieselagregáty	R/2	II.	300,0	600
ATC 1	421 velín dieselagregátů	1	I.	96,0	4 032
Celkem					

Vysvětlivky pro sloupec ,počet v týdnu':

číslice 1 - 5 = počet dnů kdy se provádí úklid za týden

M = úklid se provádí jednou za měsíc

R/4 = úklid se provádí jednou za čtvrtletí

R/2 = úklid se provádí jednou za půl roku

R = úklid se provádí jednou za rok

Zhotovitel bude provádět práce, v prostorách OSM – Technických center (TC), pouze zaměstnanci, kteří byli v rozsahu své činnosti seznámeni a proškoleni z předpisů ohledně znalostí v oblasti elektroinstalace, bezpečnosti při práci, požární ochrany a upozornění na možná ohrožení v těchto prostorách.

Na požádání bude zhotovitel proškolen vedoucím svěřeného úseku OSM, který pořídí o školení písemný záznam. Zhotovitel bude následně provádět školení svých zaměstnanců. Zhotovitel je současně povinen v prostorách TC dodržovat režim třídění odpadů (papír, plasty, sklo a separovat od odpadu komunálního).“.

170. V části 5 technických podmínek zadávací dokumentace je k úklidu v kolejišti v úsecích nástupišť stanic metra tratí metra A, B a C v rozsahu 65.000 m² uvedeno:

- 1) *„Mytí stropů, stěn a krytu napájecí koleje v kolejištích stanic tratí A, B a C*
- 2) *V závislosti na intenzitě jízd služebních vlaků, budou tyto úklidové práce prováděny tak, aby každá stanice prošla očištěním kolejišť 1x ročně na základě harmonogramu stanoveného dodavatelem a odsouhlaseného odběratelem.*

Doba pro provádění prací

- 1) *Práce lze provádět pouze v nočních přepravních výlukách, v čase určeném odpovědným zaměstnancem objednatele.*
- 2) *Vstup (výstup) zaměstnance zhotovitele do (z) koleje se uskuteční dle předpisu D 2/1, § 24.*
- 3) *Práce v kolejišti je třeba ukončit nejpozději do 3:15 hodin včetně ohlášení výstupu DS (SPT). V případě neohlášení výstupu DS (SPT) prohlédne staniční koleje a pokud zaměstnanec zhotovitele nenajde, ohlásí tuto skutečnost OZP JPM ve směně. DS (SPT) zapůjčí na požádání zaměstnancům zhotovitele svítilnu.*
- 4) *Zaměstnanci zhotovitele provádějí úklid kolejiště v přepravních výlukách při vypnutém napájení přírodní kolejnice v příslušném elektrickém úseku. Informování úklidových firem zajišťuje příslušný zaměstnanec odboru Provozního zabezpečení.*
- 5) *Po ukončení práce a výstupu zaměstnanců zhotovitele z prostoru kolejí zajistí DS (SPT) opětovné zapnutí napájení PK. Další podmínkou je, že danou stanicí nepojedou žádné služební vlaky.*
- 6) *V případě mimořádné jízdy služebních vlaků lze zahájit úklid staničních kolejí až po jejich průjezdu stanicí. DS neohlašovacích stanic oznámí zahájení úklidu SPT sousedních ohlašovacích stanic. Před návratem vlaku si SPT ohlašovací stanice, z níž se vlak vrací, ověří ukončení úklidu u DS v příslušném prostorovém oddílu. Tyto skutečnosti evidují DS i SPT v Telefonním zápisníku“.*

171. Z výše uvedeného vymezení prostor pro úklid v elektrických stanicích metra, ochranném systému metra a v kolejišti v úsecích nástupišť stanic metra je zřejmé, že svojí povahou se jedná o standardní úklid, třebaže, jak bylo uvedeno výše, realizovaný ve specifických prostorech, proto se Úřad dále bude zabývat dalšími podmínkami, které zadavatel pro úklid těchto prostor stanovuje. K otázce rozsahu úklidu v těchto specifických prostorách (viz další bod odůvodnění tohoto rozhodnutí) Úřad prozatím pouze konstatuje, že ve vztahu k celkové

ploše úklidu vymezeného v zadávacích podmínkách se u těchto specifických prostor jedná o výrazně menší část s nižší četností úklidu, která však nemusí být zanedbatelná z hlediska náročnosti úklidu těchto prostor a nároků na dodavatele (k tomu viz dále).

172. Četnost úklidu v elektrických stanicích metra je 10 x nebo 4 x měsíčně resp. 0,33 x měsíčně, přičemž podíl těchto prostor z celkové plochy úklidu vymezené v předmětu veřejné zakázky (807 238 m²) činí 5 % (resp. 3,7 % po úpravě výměry dle poznámky Úřadu). Z vymezení prostor OSM pro úklid je zřejmé, že prostory, které by mohly být z hlediska úklidu technologicky náročnější, v souhrnu představují 2729,8 m² (z celkových 8 829,9 m²) a z toho v případě 2037 m² se jedná o prostory, kde je četnost úklidu menší než 1x za čtvrtletí. Podíl těchto prostor (2729,8 m²) z celkové plochy úklidu vymezené v předmětu veřejné zakázky (807 238 m²) činí 0,33 %. V případě úklidu v kolejišti v úsecích nástupišť stanic metra tratí metra A, B a C je zřejmé, že se rovněž jedná o prostory s menší četností úklidu (např. 1 x za 3 týdny sběr drobných nečistot v kolejištích stanic, očista kolejišť všech stanic alespoň 1 x ročně, přičemž podíl těchto prostor (65 000 m²) z celkové plochy úklidu vymezené v předmětu veřejné zakázky (807 238 m²) činí 8 %.
173. V části 3 technických podmínek zadávací dokumentace je k úklidu prostor v elektrických stanicích metra mj. uvedeno, že *„[z]hotovitel bude provádět práce v el. stanicích metra pouze zaměstnanci, kteří byli v rozsahu své činnosti seznámeni a proškoleni z předpisů ohledně znalostí v oblasti elektroinstalací, bezpečnosti při práci a požární ochrany a upozornění na možná ohrožení těmito zařízeními. Toto seznámení a proškolení zajistí vždy mistr příslušného úseku služby Elektrotechnika a pořídí o tom písemný zápis“*.
174. V části 4 technických podmínek zadávací dokumentace je k úklidu prostor ochranného systému metra mj. uvedeno, že *„[z]hotovitel bude provádět práce, v prostorách OSM – Technických center (TC), pouze zaměstnanci, kteří byli v rozsahu své činnosti seznámeni a proškoleni z předpisů ohledně znalostí v oblasti elektroinstalace, bezpečnosti při práci, požární ochrany a upozornění na možná ohrožení v těchto prostorách. Na požádání bude zhotovitel proškolen vedoucím svěřeného úseku OSM, který pořídí o školení písemný záznam. Zhotovitel bude následně provádět školení svých zaměstnanců. Zhotovitel je současně povinen v prostorách TC dodržovat režim třídění odpadů (papír, plasty, sklo a separovat od odpadu komunálního)“*.
175. Z technických podmínek zadávací dokumentace (části 7. Všeobecné pokyny a požadavky na provádění požadovaných činností dle těchto TP, 1. Povinnosti zhotovitele) mj. dále plynou pro zhotovitele následující povinnosti: *„9) [d]održovat bezpečnostní a požární předpisy platné u objednatele, se kterými byl prokazatelně seznámen. 10) Zajistit školení o bezpečnosti při práci. (...) 12) Zajistit u objednatele proškolení zaměstnanců s předepsanou smyslovou skupinou z dopravních předpisů (vstup do kolejiště).(...) 15) Zhotovitel bude provádět práce v el[ektrických] stanicích metra pouze zaměstnanci, kteří byli v rozsahu své činnosti seznámeni a proškoleni z předpisů ohledně znalostí v oblasti elektroinstalací, bezpečnosti při práci a požární ochrany a upozornění na možná ohrožení těmito zařízeními. Toto seznámení a proškolení zajistí vždy mistr příslušného úseku služby Elektrotechnika a pořídí o tom písemný zápis. 16) Zaměstnanci zhotovitele musí být vybaveni jednotným firemním označením a služebním průkazem popřípadě identifikační kartou, umožňujícím vstup do technických prostor a k zajišťování prací v placeném přepravním prostoru. Zaměstnanci vstupující do kolejiště musí být vybaveni navíc žlutou vestou a píšťalkou (...)“*.

176. V části 5 technických podmínek zadávací dokumentace je k úklidu v kolejišti v úsecích nástupišť stanic metra dále uvedeno, že „[z]aměstnanci zhotovitele provádějí úklid kolejiště v přepravních výlukách při vypnutém napájení přívodní kolejnice v příslušném elektrickém úseku. Informování úklidových firem zajišťuje příslušný zaměstnanec odboru Provozního zabezpečení. (...)Vstup (výstup) zaměstnance zhotovitele do (z) kolej[í] se uskuteční dle předpisu D 2/1, § 24. (...) V závislosti na intenzitě jízd služebních vlaků, budou tyto úklidové práce prováděny tak, aby každá stanice prošla očištěním kolejišť 1x ročně na základě harmonogramu stanoveného dodavatelem a odsouhlaseného odběratelem. V části I. technických podmínek zadávací dokumentace je dále uvedeno, že sběr drobných nečistot v kolejišti stanic má být zajišťován 1 x za 3 týdny. Obecně je zde dále pro všechny typy úklidu pamatováno na likvidaci mimořádného znečištění a pohotovostní úklid na základě výzvy odpovědných pracovníků objednatele.
177. Úřad výše detailně popsal, jak zadavatel vymezil předmět veřejné zakázky, a k požadavku předsedy Úřadu, zda lze otázku přiměřenosti předmětných ekonomických, finančních a technických kvalifikačních předpokladů posoudit již s ohledem na druh, rozsah a složitost předmětu veřejné zakázky předně uvádí, že předmětné úklidové služby obecně nejsou z hlediska druhu veřejné zakázky natolik mimořádné, aby požadavek na předchozí zkušenosti s úklidem v metru odůvodňovaly. Obdobný názor má Úřad v případě rozsahu veřejné zakázky, který je s ohledem na uklízenou plochu sice velký, ale je řešitelný požadavky zadavatele na odpovídající kapacity dodavatelů. V otázce složitosti předmětu veřejné zakázky a jeho vztahu k požadované kvalifikaci se Úřad ztotožňuje s předsedou Úřadu v tom, že se v šetřeném případě nejedná o úklid prováděný v běžných prostorách. Úřad se proto v bodech 167. – 170. odůvodnění tohoto rozhodnutí vymezením těchto specifik v zadávací dokumentaci podrobně zabýval a dále se zabýval dalšími podmínkami, které zadavatel pro úklid těchto specifických prostor stanovil (viz body 171. – 176.). Skutečnosti, které by odůvodnily požadavek zadavatele na prokázání technické kvalifikace předchozími zkušenostmi s úklidem stanic podzemní hromadné dopravy, však z vymezení předmětu veřejné zakázky (zejména v návaznosti na výše uvedené další podmínky) neplynou jednoznačně, neboť z tohoto vymezení není zcela zřejmá souvislost požadavku na předchozí zkušenost s úklidem podzemní hromadné dopravy s těmito dalšími podmínkami (a tedy specifiky předmětu veřejné zakázky). Zadavatel pro úklid prostor, které se mohou jevit jako technologicky náročnější (tj. elektrické stanice metra, ochranný systém metra a kolejiště v úsecích nástupišť stanic metra), stanovuje v zadávací dokumentaci požadavky na zaměstnance dodavatele, kteří mají být v rozsahu své činnosti seznámeni a proškoleni z předpisů ohledně znalostí v oblasti elektroinstalací, bezpečnosti při práci a požární ochrany a upozornění na možná ohrožení těmito zařízeními a možná ohrožení v těchto prostorách. Zadavatel dále požaduje školení o bezpečnosti při práci a proškolení zaměstnanců s předepsanou smyslovou skupinou z dopravních předpisů pro vstup do kolejiště, které sám zajišťuje. Příslušné seznámení a proškolení v elektrotechnice dle zadávací dokumentace zajistí vždy mistr příslušného úseku služby Elektrotechnika a pořídí o tom písemný zápis. Zadavatel dále v otázce vstupu do kolejiště odkazuje na svoje interní předpisy. K posouzení přiměřenosti ekonomického a finančního kvalifikačního předpokladu spočívajícího v požadavku na minimální obrát ve vztahu k úklidu podzemní hromadné dopravy Úřad uvádí, že posouzení této přiměřenosti nelze oddělit od technického kvalifikačního předpokladu, který je rovněž vázán na realizaci úklidu stanic podzemní hromadné dopravy. Hodnocení

přiměřenosti požadavku na obrat za plnění dosažená s ohledem na předmět veřejné zakázky, tj. ve vztahu k úklidu podzemní hromadné dopravy, bude tedy možné provést až v návaznosti na posouzení přiměřenosti samotného technického kvalifikačního předpokladu.

178. S ohledem na výše uvedené si Úřad vyžádal stanoviska dotčených úřadů a dalších subjektů, stanovisko zadavatele a další interní předpisy zadavatele, které nebyly součástí dokumentace o veřejné zakázce, neboť z pouhého vymezení předmětu veřejné zakázky v zadávacích podmínkách nelze přiměřenost technických kvalifikačních předpokladů zejména s ohledem na složitost předmětu veřejné zakázky stanovit najisto. Účelem dalšího zajišťování podkladů pro rozhodnutí bylo posouzení, zda zadavatel specifičnost části uklízených prostor vtělil do podmínek účasti v zadávacím řízení zákonným způsobem, tj. jestli daný technický kvalifikační předpoklad neomezuje hospodářskou soutěž v nadbytečné míře, aniž by zároveň danou specifičnost vůbec vystihoval, resp. i když by bylo možno daná specifika vystihnout hospodářskou soutěž méně omezujícím způsobem. Úřad na základě těchto dodatečných podkladů a vlastních zjištění konstatuje, že požadavek zadavatele na technickou kvalifikaci spočívající v předložení 1 významné služby na realizaci komplexního a nepřetržitého úklidu stanic podzemní hromadné dopravy je nepřiměřený, neboť jej mohou splnit pouze uchazeči, kteří již v metru úklidové práce zajišťovali, aniž by k takovému omezení existovaly objektivní důvody umožňující objektivní posouzení kvalifikace dodavatele dle § 63 odst. 1 zákona, jak bude dále podrobně rozvedeno.

K vymezení pojmu zákazu diskriminace

179. Úřad předně uvádí, že účelem stanovení kvalifikačních předpokladů je zajištění realizace veřejné zakázky pouze takovými dodavateli, kteří k tomu prokazatelně mají dostatečnou technickou způsobilost. Požadavky na splnění kvalifikačních předpokladů tedy mají zajistit, aby se o přidělení veřejné zakázky účinně ucházeli pouze ti dodavatelé, kteří jsou ve skutečnosti schopni po stránce technické, materiální a personální tuto zakázku v případě jejich úspěchu v zadávacím řízení po přidělení veřejné zakázky též plnit. K tomu Úřad dále uvádí, že v podstatě každý kvalifikační předpoklad svým způsobem omezuje soutěž, což je v souladu se zákonem a zásadou zákazu diskriminace do té míry, pokud takový požadavek legitimně směřuje k naplnění smyslu takového „omezení“, tj. k omezení hospodářské soutěže na ty dodavatele, kteří jsou opravdu schopni danou veřejnou zakázku plnit.
180. V této souvislosti Úřad poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 20/2008 ze dne 5. 6. 2008, který se otázkou diskriminace zabýval. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvedl, že § 6 zákona zakazuje s ohledem na svou funkci při zadávání veřejných zakázek nikoliv pouze diskriminaci zjevnou, ale též diskriminaci skrytou, přičemž zásada zákazu diskriminace (a cíl této zásady spočívající v umožnění hospodářské soutěže) se pochopitelně použije i v oblasti posuzování kvalifikace uchazečů.
181. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku dále mimo jiné uvedl, že „[t]oto ustanovení totiž v první řadě směřuje k cíli samotného zákona o veřejných zakázkách, kterým je zajištění hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti nakládání s veřejnými prostředky. Zákon tohoto cíle dosahuje především vytvářením podmínek pro to, aby smlouvy, jejichž plnění je hrazeno z veřejných prostředků, byly zadavateli uzavírány při zajištění hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli (...). Právě k zajištění konkurence mezi dodavateli slouží analyzované zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace. (...) [s]amotná podstata

zákazu tzv. skryté diskriminace znemožňuje jakoukoliv mechanickou aplikaci. Není totiž dost dobře možné požadovat po zadavatelích, aby jimi vyžadované kvalifikační předpoklady měly na všechny potencionální uchazeče stejné dopady. Takovýto požadavek by ostatně nebyl ani reálně možný a byl by v rozporu se smyslem kvalifikačních předpokladů, kterým je zajistit právě to, aby nabídku podali pouze uchazeči způsobilí ke splnění veřejné zakázky. Odvrácenou stranou stanovení kvalifikačních předpokladů je tedy selekce těch uchazečů, kteří ke splnění veřejné zakázky způsobilí nejsou, přičemž o takovéto (legitimními ekonomickými zájmy podložené) selekci nelze v žádném případě hovořit jako o skryté diskriminaci. (...) [k]rajský soud tedy správně vyslovil v napadeném rozsudku právní názor, podle něhož za skrytou formu nepřipustné diskriminace v zadávacích řízeních je třeba považovat postup, kterým zadavatel znemožní některým dodavatelům ucházet se o veřejnou zakázku nastavením takových kvalifikačních předpokladů, kdy požadovaná úroveň technické způsobilosti je „zjevně nepřiměřená ve vztahu k velikosti, složitosti a technické náročnosti konkrétní veřejné zakázky“, přičemž je zřejmé, že právě pro takto nastavené kvalifikační předpoklady mohou veřejnou zakázku splnit jen někteří z dodavatelů (potenciálních uchazečů), kteří by jinak (bez takto nastavených předpokladů) byli k plnění předmětu veřejné zakázky objektivně způsobilými. Klíčovým problémem takto pojaté skryté diskriminace je tedy „zjevná nepřiměřenost“ kvalifikačních předpokladů ve vztahu ke konkrétní veřejné zakázce“. V návaznosti na výše uvedené Úřad konstatuje, že v situaci, kdy zadavatel stanoví kvalifikační předpoklad, který o schopnosti dodavatele plnit danou veřejnou zakázku nevyovídá, nebo třeba i (dílčím způsobem) vyovídá, ale nepřiměřeným způsobem omezuje hospodářskou soutěž tak, že z ní vylučuje i subjekty, které by jinak byly schopny veřejnou zakázku plnit, případně se jedná o kvalifikační předpoklad uzavírající trh, jde o požadavek v rozporu se zásadou zákazu diskriminace, a tudíž nezákonný.

182. *K otázce omezování hospodářské soutěže v souvislosti s nastavením kvalifikačních předpokladů a dále k přezkumné roli Úřadu při hodnocení kvalifikačních požadavků se Krajský soud v Brně vyjádřil v rozsudku sp. zn. 62 Ca 15/2009 ze dne 10. 3. 2011, dle něhož „nemůže stanovení kvalifikačních předpokladů vést k „neotevření“ hospodářské soutěže pro subjekty, které by jinak byly schopny plnění pro zadavatele kvalifikovaně realizovat (...) Žalovaný [Úřad] předně nepochybil, pokud při hodnocení tohoto zadavatelova požadavku vycházel z počtu uchazečů, kteří kvalifikaci mohou splnit (...) Jestliže tedy žalovaný požadavek zadavatele na předložení seznamu významných služeb poskytnutých dodavatelem v posledních třech letech posuzoval právě s ohledem na podmínky panující na trhu (především to, že jde o trh relativně „mladý“), na počet aktivních dodavatelů na trhu a na to, komu byly v minulosti zadány veřejné zakázky obdobného charakteru, pak postupoval způsobem, který zdejší soud považuje za správný, plně odpovídající smyslu přezkumu podle ZVZ“.*
183. *Podle rozsudku Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 Af 166/2013 ze dne 22. 7. 2015 „[ú]kolem ÚOHS ve věcech tvrzené diskriminace nemůže být pouze hodnocení samotných technických kvalifikačních předpokladů, ale i v případech, kdy se jeví technické kvalifikační předpoklady ve vztahu k samotné zakázce jako akceptovatelné, ověřit při jejich absolutizaci možné omezení soutěže, jak konečně ÚOHS činil např. ve věci posuzované u Krajského soudu v Brně ve věci sp. zn. 62 Ca 15/2009 CZECH RADAR a ostatní proti ÚOHS (...) Soud považuje za nutné zdůraznit, že v případech, kdy se jedná o zakázky velkého objemu, bude počet soutěžitelů, kteří mají s obdobnými zakázkami zkušenosti a jsou schopni takové zakázky administrovat,*

limitně nižší. Samotný charakter zakázky proto může představovat určité ‚sító‘, v jehož důsledku bude omezen i počet samotných soutěžitelů, kteří se mohou o takovou zakázku ucházet, a zároveň objem zakázky odůvodňuje i zvýšené nároky zadavatele. Proto z těchto zvýšených nároků nelze v obecné rovině dovozovat diskriminaci. Diskriminační by bylo, kdyby objem zakázky nebyl od určité výše ve vztahu ke složitosti poradenství a administrace již rozhodující...“.

184. Obdobně jako ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 20/2008 ze dne 5. 6. 2008 se na šetřenou zakázku vztahuje v plném rozsahu evropské právo, a to proto, že v daném případě šlo o tzv. „nadlimitní zakázku“ ve smyslu § 7 odst. 3 a § 12 zákona. Nejvyšší správní soud v naposledy citovaném rozsudku dále uvedl, že „[k]omise ES pak ve svém Sdělení k výkladovým otázkám v oblasti Koncesí (tzv. public-private partnership), publikovaném v Úředním věstníku C 121 z 29. 4. 2000 s. 2 - 13 v bodě 3.1.1. upozorňuje, že zásada zákazu diskriminace zahrnuje jak zákaz diskriminace zjevné, tak i zákaz diskriminace skryté, a dále v bodě 3.1.3. formuluje zásadu proporcionality jako obecnou zásadu práva Společenství, přičemž z ní dovozuje, že ‚zadavatel sice může stanovit cíl tedy technickou specifikaci, zvolená opatření k jeho dosažení ovšem nesmějí přesáhnout hranici toho, co je k dosažení zvoleného cíle vhodné a nezbytné. Členský stát tedy například nesmí při výběru mezi uchazeči vyžadovat žádné technické, odborné nebo finanční schopnosti, které jsou vzhledem k předmětu zakázky nepřiměřené nebo excesivní“.
185. Úřad pomocí výše uvedené judikatury Krajského soudu v Brně a Nejvyššího správního soudu blíže vymezil neurčitý právní pojem „zákazu diskriminace“ a k jeho obsahu a významu v šetřeném případě dále konstatuje, že pokud – jako výchozí úvahu – připouští, že každý požadavek na kvalifikační předpoklady je ve vztahu k hospodářské soutěži omezující, je takové omezení přípustné jen tehdy, když je přiměřené ve vztahu k oprávněným potřebám zadavatele zajistit si dodavatele, který bude schopen veřejnou zakázku řádně realizovat, nebo když nepovede k fatálnímu omezení hospodářské soutěže (tedy majícím potenci ji zcela potlačit) jako prostředku, kterým je dosahován hlavní cíl zákona – hospodárné vynakládání veřejných prostředků jednotlivými zadavateli. Úřad proto dále přistupuje k vymezení pojmu zákazu diskriminace v šetřeném případě v obou směrech – jak ve vztahu k nepřiměřenosti, tak ve vztahu k omezení hospodářské soutěže.
186. Úřad bude v návaznosti na vymezení pojmu zákazu diskriminace níže posuzovat, zda byly kvalifikační předpoklady v šetřeném případě vzhledem k velikosti, složitosti a technické náročnosti veřejné zakázky zjevně nepřiměřené či zda mohly vést k fatálnímu omezení hospodářské soutěže, a zda tedy zadavatel skrytě nediskriminoval další potenciální uchazeče, kteří by jinak bez takto nastavených předpokladů byli k plnění veřejné zakázky objektivně způsobilými.
187. K vymezení kvalifikačních předpokladů, jimiž zadavatel mj. požadoval předložení významné služby, která spočívala v poskytování komplexního a nepřetržitého úklidu stanic podzemní hromadné dopravy (viz bod 4. odůvodnění tohoto rozhodnutí) Úřad předně uvádí, že v praktické rovině není Úřadu zřejmý rozdíl mezi metrem a podzemní hromadnou dopravou. Dle Úřadu se nemůže jednat např. o podzemní stanici železnice, neboť zadavatelem použitý termín „podzemní“ se ve vymezení kvalifikačních předpokladů nevztahuje na stanici nýbrž na hromadnou dopravu. Úřad k tomu dále uvádí, že jediným dalším prostředkem podzemní hromadné dopravy kromě metra by mohl být snad systém podpovrchové tramvaje, ovšem i

v tomto směru je velmi sporné, zda by bylo možno takový systém, ve kterém vozidlo tramvaje zajíždí do podzemí jen na část své trasy (a systém tak není v podzemí uzavřen) pokládat za „podzemní hromadnou dopravu“. Zadavatel v rámci dodatečných informací k zadávacím podmínkám na písemnou žádost jednoho z uchazečů ze dne 16. 6. 2008 „[p]okud tedy uchazeč v současnosti neprovádí úklid stanic podzemní hromadné dopravy (rozuměno provádění služeb pro zadavatele - Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, jelikož v České republice nikdo jiný podzemní hromadnou dopravu neprovozuje), lze tento technický kvalifikační předpoklad doložit jiným způsobem? Pokud ano, můžete prosím specifikovat?“ uvedl: „Ano, kvalifikační předpoklad lze doložit plněním výše specifikovaných služeb v rámci kterékoliv světové podzemní hromadné dopravy (samozřejmě při splnění všech zadávacích podmínek). Rozhodně se nejedná o omezení prokazování pouze na území ČR“.

188. Úřad proto k vymezení pojmu stanice podzemní hromadné dopravy uzavírá, že případný terminologický rozdíl nemá pro řešení případu žádný praktický dopad (ostatně ani zadavatel tento rozdíl v žádném ze svých podání, kromě neurčitého vyjádření v dodatečných informacích, nikdy blíže nepopsal) a pokud tedy Úřad používá v rozhodnutí také pojmu „metro“ vztahuje se jeho argumentace i na případné jinak pojmenované systémy podzemní hromadné dopravy [přičemž ovšem Úřad zastává názor, že tento pojem nelze vykládat nijak extenzívně - viz rozdíl např. u podzemní stanice (jinak povrchové) železnice]. Jak již uvedl jeden z uchazečů o veřejnou zakázku, nikdo jiný než zadavatel podzemní hromadnou dopravu v České republice neprovozuje, přičemž zadavatel tento názor uvedený v dotazu nijak nerozporoval.

Posouzení specifík metra a rizik z nich plynoucích ve vztahu ke schopnosti zajistit plnění veřejné zakázky po technické stránce

189. Úřad se ztotožnil s předsedou Úřadu v tom, že se v šetřeném případě nejedná o úklid prováděný v běžných prostorách, neboť předmětný úklid stanic pražského metra, resp. prostor, ve kterém je vykonáván, jistě určitá specifika vykazuje (jako ostatně mnoho jiných míst plnění nejrůznějších veřejných zakázek). Pro posouzení přiměřenosti technických kvalifikačních předpokladů je proto dále třeba zhodnotit, v čem dané odlišnosti a specifika tkví, a zda zadavatel tyto předpoklady stanovil tak, aby rizikům vyplývajícím z daných specifík uklízených prostor (jejichž řízení je jistě oprávněným zájmem zadavatele) reálně předcházel, a to v souladu se zákonem. To znamená, aby technické kvalifikační předpoklady zadavatel nastavil v souladu s těmito riziky takovým způsobem, který na straně jedné vyloučí uchazeče, kteří k plnění zakázky způsobí nejsou, a současně na straně druhé umožní účast všem objektivně způsobilým uchazečům.
190. Úřad již výše klíčová specifika, která se týkají části uklízených prostor a kterými se dle názoru Úřadu mohou odlišovat od úklidu v běžných prostorách, identifikoval (viz bod 167. a 177. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Jedná se o následující specifika, která Úřad doplnil o specifikum spočívající v realizaci úklidu v podzemí:
- přítomnost elektrických zařízení v části uklízených prostor (elektrické stanice metra, kolejiště),

- přítomnost dalších technologických zařízení, zejména ochranného systému metra pro ochranu obyvatelstva včetně omezení spočívajícího v nácviu bezpečnostních akcí a zásahů integrovaného záchranného systému, protichemický varovný systém,
- nezbytnost vstupu do kolejíště v úsecích nástupišť,
- úklid v podzemí.

Úřad k těmto specifikům uklízených prostor neřadí další skutečnosti, které namítá zadavatel, neboť tyto již nesouvisí pouze se specifičností uklízených prostor v metru. Jedná se například o roztržitost uklízených prostor na území Prahy, náročnost na technické vybavení dodavatelů nebo realizaci části úklidových prací v omezeném čase během noční výluky mezi 1:00 a 4:00 hod. Úřad se k těmto dalším skutečnostem vyjádří v odůvodnění tohoto rozhodnutí samostatně, neboť dle názoru Úřadu takové charakteristiky nejsou jedinečné pouze pro metro a týkají se zejména kapacit dodavatelů.

191. Úřad ke specifikům uklízených prostor dále uvádí, že s ohledem na posouzení složitosti předmětu veřejné zakázky není zcela zanedbatelné, že tato specifika vztahující se k úklidu prostor v elektrických stanicích metra, v ochranném systému metra a úklidu v kolejíšti v úsecích nástupišť stanic metra, se týkají pouze menší části celkových prostor pro úklid vymezených předmětem veřejné zakázky, konkrétně se jedná o 13,33 % z celkové uklízené plochy, přičemž četnost úklidu těchto prostor je nižší, jak již bylo podrobně popsáno v bodu 152. odůvodnění tohoto rozhodnutí.
192. K uvedeným specifikům uklízených prostor předmětné veřejné zakázky Úřad obecně uvádí, že v souladu s vyjádřením Státního úřadu inspekce práce zaměstnavatelé musí zejména vycházet z vyhodnocení rizik, se kterými se mohou zaměstnanci včetně zaměstnanců cizích organizací při úklidu v metru setkat, přičemž zaměstnavatel je v souladu se zákoníkem práce a zákonem č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, při provádění úklidových prací povinen vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodné organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímat opatření k předcházení rizikům, ať už je pracovní činnost prováděna na povrchu nebo ve stanicích metra.
193. Úřad bude v těchto souvislostech posuzovat, jaký vliv mají tato specifika na zajištění schopnosti plnit veřejnou zakázku po technické stránce, resp. zda zadavatel zajišťuje nebezpečí možného nesplnění předmětu veřejné zakázky dodavatelí v souladu se zákonem. Pokud jde o přítomnost elektrických zařízení v prostorách úklidu, je jistě legitimní požadavek zadavatele, aby dodavatel disponoval zaměstnanci, kteří budou schopni zajistit úklid natolik odborně, že neuškodí ani sobě, ani nepoškodí předmětná elektrická zařízení, což by mohlo vést k omezení provozu metra. Jinou otázkou ovšem je, zda je v souladu se zákonem, resp. se základními zásadami zadávacího řízení, situace, kdy zadavatel nebezpečí, že dodavatel nebude disponovat osobami schopnými zajistit úklid ve vztahu k výše uvedeným specifickým podmínkám odborně, jinými slovy riziko, že z tohoto důvodu nebude schopen plnit předmět veřejné zakázky řádně, řídí tak, že v rámci technických kvalifikačních požadavků požaduje předchozí zkušenosti s úklidem ve stanicích podzemní hromadné dopravy.

Ke specifiku přítomnosti elektrických zařízení v metru včetně elektrického vedení vysokého napětí (a úklidu v elektrických stanicích metra)

194. Zařízení energetické soustavy metra, zajišťující dodávku a rozvod elektrické energie pro veškeré elektrické spotřebiče metra, lze rozdělit následujícím základním způsobem:
- elektrická vedení vysokého napětí (přívodní kabelové vedení 22 kV z rozvodu Pražské energetiky do vstupních elektrických stanic metra, distribuční kabelové vedení 22 kV), elektrická vedení nízkého napětí a trakční vedení;
  - elektrické stanice (trakční měnírny, distribuční transformovny a sdružené trakční měnírny a distribuční transformovny);
  - elektrické spotřebiče - vozidla metra, motorické, světelné a tepelné spotřebiče, sdělovací a zabezpečovací zařízení, dálkové ovládání, měření a regulace atd.

Elektrické stanice metra jsou důležitým článkem pro zásobování metra elektrickou energií. Zřizují se v každé stanici metra buď jako distribuční transformovny (DT) nebo jako společný objekt měnírny a distribuční transformovny (MDT). Distribuční transformovny zabezpečují dodávku elektrické energie pro veškeré spotřebiče, instalované v prostorách metra. Jedná se především o pohyblivé schody a výtahy, čerpací stanice, vzduchotechnická zařízení, osvětlení stanic a tunelů, informační systém, sdělovací a zabezpečovací zařízení a obchodní vybavenost. Měnírny a distribuční transformovny zajišťují energii pro spotřebiče stejně jako samostatné distribuční transformovny a navíc zajišťují trakční energii pro vozy metra (viz <https://www.metroweb.cz/metro/TECH/energetika/energetika.htm>).

195. Úřad ke specifiku elektrických zařízení v metru uvádí, že z vymezení předmětu veřejné zakázky je zřejmé, že pracovníci úklidu s elektrickými zařízeními přímo nepracují, jak to naopak předpokládá příloha 4 řádu určených technických zařízení (obsluha, prohlídka, oprava, údržba, montáž a zkoušení elektrických zařízení, viz bod 144. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Úřad však považuje za vhodné, aby rovněž pracovníci úklidu obdobné poučení, ohledně elektrických zařízení v metru, které upravuje tato příloha 4 řádu, absolvovali. Zadavatel tuto povinnost upravuje jak v zadávacích podmínkách (viz bod 175. odůvodnění tohoto rozhodnutí), tak ve svých interních předpisech a vztahuje ji mj. na zaměstnance vstupující na tratě metra a do uzavřených elektrických provozoven, a dále ji vztahuje na všechny další zaměstnance, kteří v rámci své pracovní činnosti přicházejí do styku s elektrickým zařízením nebo do jeho blízkosti (viz body 147. – 149. odůvodnění tohoto rozhodnutí).
196. Drážní úřad na dotaz Úřadu vymezil, jaká elektrická zařízení dle § 1 odst. 4 řádu určených technických zařízení se v metru nachází (viz bod 80. odůvodnění tohoto rozhodnutí, a dále také bod 144. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Drážní úřad dále uvedl, že každý provozovatel dráhy a provozovatel drážní dopravy (dopravce) musí mít zpracovány vnitřní předpisy týkající se též provozování elektrických zařízení a zajištění jejich bezpečnosti. Tyto předpisy Drážní úřad posoudí v rámci řízení o vydání osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy, resp. osvědčení dopravce. Obdobným způsobem postupuje Magistrát hlavního města Prahy, který vykonává přenesenou působnost ve věci dráhy speciální (metro) podle § 57 odst. 1 zákona o drahách. Z pohledu zákona o drahách je tedy za dodržování jak vnitřních předpisů, tak technických a právních norem odpovědný provozovatel dráhy nebo dopravce, a to i jako provozovatel elektrických zařízení.

197. Pokud jde o přítomnost elektrických a dalších technických zařízení v prostorách úklidu, zadavatel stanovil v zadávací dokumentaci požadavek, aby úklid v elektrických stanicích metra prováděli pouze zaměstnanci, kteří byli v rozsahu své činnosti seznámeni a proškoleni z předpisů ohledně znalostí v oblasti elektroinstalací, bezpečnosti při práci a požární ochrany a upozorněni na možná ohrožení těmito zařízeními. Toto seznámení a proškolení zajistí vždy mistr příslušného úseku služby Elektrotechnika a pořídí o tom písemný zápis. Na požádání bude zhotovitel proškolen vedoucím svěřeného úseku ochranného systému metra, který pořídí o školení písemný záznam. Zhotovitel bude následně provádět školení svých zaměstnanců.
198. Zadavatel stanovil ve svých vnitřních předpisech, konkrétně ve směrnici generálního ředitele č. 4/2007 (viz body 147. – 149. odůvodnění tohoto rozhodnutí), že zaměstnanci udržující zařízení tramvajových tratí, vstupující na tratě metra, vstupující do uzavřených elektrických provozoven (zde zadavatel uvedl „např. úklid“), vstupující do akumulátoroven, pracující na elektrickém zařízení malého napětí apod., vyjma používání běžných spotřebičů nebo běžných strojů a přístrojů určených pro použití v domácnosti, resp. v kancelářských prostorech, v místnostech pro lékařské účely, laboratořích apod. - musí mít kvalifikaci v elektrotechnice nejméně stupně osoba poučená nebo pracovník poučený, s ohledem na druh zařízení – určených nebo vybraných technických zařízení. K tomu Úřad dále uvádí, že zadavatel ve stanovisku upřesnil, že odbornou kvalifikaci v elektrotechnice stupně osoba poučená vyžaduje od všech pracovníků úklidové společnosti (viz bod 87. resp. 116. odůvodnění tohoto rozhodnutí), tedy nejen těch, kteří pracují v jejich blízkosti.
199. Podle přílohy č. 4. bodu 2 řádu určených technických zařízení pro zajištění odborné kvalifikace v elektrotechnice se stanovují tři stupně, a to „osoba poučená“, „osoba znalá“ a „osoba znalá s vyšší kvalifikací“. Podle bodu 6 řádu osoba poučená může vykonávat tyto činnosti:
- a) obsluhovat elektrické zařízení,
  - b) provádět ostatní činnosti dle bodu 1 řádu, vyjma obsluhy, na elektrickém zařízení nízkého napětí bez napětí,

Podle bodu 1 řádu určených technických zařízení činnosti (obsluha, prohlídka, oprava, údržba, montáž a zkoušení) na technických zařízeních elektrických, zařízeních pro ochranu před účinky atmosférické a statické elektřiny, zařízeních pro ochranu před negativními účinky zpětných trakčních proudů, jsou-li tato určenými technickými zařízeními, mohou provádět pouze osoby, které splňují odbornou kvalifikaci v elektrotechnice podle podmínek uvedených v této příloze. Z právní úpravy dle Drážního úřadu dále vyplývá, že doklad o poučení osob v elektrotechnice, resp. toto poučení samotné, není přenositelné z jednoho provozovatele na jiného, neboť se vztahuje na konkrétní zařízení provozovatele.

200. Elektrická stanice obsahuje dle zadavatele obecně technologická zařízení pro distribuci elektrické energie včetně bezpečnostních a řídicích zařízení (rozváděče vysokého a nízkého napětí, transformátory apod. – každá stanice je detailně popsána v MBPP- Místní provozní bezpečnostní předpis, kde jsou uvedena také bezpečnostní a pracovní opatření). Úklid se dle zadavatele provádí v bezprostřední blízkosti uvedených zařízení a vyžaduje spolehlivé pracovníky, kteří jsou schopni dodržovat všechny zásady, se kterými byli v rámci proškolení seznámeni. Nedodržení zásad může mít dle zadavatele fatální vliv nejen na bezpečnost

pracovníků, ale může tím být zásadně ohrožena i bezpečnost a plynulost dopravy v metru. Vstup do elektrické stanice je dále dle zadavatele možný pouze osobám proškoleným, které jsou seznámeny s riziky a BOZP na konkrétním pracovišti, přičemž všechny činnosti těchto pracovníků jsou dozorovány v souladu s řádem určených technických zařízení.

201. Úřad k výše uvedenému shrnuje, že zadavatel si stanovil pro zaměstnance úklidu vstupující na tratě metra a vstupující do uzavřených elektrických provozoven atd. požadavek na získání odborné kvalifikace v elektrotechnice v souladu s přílohou 4 řádu určených technických zařízení, konkrétně stupně „osoba poučená“, přičemž školení v dané oblasti zajišťuje provozovatel elektrických zařízení a uvedené školení není možné získat u jiného provozovatele na obdobném zařízení. Tento postup zadavatele potvrdil také Drážní úřad, dle něhož doklad o takovém poučení není přenositelný z provozovatele na provozovatele. Požadavek na tuto kvalifikaci zadavatel dále rozšiřuje na všechny pracovníky úklidu bez ohledu na jejich pracovní zařazení. K hodnocenému specifiku přítomnosti elektrických zařízení Úřad dále konstatuje, že z výše uvedeného je zřejmé, že všichni zaměstnanci dodavatele musí tuto kvalifikaci získat ještě před zahájením úklidových prací, přičemž ji může ve vztahu ke konkrétním zařízením v metru zprostředkovat výhradně zadavatel, který za provoz elektrických zařízení odpovídá včetně stanovení pravidel pro bezpečnou činnost na tomto zařízení.
202. Pokud zadavatel požadavek na technické kvalifikační předpoklady ve svých stanoviscích obhajuje na prvním místě přítomností elektrických zařízení včetně elektrických vedení vysokého napětí, pak ve vztahu k tomuto specifiku není Úřadu zcela zřejmé, jakým způsobem zadavatel chtěl dané specifikum zajistit předchozí zkušeností s úklidem v podzemní hromadné dopravě, když takové zkušenosti (třebaže v rozsahu minimálně 12 měsíců a 6 uklízených stanic) nemohou samy o sobě potřebnou kvalifikaci v elektrotechnice pro všechny zaměstnance dodavatele zajistit. Každý úklidový pracovník jakéhokoliv vybraného uchazeče by musel uvedenou kvalifikaci nejprve získat (kromě těch zaměstnanců, kteří by ji získali z předchozího působení u dodavatele úklidových služeb v pražském metru), neboť ji může zprostředkovat pouze zadavatel. I v případě, že by vybraný uchazeč již v metru v minulosti alespoň v požadovaném rozsahu uklízel, pak by s vysokou pravděpodobností uvedenou kvalifikaci s ohledem na značný rozsah předmětu veřejné zakázky nesplňovali všichni jeho zaměstnanci a museli by potřebnou kvalifikaci teprve získat. Z bodu 15. přílohy 4 řádu určených technických zařízení dále plyne, že pokud činnost podle osvědčení v elektrotechnice není vykonávána jeho držitelem po dobu delší než tři roky, považuje se držitel za osobu bez této elektrotechnické kvalifikace. Z toho je dle Úřadu patrné, že rovněž platnost takového osvědčení je omezená a také z tohoto důvodu může být potřeba osvědčení opětovně získat.
203. K tomu Úřad dále uvádí, že požadavkem na předchozí zkušenost s úklidem v metru nelze nahradit potřebnou kvalifikaci zaměstnanců, obzvláště v situaci, kdy zadavatel je současně jediným subjektem na trhu, který může potřebnou kvalifikaci zprostředkovat. Kvalifikační požadavek na prokázání takové kvalifikace bude vždy diskriminační (a to i v případě, že jej zadavatel nepřímou vtělil do požadavku na předchozí zkušenost s úklidem v metru), neboť bude okruh dodavatelů omezovat pouze na ty, kteří danou službu, a to výlučně pro zadavatele, již poskytovali.

Ke specifiku přítomnosti dalších technologických zařízení, OSM, protichemického varovného systému a integrovaného záchranného systému.

204. Ochranný systém metra je podle <https://www.metroweb.cz/metro/osm.htm> komplex prostor a zařízení ve stanicích a tunelech metra i mimo ně, které slouží k ukrytí a evakuaci obyvatel Prahy při mimořádných událostech. Do OSM patří ražené stanice s veškerým technologickým zázemím bez vestibulů, které jsou těsně pod povrchem nebo na úrovni terénu a nemají proto dostatečnou tlakovou a radiační odolnost a dále pak ražené traťové tunely. K OSM patří mimo tyto prostory i některé netypické jako jsou podzemní garáže u stanice Dejvická a garáže u stanice Vltavská. Do OSM nepatří celá trasa 1C, která se začala budovat podle původních projektů jako podzemní tramvaj. Dále pak do OSM nepatří všechny povrchové a nadzemní části metra (Stanice Lužiny, Hůrka, Luka, Stodůlky a Zličín, dále pak stanice Rajská zahrada a Černý most). OSM chrání ukryvané před následky použití zbraní hromadného ničení včetně atomové bomby, ale i radiace v případě havárie jaderné elektrárny, následky chemického zamoření při haváriích v průmyslových závodech a v neposlední řadě před záplavami a přívalovou vlnou, která vznikne protržením vltavské kaskády. Dále se OSM dá využít k evakuaci obyvatel ze zamořených částí města.
205. Zadavatel ve svých stanoviscích k dané otázce uvádí, že specifičnost prostředí stanic metra rovněž vyplývá i z potenciálních bezpečnostních rizik při provádění úklidových prací, kdy se v prostorách metra kromě technologických zařízení pod vysokým napětím nachází ochranný systém k zajištění bezpečnosti obyvatel a protichemický varovný systém, přičemž zde rovněž probíhají bezpečnostní a jiné akce (viz bod 70. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Součástí tohoto ochranného systému jsou dle zadavatele též technická a zdravotnická centra, včetně prostor určených pro zásobování ochranného systému metra. Mezi součásti OSM, které jsou dle zadavatele přímo dotčeny úklidovými pracemi, patří zejména bezpečnostní uzavírací systémy, tlakové závěry, zařízení umožňující bezpečný přesun obyvatel do kolejiště v případě krizových situací, ale též kompletní technická centra OSM. Tato centra v sobě skrývají dle zadavatele další složitá zařízení, a to například systémy vzduchové filtrace, energetické centrály, zásobárny a úpravny pitné vody apod. Provádění úklidu ve výše uvedených prostorách a v blízkosti zmíněných zařízení klade značné nároky na schopnosti a zkušenosti úklidových pracovníků. Neodbornou činností by mohly být dle zadavatele jednak způsobeny značné škody na OSM a na zdraví pracovníků, jakož i poškozena funkčnost celého OSM. Přitom do většiny prostor OSM je zásadně omezen přístup jakýchkoliv osob a v případě zvýšení bezpečnostních rizik (hrozba teroristického činu) jsou právě tyto osoby vystaveny nezbytným bezpečnostním prověrkám, což od dodavatele úklidových prací vyžaduje co nejvyšší stálost zaměstnaneckého poměru těchto osob.
206. Zadavatel na dotaz Úřadu, jak konkrétně je zajišťování úklidových prací dotčeno existencí jednotlivých součástí OSM, a to s ohledem na vymezení úklidu a jeho četnosti v těchto prostorech dle zadávací dokumentace (viz bod 110. odůvodnění tohoto rozhodnutí), uvádí, že zajištění úklidových prací v prostorách OSM je dotčeno kupříkladu:
- Existencí elektrických zařízení v bezprostřední blízkosti úklidových prací, kdy zařízení často nelze po dobu provádění úklidu zcela odpojit od sítě.
  - Existencí tlakových uzávěrů, poklopů a jiných uzavíracích mechanismů, které mají velkou hmotnost a při manipulaci s nimi je třeba zvláštní opatrnosti, neboť může způsobit vážné zranění na těle pracovníka úklidových služeb.

Ve filtroventilačních centrálach a úpravnách vody (jakož i v jiných podobných podzemních prostorách) je provádění úklidu ztíženo množstvím potrubního (případně kabelového) vedení v různých výškách v místnosti. Některá dotčená místa jsou obtížně dostupná, kdy může dojít k úrazu hlavy, klopýtnutí přes nízko položené potrubní vedení apod. Je tedy třeba zvláštní opatrnosti ze strany pracovníků dodavatele poskytujícího úklidové služby již při pouhém pohybu v tomto prostoru.

207. Úklidovými pracemi bezprostředně dotčený je dle zadavatele také protichemický varovný systém. K jeho poškození či k iniciaci chemického poplachu, včetně vyhlášení evakuace a zalarmování integrovaného záchranného systému, může dojít jak neprofesionálním způsobem úklidu, tak též druhem použitých prostředků. Funkcionalita tohoto zařízení pak podléhá zvýšenému režimu utajení ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.
208. Co se týče specifik ve vztahu k organizaci úklidových prací, zadavatel dále zmiňuje skutečnost, že v časovém úseku, ve kterém dochází k úklidu metra, včetně kolejiště, probíhají v předmětných prostorách technicko-bezpečnostní zkoušky zařízení a prostředků zadavatele či nácviky bezpečnostních akcí a zásahů integrovaného záchranného systému, a to jak v kolejišti, tak i mimo něj. Tyto skutečnosti kladou dle zadavatele značné nároky na dostatečné zkušenosti úklidových pracovníků, osob zabývajících se logistickým zajištěním prací a součinnosti těchto osob s dispečery dohlížejícími na průběh zkoušek či cvičení v předmětných prostorech.
209. Zadavatel na dotaz Úřadu, jak konkrétně jsou úklidové práce v rozsahu vymezeném předmětem veřejné zakázky v zadávací dokumentaci (viz bod 111. odůvodnění tohoto rozhodnutí) dotčeny technicko-bezpečnostními zkouškami zařízení a prostředky zadavatele, nácvikem bezpečnostních akcí a zásahů integrovaného záchranného systému, dále jaká je četnost těchto uvedených činností či akcí a jaké jsou zapotřebí konkrétní zkušenosti pracovníků úklidu, uvádí, že s ohledem na skutečnost, že každé cvičení je jiné a zadavatel je při těchto akcích pouhým účastníkem či poskytovatelem prostoru, nelze podrobněji rozebrat, jak konkrétně jsou úklidové práce dotčeny jednotlivými činnostmi či akcemi. V obecné rovině však zadavatel uvádí, že úklidové práce mohou být omezeny zákazem úklidu strojním mytím nebo úplným zákazem mytí vymezených prostor (například při technicko-bezpečnostních zkouškách, nácviku bezpečnostních akcí a zásahů integrovaného záchranného systému, filmování apod.). Četnost shora uvedených činností a akcí se řídí podle potřeb zadavatele či jiných oprávněných subjektů (GŘ HZS hl. m. Prahy, Policie ČR, MHMP). Zadavatel k tomuto dále uvádí, že dodavatel je o těchto omezeních dopředu informován. Pracovníci dodavatele poskytujícího úklidové služby se rovněž řídí pokyny staničního personálu či určeného dozoru.
210. Pokud jde o přítomnost dalších technologických zařízení (zejména součástí OSM) v prostorách úklidu, zadavatel k úklidu v prostorách OSM stanovil v zadávací dokumentaci požadavek, aby úklid v ochranném systému metra prováděli pouze zaměstnanci, kteří byli v rozsahu své činnosti seznámeni a proškoleni z předpisů ohledně znalostí v oblasti elektroinstalací, bezpečnosti při práci a požární ochrany a upozorněni na možná ohrožení těmito zařízeními. Toto seznámení a proškolení zajistí vždy mistr příslušného úseku služby Elektrotechnika a pořídí o tom písemný zápis. Na požádání bude zhotovitel proškolen vedoucím svěřeného úseku ochranného systému metra, který pořídí o školení písemný

záznam. K tomu Úřad dále uvádí, že zadavatel ve stanovisku upřesnil, že odbornou kvalifikaci v elektrotechnice stupně osoba poučená vyžaduje od všech pracovníků úklidové společnosti.

211. Úřad k výše uvedenému specifiku dalších technologických zařízení v metru předně uvádí, že z vymezení předmětu veřejné zakázky neplyne, že by zaměstnanci úklidu se součástmi takových technologických zařízení jakkoliv manipulovali a bude se jednat spíše o situaci úklidu v blízkosti nebo uvnitř těchto zařízení (v případě OSM). Pokud zadavatel tvrdí, že provádění úklidu ve výše uvedených prostorách a v blízkosti zmíněných zařízení klade značné nároky na schopnosti a zkušenosti úklidových pracovníků, neboť by mohlo dojít k poškození OSM a zdraví pracovníků, a současně stanovil v zadávací dokumentaci požadavek, aby úklid v OSM prováděli pouze zaměstnanci, kteří byli zadavatelem v rozsahu své činnosti seznámeni a proškoleni z předpisů ohledně znalostí v oblasti elektroinstalací, bezpečnosti při práci a požární ochrany a upozornění na možná ohrožení těmito zařízeními (viz předchozí bod odůvodnění tohoto rozhodnutí), pak by bylo dle Úřadu nepřiměřené požadovat pro splnění technických kvalifikačních předpokladů uchazečů o veřejnou zakázku předchozí zkušenosti s úklidem v metru, když tyto zkušenosti samy o sobě potřebnou kvalifikaci pro úklid v OSM či jiných technologických součástech metra zajistit nemohou a zaměstnanci jakéhokoliv vybraného uchazeče nebo přinejmenším jejich značná část by museli potřebná školení absolvovat bez ohledu na předchozí realizaci úklidu stanic hromadné podzemní dopravy. V této souvislosti Úřad dále uvádí, že předchozí zkušenosti s úklidem v metru se týkají dodavatelů, zatímco požadavky na absolvování potřebných školení se týkají konkrétních pracovníků dodavatele, kteří budou úklid zajišťovat. Předchozí zkušenost s úklidem v podzemní hromadné dopravě automaticky potřebné zkušenosti pro úklid OSM nezaručuje, neboť nemusí platit, že součástí každé podzemní hromadné dopravy je OSM, navíc se shodným technickým a technologickým řešením, jako má Dopravní podnik hl. m. Praha. V návaznosti na námitku zadavatele na potřebu co nejvyšší stálosti zaměstnaneckého poměru osob dle Úřadu rovněž neplatí, že dodavatel, který již uklízel v podzemní hromadné dopravě, má automaticky nízkou fluktuaci pracovníků. Pak je takový požadavek na kvalifikaci nutně nepřiměřený, neboť schopnost vyrovnat se např. s OSM či protichemickým varovným systémem předchozí realizace úklidu stanic podzemní hromadní dopravy automaticky nedokazuje.
212. S námitkou zadavatele ohledně existence elektrických zařízení v bezprostřední blízkosti úklidových prací, kdy zařízení často nelze po dobu provádění úklidu zcela odpojit od sítě, se Úřad výše vypořádal. Pokud zadavatel dále namítá existencí tlakových uzávěrů, poklopů a jiných uzavíracích mechanismů, které mají velkou hmotnost a při manipulaci s nimi je třeba zvláštní opatrnosti, neboť mohou způsobit vážné zranění na těle pracovníka úklidových služeb, pak předchozí zkušenosti s úklidem v metru takovou kvalifikaci rovněž automaticky negarantuje a Úřad zde odkazuje na předchozí bod odůvodnění tohoto rozhodnutí a dále odkazuje na vyjádření Státního úřadu inspekce práce, dle něhož zaměstnavatelé musí zejména vycházet z vyhodnocení rizik, se kterými se mohou zaměstnanci úklidu při své činnosti setkat, přičemž při provádění úklidových prací jsou povinni vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodnou organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímat opatření k předcházení rizikům, ať už je pracovní činnost prováděna na povrchu nebo v podzemí (viz bod 192. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Totéž platí pro další námitku zadavatele, že ve filtroventilačních centrálních a úpravňacích vodu (jakož i v jiných podobných podzemních prostorách) je provádění úklidu

ztíženo množstvím potrubního (případně kabelového) vedení v různých výškách v místnosti atd. a je tedy dle zadavatele třeba zvláštní opatrnosti ze strany pracovníků dodavatele poskytujícího úklidové služby již při pouhém pohybu v tomto prostoru. Úřad v této souvislosti dále poznamenává, že filtroventilační centrála má být podle vymezení předmětu veřejné zakázky uklížena pouze 1 x ročně a obecně pro úklid v prostorách OSM je charakteristická převážně nižší četnost úklidu na týdenní, měsíční, čtvrtletní, pololetní a roční bázi (viz bod 169. odůvodnění tohoto rozhodnutí, Tabulka vymezení prací v prostorách OSM). Výše uvedený argument složitosti úklidu v těchto prostorách je tedy řešitelný vhodným zaškolením úklidových pracovníků s ohledem na možná rizika, přičemž i vzhledem k nízké četnosti úklidu v těchto prostorách by požadavek na předchozí realizaci úklidu stanic podzemní hromadné dopravy byl nepřiměřený.

213. Ke specifiku přítomnosti protichemického varovného systému na pracovišti, k jehož poškození či k iniciaci chemického poplachu, včetně vyhlášení evakuace a zalarmování integrovaného záchranného systému, může dle zadavatele dojít jak neprofesionálním způsobem úklidu, tak též druhem použitých prostředků, Úřad uvádí, že je to opět otázka vhodného zaškolení pracovníků úklidu, případně instrukcí zadavatele dodavateli, a není zapotřebí za tímto účelem omezovat spektrum uchazečů o veřejnou zakázku pouze na ty dodavatele, kteří již v podzemní hromadné dopravě uklízeli. Obdobně pokud funkcionality tohoto zařízení podléhá zvýšenému režimu utajení ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, pak je to otázka vhodného zaškolení pracovníků úklidu, resp. jiných požadavků na dodavatele s ohledem na režim utajovaných informací. Zde platí argumentace Úřadu uvedená v bodě 202. odůvodnění tohoto rozhodnutí, neboť zkušenost dodavatele s úklidem v metru sama o sobě všem zaměstnancům dodavatele potřebné informace o úklidu na pracovišti, kde se nachází protichemický varovný systém, nezajistí, a to ani s ohledem na jiné varovné systémy použité v jiných hromadných dopravách, jimiž by dodavatelé případně své zkušenosti prokazovali (viz citovaný bod). Ohledně ohrožení protichemického varovného systému v metru druhem použitých čisticích prostředků Úřad odkazuje na stanovisko zadavatele, v němž zadavatel na dotaz Úřadu, jaký subjekt předem schvaluje čisticí prostředky k odstraňování graffiti (jejichž použití vylučuje nežádoucí situace z hlediska protichemického varovného systému), uvádí, že čisticí prostředky pro čištění graffiti musí být schváleny pro použití v metru, přičemž z hlediska protichemického varovného systému schvaluje chemické látky za zadavatele oddělení strojní (viz bod 115. odůvodnění tohoto rozhodnutí). I v tomto případě pak není předchozí zkušenost dodavatelů s úklidem v metru zapotřebí, neboť uvedené riziko řeší zadavatel tím, že používané chemické prostředky pro použití v metru předem schvaluje.
214. K námitce zadavatele k průběhu technicko-bezpečnostních zkoušek zařízení a prostředků zadavatele či nácviku bezpečnostních akcí a zásahů integrovaného záchranného systému, a to jak v kolejišti, tak i mimo něj, a z toho plynoucích požadavků na zkušenosti úklidových pracovníků a osob zabývajících se logistickým zajištěním prací a součinnosti těchto osob s dispečery, Úřad uvádí, že zde rovněž platí výše uvedené o nepřenositelnosti takové zkušenosti z jiného systému podzemní hromadné dopravy, a současně jde o skutečnosti řešitelné vhodným zaškolením. Z odpovědi zadavatele na dotaz Úřadu k tomuto bodu plyne, že úklidové práce mohou být v těchto případech omezeny zákazem úklidu strojním mytím nebo úplným zákazem mytí vymezených prostor (například při technicko-bezpečnostních zkouškách, nácviku bezpečnostních akcí a zásahů integrovaného záchranného systému,

filmování apod.). V této souvislosti zadavatel dále uvádí, že dodavatel je o těchto omezeních dopředu informován. Pracovníci dodavatele poskytujícího úklidové služby se rovněž řídí pokyny staničního personálu či určeného dozoru (viz bod 111. a 209. odůvodnění tohoto rozhodnutí). K tomu Úřad konstatuje, že ani uvedené specifikum prostor úklidu nemůže požadavek technických kvalifikačních předpokladů na předchozí zkušenost s úklidem v metru obhájit, neboť pracovníci úklidu v den průběhu výše uvedených akcí omezí dle potřeb zadavatele svoji činnost, nebo úklid přesunou na jiný den, příp. jej provedou jinak než je běžné (např. částečně ručně a nikoli strojním mytím).

Ke specifiku vstupu do kolejiště v části uklízených prostor

215. Zadavatel v rámci předmětu veřejné zakázky vymezil požadavek na úklid v kolejišti v úsecích nástupišť všech stanic metra, přičemž ze zadávací dokumentace dále plyne, že tyto úklidové práce mají být prováděny tak, aby každá stanice prošla očištěním kolejišť 1x ročně, sběr drobných nečistot v kolejišti stanic má být zajišťován 1 x za 3 týdny, a dále probíhá likvidace mimořádného znečištění a pohotovostní úklid na základě výzvy odpovědných pracovníků objednatele.
216. Pokud jde o specifikum vstupu do kolejiště při úklidu části prostor vymezeného předmětem veřejné zakázky, zadavatel v tomto případě stanovil v zadávací dokumentaci požadavek, aby úklid v kolejišti v úsecích nástupišť stanic metra (a dále to plyne z interních směrnic zadavatele) prováděli pouze zaměstnanci, kteří byli v rozsahu své činnosti seznámeni a proškoleni z předpisů v oblasti elektroinstalací, bezpečnosti při práci a požární ochrany a upozorněni na možná ohrožení těmito zařízeními. Toto seznámení a proškolení zajistí vždy mistr příslušného úseku služby Elektrotechnika a pořídí o tom písemný zápis. Na požádání bude zhotovitel proškolen vedoucím svěřeného úseku ochranného systému metra, který pořídí o školení písemný záznam. Zhotovitel bude následně provádět školení svých zaměstnanců. Zhotovitel [dodavatel úklidových služeb] má dále za povinnost zajistit u objednatele [zadavatele] proškolení zaměstnanců s předepsanou smyslovou skupinou z dopravních předpisů (vstup do kolejiště). K tomu Úřad dále uvádí, že zadavatel ve stanovisku upřesnil, že odbornou kvalifikaci v elektrotechnice stupně osoba poučená vyžaduje od všech pracovníků úklidové společnosti. V části 5 technických podmínek zadávací dokumentace je k úklidu v kolejišti v úsecích nástupišť stanic metra dále uvedeno, že *„[z]aměstnanci zhotovitele provádějí úklid kolejiště v přepravních výlukách při vypnutém napájení přívodní kolejnice v příslušném elektrickém úseku. Informování úklidových firem zajišťuje příslušný zaměstnanec odboru Provozního zabezpečení. (...)Vstup (výstup) zaměstnance zhotovitele do (z) koleje se uskuteční dle předpisu D 2/1, § 24“*.
217. Dle zadavatele (viz stanovisko ze dne 12. 1. 2016 v bodě 100. odůvodnění tohoto rozhodnutí) musí mít pracovníci dodavatele úklidových služeb zdravotní způsobilost, která je požadována ke vstupu do kolejiště dle ustanovení § 2 písm. b) bod 1) řádu pro zdravotní a odbornou způsobilost, a proškolení v souladu se Směrnicí o bezpečnosti a ochraně zdraví, požárních předpisů a vybraných ustanovení dopravních předpisů (znalost ustanovení předpisu D 1/1, návěst č. 30, 56; znalost ustanovení předpisu D 2/1, § 17, bod 1, 2, 3, 4, 5; § 18, bod 3, a, b; § 19, bod 1, 2, 3; § 24; znalost ustanovení směrnice Ds 2/1, § 32; znalost směrnice 24-2011-02 řešící MPBP – body 4.3; 5; 5.1; 5.2.1; 5.3.1.).

218. Podle § 4 bodu 1 písm. g) směrnice OS 3/1 cizí organizace má určit pro činnost v Dopravním podniku pouze zaměstnance zdravotně způsobilé, s potřebnou kvalifikací a vybavit je v potřebném rozsahu osobními ochrannými pracovními prostředky; pro činnost v kolejích je musí vybavit ještě čistým výstražným oděvem, svítlnou s bílým světlem a píšťalkou (k tomu dále podrobně viz bod 146. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Podle § 2 písm. b) vyhlášky č. 101/1995 Sb., řád pro zdravotní způsobilost, fyzické osoby provádějící ostatní činnosti při provozování dráhy a drážní dopravy a uchazeči o výkon těchto činností se pro potřeby posuzování zdravotní způsobilosti zařazují do těchto skupin (viz bod 145. odůvodnění tohoto rozhodnutí):
- osoby, které při své pracovní činnosti vstupují bez dozoru na provozovanou dopravní cestu a nepodílejí se přímo na zabezpečení obsluhy dráhy, ani na zabezpečení nebo organizování drážní dopravy,
  - osoby, které provádějí revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení.
219. Úřad k otázce požadavků na zdravotní způsobilosti pracovníků úklidu v metru dále uvádí, že zadavatel dle svého vyjádření nerozlišuje pracovníky, kteří vstupují do kolejiště a pracovníky, kteří uklízejí v obvodu dráhy ve smyslu ustanovení § 4 zákona č. 266/1994 Sb., zákon o drahách, či jiné pracovníky uklízející nástupiště a prostory pražského metra, a to zejména z důvodu zastupitelnosti (viz bod 116. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Proto je dle zadavatele nezbytné, aby všichni pracovníci v těchto podzemních prostorách měli tuto zdravotní způsobilost dle řádu pro zdravotní a odbornou způsobilost. V opačném případě by pak mohlo dle zadavatele dojít k situaci, že nedojde k úklidu celého prostoru, jenž musí být proveden ve velmi krátkém časovém úseku. Pro bližší představu o povaze požadované zdravotní způsobilosti Úřad uvádí, že řád pro zdravotní a odbornou způsobilost (viz bod 145. odůvodnění tohoto rozhodnutí) pro osoby provádějící ostatní činnosti při provozování dráhy rozlišuje vstupní a preventivní periodické prohlídky, přičemž rozlišuje frekvenci prohlídek dle věku (do 18 let, 18-50 let a nad 50 let) v rozmezí od 1 do 3 let. V přílohách vyhlášky jsou pak pro jednotlivé kategorie osob a typ prohlídky vymezeny vady, stavy a nemoci, které podmiňují zdravotní nezpůsobilost (zejména smyslovou, ale i dalších onemocnění jako např. epilepsie, cukrovka, duševní poruchy, závislost na alkoholu atd.).
220. Zadavatel dále problematiku vstupu do prostorů kolejí upravuje ve svých interních předpisech, konkrétně v provozní směrnici OS 3/1 Směrnice pro činnost cizích organizací ve vztahu k provozu metra (viz bod 146. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Z § 4 bodu 1 písm. c) směrnice mj. plyne, že cizí organizace, s níž byl sjednání smluvní vztah, má zejména zajistit u zaměstnance zadavatele který je uveden v písemném souhlasu, nebo u gestora smlouvy, není-li tento souhlas vydán, školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (periodické školení po 3 letech), školení o požární ochraně (periodické školení po 3 letech), výklad ustanovení předpisů pro výkon služby uvedených v bodu 9 písemného souhlasu (periodické školení po 3 letech), a to pro určené zaměstnance vlastní organizace i ostatních provádějících organizací. Podle § 4 bodu 1 písm. d) směrnice OS 3/1 cizí organizace má zajistit prostřednictvím určených pracovníků školení vedoucích zaměstnanců dodavatelských organizací podle ustanovení § 4 písm. c) směrnice, jež jsou povinni proškolit všechny své zaměstnance, kteří se této činnosti zúčastní a ověřit jejich znalosti dané problematiky. Bez účasti na tomto školení a bez ověření potřebných znalostí je činnost zaměstnanců cizí organizace u zadavatele zakázána.

221. Ke specifiku úklidu v kolejišti Úřad uvádí, že ke vstupu do kolejiště (který se při úklidu kolejiště předpokládá) nestačí předchozí zkušenosti dodavatelů s úklidem v metru, ale je zapotřebí splňovat mj. odbornou kvalifikaci v elektrotechnice stupně „osoba poučená“ a dále je předpokladem zdravotní způsobilost osob dle § 2 písm. b) vyhlášky č. 101/1995 Sb., řád pro zdravotní způsobilost osoby, které při své pracovní činnosti vstupují bez dozoru na provozovanou dopravní cestu a nepodílejí se přímo na zabezpečení obsluhy dráhy, ani na zabezpečení nebo organizování drážní dopravy a dále je třeba splňovat další výše uvedené interní předpisy zadavatele. Úřad dále odkazuje na závěry týkající se specifík metra spočívajících v přítomnosti elektrických zařízení (viz body 201. - 203. odůvodnění tohoto rozhodnutí), neboť tyto se na vstup do kolejiště také vztahují. Nad rámec uvedeného Úřad uvádí, že ani zdravotní způsobilost potřebná ke vstupu do kolejiště není nahraditelná požadavkem na technické kvalifikační předpoklady spočívající v předchozí realizaci úklidových služeb v metru, neboť potřebnou zdravotní způsobilost musí splnit každý z úklidových pracovníků bez ohledu na zkušenosti dodavatele. Uvedený závěr se týká i dalších interních předpisů zadavatele. Obdobně zdravotně způsobilými zaměstnanci přitom mohou disponovat i další dodavatelé, tedy nejen ti, kteří již úklid stanic podzemní hromadné dopravy realizovali.

Ke specifiku úklidu v podzemí

222. Zadavatel dle svého vyjádření stanovil zadávací podmínky na základě zjevné specifičnosti a nezaměnitelnosti prostředí stanic metra nacházejících se převážně v podzemí, kdy tato okolnost zdůvodňuje objektivní potřebu i zdravotně schopných pracovníků realizovat předmět veřejné zakázky. Poskytování úklidových služeb v podzemních prostorách metra může mít pro jednotlivé pracovníky dodavatele poskytující úklidové služby dle zadavatele značná rizika možného ohrožení života a zdraví. Pro jejich co největší eliminaci má zadavatel zpracovány pokyny a informace o rizicích v prostorách zadavatele, kterými jsou tito pracovníci vázáni. Zadavatel dále ke svému stanovisku připojil přehled možných rizik (viz následující bod odůvodnění tohoto rozhodnutí) a opatření pro jednotlivé typy činností v metru. Dle zadavatele z vymezení rizik vyplývá potřeba výběru takového dodavatele úklidových služeb, který má dostatečné zkušenosti se stejnými či obdobnými prostorami a má dostatečnou základnu pracovníků, kteří již takové služby reálně poskytovali, čímž jsou značně eliminovány daná rizika.

223. Zadavatel pro svoji činnost v metru obecně vymezil zdroje rizik a identifikoval možná nebezpečí, přičemž stanovuje možná bezpečnostní opatření k omezení takových rizik. Zadavatel stanovil například následující zdroje rizik: omezené prostory, pád ze schodů či ze žebříku, pád osoby z výšky, pád a propadnutí materiálu, snížená viditelnost, ztížená evakuace osob, přiražení, přiskřípnutí, zhmoždění rukou, zakopnutí, pád poklopu, působení škodlivých plynů, úraz elektrickým proudem, práce v kolejišti, zakopnutí či uklouznutí na kolejnici, sražení, přejetí osoby, prašnost, ohrožení infekcí, škodlivými plyny, pád do výtahové šachty, vsunutí končetin do prostoru šachty, kontakt s povrchem volné šachetní stěny, chůze v rozvodné a transformátorové stanici. K tomu Úřad uvádí, že popsání rizik zadavatel pokrývá různými způsoby (viz výše potřebná kvalifikace v elektrotechnice, zdravotní způsobilost, potřebná školení dle interních předpisů zadavatele atd.).

224. Úřad ke specifiku práce v podzemí uvádí, že právní úprava v době zahájení řízení (ale také současná právní úprava) sice stanoví speciální pravidla pro práci v podzemí (viz například ust.

§ 79 odst. 2 písm. a) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů), a dále stanoví bezpečnost a ochranu zdraví při práci v podzemí (viz například vyhláška Českého báňského úřadu č. 55/1996 Sb., o požadavcích k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při činnosti prováděné hornickým způsobem v podzemí, ve znění pozdějších předpisů), avšak pouze v souvislosti s hornickou důlní činností, činností v důlní výstavbě apod. Úřad s ohledem na výše uvedené konstatuje, že v šetřeném případě se nejedná o práci v podzemí ve smyslu výše citovaných právních úprav, ale jedná se o práci v uzavřených prostorách, které jsou srovnatelné s prostory na povrchu, například podzemních garáží a podchodů apod. (viz dále stanovisko asociace) se specifickou povahou únikových cest a možností evakuace a pohybem osob únikovými cestami v případě nebezpečí, která vyžaduje seznámení se s únikovými cestami a trvalé udržování volných únikových cest a nouzových východů. Zadavatel pro identifikovaná rizika související s prací v podzemí současně stanovil bezpečnostní opatření k omezení rizik. Tato bezpečnostní opatření jsou dle Úřadu primárně otázkou zaškolení zaměstnanců v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, dále otázkou dodržování obecně závazných právních předpisů a interních předpisů zadavatele (jak bude uvedeno níže).

225. Zadavatel k dotazu Úřadu na specifičnost zdravotní způsobilosti pracovníků zajišťujících noční úklid v podzemí metra uvedl, že ze zdravotního hlediska musí pracovníci dodavatele poskytující úklidové služby splňovat veškeré podmínky stanovené obecně závaznými právními předpisy České republiky. Pro všechny zaměstnance dodavatele úklidových služeb, kteří vykonávají práci nebo činnost, jejichž součástí je riziko ohrožení zdraví, musí být dle zadavatele dále předepsána pracovní lékařská prohlídka podle ustanovení § 11 odst. 3 vyhlášky č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (vyhláška o pracovních lékařských službách a některých druzích posudkové péče). S ohledem na specifičnost prostředí poskytování požadovaných úklidových služeb pak musí mít pracovníci dodavatele úklidových služeb zdravotní způsobilost, která je požadována ke vstupu do kolejiště dle ustanovení § 2 písm. b) bod 1) řádu pro zdravotní a odbornou způsobilost, a proškolení v souladu se Směrnicí o bezpečnosti a ochraně zdraví, požárních předpisů a vybraných ustanovení dopravních předpisů (viz dále podrobně stanovisko zadavatele v bodu 100. odůvodnění tohoto rozhodnutí). K obecné právní úpravě týkající se posuzování zdravotní způsobilosti Úřad dále odkazuje na nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí a dále na nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci.
226. K otázce specifičnosti používaných zařízení v metru Drážní úřad dále uvedl, že se nejedná o specifičnost zařízení, ale o specifičnost podmínek, ve kterých a za kterých v podzemí pracují (př. vnější podmínky v podzemí jsou značně odlišné od podmínek na povrchu, trvalé umělé osvětlení, stísněné prostory, náročnější únikové cesty, nebezpečí zatopení aj.). K tomu Úřad uvádí, že k otázce specifik jednotlivých prostor či zařízení se výše již vyjádřil, tj. k elektrickým zařízením (elektrickým stanicím metra), ochrannému systému metra a dalším technologickým zařízením, kolejišti v úsecích nástupišť jednotlivých stanic metra, přičemž pro úklid v těchto prostorách a v blízkosti takových zařízení jsou stanoveny konkrétní povinnosti v interních předpisech zadavatele a dalších právních předpisech, jako např. v řádu pro zdravotní a odbornou způsobilost a řádu určených technických zařízení, které musí pracovníci úklidu splňovat. Úřad předpokládá, že interní předpisy zadavatele vychází mj. také z umístění těchto zařízení či prostor v podzemí a specifičnosti podmínek, za kterých pracují,

tedy zohledňují (viz například detailní úprava zadavatele pro vstup osob do kolejiště nebo úklidu v blízkosti elektrických zařízení). K tomu Úřad odkazuje na stanovisko asociace, která na dotaz Úřadu ohledně uklízených prostor z hlediska umístění v podzemí uvedla, že takové prostory jsou srovnatelné s úklidem podzemních garáží a podchodů, kde například dochází k působení škodlivých výfukových plynů, dále pak podzemních částí reaktorů jaderných elektráren, uzavřených prodejních prostor, podzemních prostorů letiště, ale i dalších podzemních prostor. Všude tam jsou náročnější únikové cesty, trvale umělé osvětlení, stísněné prostory atd.

227. Drážní úřad dále uvádí, že opatření k zajištění bezpečnosti různých zařízení a prostorů používaných v rámci zajištění provozování dráhy a drážní dopravy mohou obsahovat různé požadavky na zdravotní kondici osob vykonávajících v uvedeném rámci pracovní činnost. Opatření dle Drážního úřadu určí provozovatel dráhy či dopravce na základě procesu hodnocení bezpečnostních rizik dle nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci (viz bod 83. odůvodnění tohoto rozhodnutí). K tomu Úřad doplňuje, že rovněž nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí, ve svém § 3 odst. 2 uvádí: „*[z]aměstnavatel při zajištění bezpečného stavu pracoviště vychází z hodnocení rizik vyplývajících z možných zdrojů ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců ve vztahu k vykonávané činnosti, zejména z posouzení možností omezení úrovně rizikových faktorů pracovních podmínek, požadavků na ochranu zaměstnanců před účinky škodlivin a rizik vyplývajících z provozování a používání výrobních a pracovních prostředků a zařízení*“.
228. K požadavku na zajištění bezpečnosti a hodnocení rizik Úřad uvádí, že postup zadavatele, kterým určil zdroje rizik, identifikoval možná nebezpečí a bezpečnostní opatření je v souladu s výše uvedenou právní úpravou a také vyjádřením Státního úřadu inspekce práce, dle něhož jsou zaměstnavatelé při provádění úklidových prací povinni vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodnou organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímat opatření k předcházení rizikům, ať už je pracovní činnost prováděna na povrchu nebo ve stanicích metra (zde Státní úřad inspekce práce odkazuje na zákoník práce a na zákon č. 309/2006 Sb.). Zaměstnavatel musí zejména vycházet z vyhodnocení rizik, se kterými se mohou zaměstnanci úklidu při své činnosti setkat (viz bod 75. odůvodnění tohoto rozhodnutí).
229. K vyjádření zadavatele, že stanovil zadávací podmínky na základě zjevné specifčnosti a nezaměnitelnosti prostředí stanic metra nacházejících se převážně v podzemí, kdy tato okolnost zdůvodňuje objektivní potřebu i zdravotně schopných pracovníků realizovat předmět veřejné zakázky, Úřad uvádí, že tuto potřebu nerozporuje, avšak z uvedeného současně vyplývá, že požadavek na přechod zkušenosti dodavatelů s úklidem v metru v rámci technického kvalifikačního předpokladu uvedenou potřebu zdravotně schopných pracovníků samo o sobě zajistit nemůže, neboť kvalifikace pro práci v podzemí vychází zejména ze zdravotní způsobilosti zaměstnanců, a nikoliv z předchozí zkušenosti s úklidem v takových prostorách. Rizika vyplývající ze specifík práce v podzemí jsou v první řadě kryta zdravotními předpoklady zaměstnanců, a nikoliv pouhou zkušeností s úklidem těchto prostor. Zde platí analogicky argumentace Úřadu uvedená v části specifík elektrických zařízení. Zkušenosti dodavatele s úklidem v podzemí (omezeného rozsahu) by nezajistily předpoklady, tj. zdravotně způsobilé zaměstnance pro celý rozsah veřejné zakázky (pokud

bychom vyšli z předpokladu, že potvrzení o zdravotní prohlídce těchto zaměstnanců bude stále platné). Argumentem *ad absurdum* lze dospět k závěru, že by zadavatel mohl pro výkon jakékoliv pracovní pozice v metru (například řidičů metra, revizorů atd.) vyžadovat předchozí zkušenosti s prací v metru. Úřad dále dodává, že ani zadavatel v průběhu správního řízení blíže nevysvětlil, v čem by předchozí zkušenost dodavatelů s úklidem v metru, s ohledem na specifikum úklidu v podzemí, objektivní posouzení kvalifikace těchto dodavatelů umožnila. Pokud tedy zadavatel požaduje ke splnění technických kvalifikačních předpokladů předchozí zkušenost dodavatelů s úklidem v metru, pak je takový požadavek nutně nepřiměřený, neboť neřídí rizika plynoucí ze specifika úklidu v podzemí, která naopak primárně pokrývá zdravotní způsobilost pracovníků úklidu. Zadavatel tak diskriminuje ty z uchazečů, kteří rovněž disponují zaměstnanci, kteří potřebnou zdravotní způsobilost splňují.

K dalším námitkám zadavatele

230. Zadavatel ve svém stanovisku ze dne 21. 12. 2015 uvádí, že při výběru dodavatele musel zvolit taková kritéria, aby vybraný uchazeč měl nezbytné zkušenosti s realizací úklidových prací v takto specifických a jedinečných prostorech a aby měl požadované zkušenosti s dodržováním povinností uložených obecně závaznými právními předpisy vztahujícími se k těmto specifickým prostorám. K této námitce Úřad uvádí, že se specifiky uklízených prostor ve vztahu ke schopnosti plnit předmět veřejné zakázky se výše vypořádal (úklid v blízkosti elektrických zařízení, elektrických stanic metra, v kolejišti, OSM a dalších technologických zařízení, a obecně v podzemí metra). Úřad již výše také uvedl, že rozlišuje specifika veřejné zakázky, která jsou jedinečná pouze pro podzemní hromadnou dopravu.
231. Zadavatel dále ve všech svých stanoviscích zmiňuje následující specifika úklidu v metru:
- provádění úklidových prací v omezeném časovém období výhradně během noční výluky (mezi 1 a 4 hod ranní),
  - potřeba vybavení dodavatele speciálními technickými prostředky a velká základna těchto prostředků,
  - vysoké nároky na organizační a logistické schopnosti dodavatele s ohledem na územní roztržitost prostor metra na území hlavního města Prahy,
  - výskyt dalších technologických zařízení, která mohou být úklidem v metru dotčena (viz bod 112. odůvodnění tohoto rozhodnutí).
232. K úklidu v noci v omezeném časovém období Úřad uvádí, že úklid v noci je realizován i jinde než v metru a není tedy důvod, aby zdravotní způsobilost svých zaměstnanců pro jeho realizaci nemohli splnit i dodavatelé, kteří v metru ještě neuklízeli. I v případě, pokud by v případě jiných typů úklidu byl úklid v nočním režimu spíše výjimečný, pak předchozí realizace úklidu stanic podzemní hromadné dopravy (tj. stanovený kvalifikační předpoklad), předpoklady pro výkon noční práce sama o sobě nezajistí, neboť kvalifikace pro noční práci je otázkou zdravotní způsobilosti prokazované periodickými lékařskými prohlídkami. Jednalo by se pak o technický kvalifikační předpoklad (ve vztahu k oprávněným potřebám zadavatele zajistit si dodavatele, který bude schopen veřejnou zakázku řádně realizovat) nutně nepřiměřený.
233. Nad rámec výše uvedeného Úřad odkazuje na odpověď zadavatele na dotaz Úřadu, jaký podíl prací tvoří noční a jaký podíl denní úklid a v jakém časovém rozvrhu jsou tyto formy

úklidu realizovány (viz bod 102. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Zadavatel mj. uvedl, že nelze stanovit podíl denního a nočního úklidu v metru, a to z důvodu nemožnosti jejich vzájemné porovnatelnosti jak v časovém posouzení, tak i ve způsobu provádění úklidových prací. Denní úklid není oproti nočnímu úklidu dle zadavatele náročný na technické stroje, počet pracovníků a není de facto omezena doba možnosti úklidu. V průběhu provozního dne jsou zajišťovány tzv. denní služby pro odstraňování nadměrného znečištění (přeplněné koše, drobné nečistoty, rozbité sklo, rozlité tekutiny apod.) způsobené provozem, povětrnostními vlivy (děšť, tání sněhu, náledí apod.) a stavebními závadami dočasného charakteru (průsaky vody, havárie vodovodního řadu, kanalizace apod.). Pracovníci dodavatele odstraňují nadměrné znečištění průběžně sami v rámci tzv. denního čištění nebo na základě výzvy odpovědných pracovníků objednatele (např. staniční personál jednotky Provoz Metro). V zimním období je od 15. 11. do 31. 3. každoročně v závislosti na povětrnostních podmínkách zajištěna pohotovost pro odstraňování sněhu, náledí, příp. vody. Z výše uvedeného plyne, že úklidové práce v rámci předmětné veřejné zakázky nejsou realizovány pouze v noci, přičemž zadavatel podíl těchto prací s ohledem na uvedené nestanovuje.

234. Zadavatel dále zdůrazňuje, že v době zahájení zadávacího řízení bylo zapotřebí během necelých 3 hodni uklízet každý den 57 stanic (z toho navíc 3 přestupní) nacházející se na celém území hlavního města, včetně kolejiště, nástupišť a technických prostorů o rozloze více než 636 000 m², což klade značné nároky na organizační a logistické schopnosti dodavatele a dále na zkušenosti zaměstnanců dodavatele. Úřad k této námitce předně uvádí, že se z hlediska rozsahu, intenzity a náročnosti na organizaci a koordinaci prací nepochybně jedná o složitější veřejnou zakázku. Úřad však současně konstatuje, že uvedená náročnost zakázky se týká převážně dostatečných kapacit dodavatelů a z hlediska oprávněných potřeb zadavatele je řešitelná takovým nastavením kvalifikačních předpokladů, které umožní, aby se o zakázku ucházeli pouze dodatelé, kteří s ohledem na její rozsah budou schopni ji též úspěšně realizovat. V této souvislosti Úřad uvádí, že zadavatel v rámci ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů k prokázání splnění kvalifikace požadoval, aby za poslední 3 roky neklesl průměrný celkový obrat uchazeče pod limit 200 mil. Kč. Zadavatel dále v bodu II.2.1) oznámení o zakázce stanovil předpokládanou hodnotu na 320 000 000 Kč bez DPH. V bodě 4.1 zadávací dokumentace je uvedeno, že zadavatel požaduje plnění na dobu neurčitou, pak by na jeden rok připadala předpokládaná hodnota obratu ve výši 80 000 000 Kč, přičemž zadavatel požadoval průměrný obrat více než dvojnásobný. K uvedenému značnému rozsahu plochy úklidu Úřad na okraj poznamenává, že z vymezení předmětu veřejné zakázky plyne, že v rámci prostor vymezených pro úklid zadavatel rozlišuje různé druhy úklidu, z nichž plyne různá náročnost a také četnost úklidu od každodenního až po 1 x ročně. Například úklid v kolejišti je podle zadávací dokumentace realizován kromě mimořádných situací 1 x za 3 týdny sběrem drobných nečistot, a očista kolejišť nebo úklid ve filtroventilační centrále pouze 1 x ročně. Úřad k výše uvedené námitce uzavírá, že zadavatel tedy využil možnosti, jak si dostatečné kapacity dodavatelů s ohledem na rozsah a intenzitu prací, zajistit způsobem, který je objektivní ve vztahu ke schopnosti veřejnou zakázku řádně realizovat, zatímco požadavek na předchozí zkušenosti s úklidem v metru (daného rozsahu), o celkové schopnosti realizovat úspěšně celou veřejnou zakázku zcela nevypovídá.
235. K vysokým nárokům na organizační, logistické schopnosti dodavatele a zkušenosti zaměstnanců dodavatele (i s ohledem na územní roztríštěnost prostor metra na území

hlavního města Prahy) Úřad uvádí, že zadavatel v části 7.1.4 zadávací dokumentace nazvané „Seznam technického vybavení a opatření k zajištění jakosti“ mj. požadoval k prokázání tohoto kvalifikačního předpokladu určitý rozsah technického vybavení a opatření používaných dodavatelem, např. počet servisních vozidel a provozovnu umístěnou na území hlavního města Prahy (viz bod 107. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Zadavatel v rámci technických kvalifikačních předpokladů v bodu 7.1.2 zadávací dokumentace nazvaném „Průměrný počet zaměstnanců“ dále požadoval splnění kvalifikačního předpokladu spočívajícího v předložení čestného prohlášení, že průměrný roční počet zaměstnanců dodavatele či jiných osob podílejících se na plnění zakázek bude za poslední 3 roky činit alespoň 500 osob a průměrný počet osob s postavením vedoucího zaměstnance musí činit alespoň 10 osob. Osoba v postavení vedoucího zaměstnance musí disponovat minimálně středoškolským vzděláním a délkou praxe 10 let. Z právě uvedeného plyne, že zadavatel učinil v zadávacích podmínkách opatření, jak výše uvedenou náročnost veřejné zakázky ve vztahu k potřebné kvalifikaci dodavatelů zohlednit.

236. K naposledy uvedené námitce Úřad dále uvádí, že zadavatel dále v rámci technických kvalifikačních předpokladů v bodu 7.1.3 zadávací dokumentace nazvaném „Seznam řídicích pracovníků“ požadoval splnění tohoto kvalifikačního předpokladu předložením seznamu řídicích pracovníků, kteří se budou podílet na plnění veřejné zakázky, a to zejména pracovníků zajišťujících kontrolu jakosti (manažer zakázky, zástupce manažera zakázky, manažer úklidových prací, manažer úklidových prací – specialista graffiti), s profesními životopisy těchto pracovníků včetně dosažené praxe a kvalifikace s ohledem na kvalifikaci a praxi vztahující se k předmětu veřejné zakázky. Součástí tohoto seznamu mělo být rovněž grafické znázornění organizace týmu určeného uchazečem pro plnění veřejné zakázky. Zadavatel dále stanovil podmínky, které musí splnit všichni shora uvedení pracovníci (minimální délka praxe v oboru 10 let, plynulá znalost českého jazyka slovem i písmem, účast na realizaci zakázky po celou dobu trvání), odpovídající svým charakterem této veřejné zakázce v období posledních 3 let, vzdělání minimálně SŠ (v případě manažera – specialisty pro odstraňování graffiti je nutné doložit odborné zaměření vzdělání). Dodavatel měl prokázat tento kvalifikační předpoklad předložením certifikátu systému řízení jakosti vydaného podle českých technických norem akreditovanou osobou. Zadavatel v této souvislosti dále stanovil, že ke splnění kvalifikace požaduje, aby uchazeč předložil certifikát systému řízení jakosti řady ISO 9001 pro práce, jež jsou předmětem této veřejné zakázky.
237. Zadavatel dále v rámci hodnotících kritérií pro hodnocení nabídek mj. stanovil dílčí hodnotící kritérium „navržený plán organizace plnění veřejné zakázky“ s vahou 19%, přičemž při hodnocení vycházel z informací předložených uchazečem v rámci splnění části 9.5 zadávací dokumentace, když předmětem hodnocení byly následující kvalitativní parametry:
- propracovanost systému výběru pracovníků zejména s ohledem na eliminaci osob v minulosti trestaných a zdravotně nezpůsobilých,
  - uchazeč bude při plnění veřejné zakázky využívat pouze zaměstnané v hlavním pracovním poměru se znalostí českého jazyka na běžné komunikační úrovni,
  - podíl tržeb uchazeče přerozdělovaný ve prospěch mezd pracovníků realizujících úklid u zadavatele,
  - propracovanost kontrolních systémů, zpětné vazby apod.,

- systém školení a tréningu s cílem zajistit maximálně kvalitní plnění,
- technologie zabezpečující rychlé a co nejdokonalejší odstraňování graffiti.

238. Úřad k výše uvedené námitce zadavatele týkající se nároků na organizační, logistické schopnosti dodavatele a zkušenosti zaměstnanců dodavatele shrnuje, že zadavatel si kromě zajištění dostatečné kapacity dodavatelů v rozsahu ročního obrátu ve výši 200 mil. Kč stanovil rovněž výše uvedené kvantitativní a kvalitativní požadavky na lidské zdroje dodavatelů včetně vedoucích pracovníků, přičemž dále stanovil, že plán organizace plnění veřejné zakázky bude předmětem hodnocení nabídek uchazečů. Z uvedeného je patrné, že zadavatel dostatečně řídil rizika plynoucí z vysokých nároků na organizační a logistické schopnosti a předpoklady dodavatelů s ohledem na územní roztříštěnost prostor pro úklid. Další požadavek zadavatele na technický kvalifikační předpoklad spočívající v realizaci úklidu stanic podzemní hromadné dopravy je již ve vztahu k objektivnímu posouzení kvalifikace dodavatelů nepřiměřený, neboť jím rizika plynoucí z výše namítaných specifík neřídí. Předchozí dílčí zkušenost s realizací úklidu v metru sama o sobě rizika plynoucí z vysokých nároků na organizační a logistické schopnosti dodavatelů nezajistí, neboť vyžaduje jiné výše vyjmenované kvalifikační předpoklady stanovené zadavatelem.
239. Zadavatel dále namítá potřebu vybavení dodavatele speciálními technickými prostředky a velkou základnu těchto prostředků. Dle zadavatele se úklidové služby provádí převážně strojovou technikou pro odlišné materiály a povrchy úklidu. Stroje používané na úklidové práce v podzemních prostorách jsou specifické, neboť se jedná zejména o mycí automaty a jinou profesionální techniku, která snese vysokou zátěž, přičemž pracovníci úklidu musí být pro práci s příslušnou technikou proškoleni přímo od výrobce zařízení a rovněž i z předpisů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Úřad k této námitce uvádí, že zadavatel v zadávací dokumentaci v části 7.1.4 nazvané „Seznam technického vybavení a opatření k zajištění jakosti“ mj. požadoval k prokázání tohoto kvalifikačního předpokladu určitý rozsah technického vybavení a opatření používaných dodavatelem, např. počet servisních vozidel a provozovnu umístěnou na území hlavního města Prahy, vlastní výzkum, resp. smlouva s výzkumným pracovištěm v oblasti přípravků k odstraňování graffiti, seznam chemických přípravků učených k odstraňování graffiti s doložením příslušných bezpečnostních listů, doklad autorizované osoby podle zákona č. 356/2003 Sb. o chemických látkách a chemických přípravcích (chemický zákon), aplikaci chemických přípravků k zabezpečování ochrany proti graffiti a k jejich odstraňování. Zadavatel dále v rámci tohoto kvalifikačního předpokladu požadoval, aby uchazeč při plnění veřejné zakázky zajistil přísné dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zadavatel požaduje zajištění těchto opatření na úrovni normy OHSAS 18001 (viz bod 107. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Z právě uvedeného je zřejmé, že zadavatel rizika plynoucí z uvedeného specifika technických prostředků řídil jiným způsobem a měl možnost tak činit způsobem, který by zajistil účast objektivně způsobilých dodavatelů.
240. Úřad k naposledy uvedené námitce zadavatele dále konstatuje, že se jedná obdobně jako v případě námítky značného rozsahu a intenzity úklidu o otázku dostatečných kapacit dodavatelů, kterou zadavatel požadoval prokázat celkovým obrátem dodavatelů (viz bod 234. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Z předchozího bodu je rovněž zřejmé, že zadavatel využil v souladu se zákonem další možnosti k prokázání splnění technických kvalifikačních předpokladů. Požadavek na předchozí zkušenost s úklidem v metru (daného rozsahu) dostatečné technické zázemí k řádnému splnění veřejné zakázky sám o sobě nemůže

garantovat, navíc může diskriminovat ty z dodavatelů, kteří využívají obdobná technická zařízení pro úklid mimo podzemní hromadnou dopravu. V této souvislosti Úřad odkazuje na stanovisko České asociace úklid a čištění (viz bod 126. odůvodnění tohoto rozhodnutí), dle něhož technická zařízení, která se používají k úklidu stanic metra, tzv. podlahové mycí automaty, jsou běžnou úklidovou technikou používanou k mytí jakýchkoliv velkých a hodně zatížených ploch, přičemž se liší napájením (jsou buď kabelové, nebo bateriové), šířkou záběru a výkonem. Ani jeden z těchto parametrů není dle asociace nijak specifický pro úklid v metru, neboť pro tento úklid se používají stejné automaty jako pro jiné průmyslové úklidy. Co se týče úklidu eskalátorů, tak stejnou strojní technikou se uklízí například i eskalátory v obchodních centrech, stanicích vlaků, podchodech nebo na letištích. Dle stanoviska asociace lze dle obecné kategorizace úklid vlakových souprav řadit do kategorie úklidu dopravních prostředků a úklid nástupišť metra lze zařadit k úklidu průmyslových ploch. Do této kategorie průmyslových úklidů patří dle asociace úklid výrobních ploch, elektráren, ale i nádraží, dep, nástupišť atd. K námitce zadavatele ohledně požadavku na proškolení přímo od výrobce zařízení a rovněž i z předpisů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Úřad konstatuje, že s ohledem na výše uvedené se nemůže jednat o specifikum výhradně technických prostředků používaných pro úklid v metru, a proto i technický kvalifikační předpoklad, který by z tohoto důvodu zkušenosti s úklidem v metru požadoval, je nepatřičný.

241. K námitce výskytu dalších technologických zařízení, která mohou být úklidem v metru narušena, neboť v jejichž bezprostřední blízkosti je v rámci plnění veřejné zakázky prováděn úklid (viz bod 112. odůvodnění tohoto rozhodnutí), Úřad uvádí, že pokud uvedená zařízení nespádají pod řád určených technických zařízení (viz výčet těchto zařízení v bodu 80. odůvodnění tohoto rozhodnutí), pak dle Státního úřadu inspekce práce není rozdíl v tom, zda jsou používána ve stanicích metra či na povrchu (viz bod 76. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Riziko úklidu v blízkosti těchto zařízení je pak otázkou vhodného zaškolení s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požadavek na předchozí zkušenost s úklidem v metru z tohoto důvodu by pak byl nepřipadný. V případě, že by některé z uvedených zařízení spadalo pod řád určených technických zařízení a pro úklid v jeho blízkosti by byla potřebná jiná kvalifikace, pak Úřad odkazuje na interní předpisy zadavatele, které předpoklady pro získání takové kvalifikace musí upravovat. K tomu lze odkázat na vypořádání v části odůvodnění tohoto rozhodnutí „Ke specifiku přítomnosti elektrických zařízení v metru“ (viz body 194. - 203. odůvodnění tohoto rozhodnutí).

K námitkám zadavatele ve stanovisku k podkladům rozhodnutí ze dne 28. 4. 2016

242. K námitce zadavatele ohledně stanovení nepřiměřeně krátké lhůty dle § 39 odst. 1 správního řádu ohrožující účel řízení (viz bod 130. odůvodnění tohoto rozhodnutí) Úřad uvádí, že zadavatel má v souladu s § 39 odst. 2 správního řádu možnost požádat o prodloužení lhůty určené správním orgánem dle § 39 odst. 1 správního řádu, jako to ostatně zadavatel několikrát v průběhu správního řízení učinil a Úřad mu lhůtu přiměřeně prodloužil. Zadavatel však v případě lhůty stanovené Úřadem k vyjádření se k podkladům rozhodnutí o její prodloužení nepožádal, Úřadu proto není zřejmé, proč zadavatel tvrzenou „nepřiměřeně krátkou lhůtu“ zpochybňuje. K námitce, že Úřad zadavatele neinformoval o skutečnosti, že požádal o stanovisko další subjekty, Úřad uvádí, že jakmile shromáždil podklady pro rozhodnutí ve věci, tak o tom zadavatele usnesením č. j. VZ/S267/08/VZ-16683/2016/523/LSt ze dne 20. 4. 2016 informoval (viz bod 63. odůvodnění tohoto

rozhodnutí). Úřad citovaným usnesením stanovil lhůtu, ve které se zadavatel k podkladům rozhodnutí mohl vyjádřit, přičemž tyto kompletní podklady byly založeny ve spisu správního řízení. Zástupci zadavatele přitom bylo na základě žádosti ze dne 22. 4. 2016 umožněno dne 25. 4. 2016 nahlédnout do správního spisu.

243. Úřad v souvislosti se způsoby, jimiž se účastník řízení může seznámit s obsahem spisu, odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 143/2001 ze dne 31. 8. 2004, v němž soud mj. uvedl, že *„účastník řízení má právo nejen na pořízení výpisů, ale také na pořízení kopií ze spisu (...) Nicméně z něj nelze vyvodit povinnost správního orgánu kopie pořídit a zaslat účastníku řízení, a to ostatně i s přihlédnutím k okolnostem tohoto případu, kdy měl právní zástupce stěžovatelky možnost si sám kopie protokolu pořídit (...)“*.
244. Zadavatel ve svém stanovisku cituje vyjádření SÚIP, Ministerstva zdravotnictví, Drážního úřadu a asociace, která však již Úřad výše reflektoval v odůvodnění tohoto rozhodnutí. Úřad na tomto místě pouze konstatuje, že vzal v úvahu relevantní právní úpravu včetně řádu pro zdravotní a odbornou způsobilost, a dále vzal v úvahu všechna vyjádření dotčených subjektů, včetně vyjádření Drážního úřadu.
245. K námitce dvou různých vyjádření asociace Úřadu uvádí, že obě stanoviska jsou součástí správního spisu, přičemž první stanovisko asociace ze dne 14. 4. 2009 doložil zadavatel ve svém doplnění rozkladu ze dne 22. 1. 2009. Úřad si v pokračování správního řízení mj. také v návaznosti na požadavky předsedy Úřadu k novému projednání věci obstaral další skutková zjištění a podklady včetně aktuálního stanoviska asociace, neboť jeho původní vyjádření svým obsahem neodpovídalo na všechny potřebné skutečnosti, které dle názoru správních soudů a předsedy Úřadu bylo zapotřebí vyjasnit (zejména ohledně požadavků na technická zařízení a čisticí prostředky používané při úklidu, úklidu v podzemí atd.). Dle názoru Úřadu se s ohledem na působnost a kompetenci asociace mohlo jednat o relevantní informace pro zjištění skutkového stavu v šetřeném případě, tak aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
246. Úřad předně uvádí, že stanovisko asociace netvoří klíčový podklad pro rozhodnutí v této věci, nýbrž toto stanovisko spíše doplňuje předchozí, již učiněné závěry. K námitce rozdílů v obou stanoviscích asociace Úřad uvádí, že klasifikaci úklidu metra do zavedených kategorií nepovažuje s ohledem na předmět svého šetření za zásadní. K rozdílu ve formulaci řazení k průmyslovému či jinému typu úklidu ve stanoviscích asociace však Úřad uvádí, že znění původního stanoviska, které uvádí, že *„úklid prostor metra nelze přirovnávat ani ke klasickému administrativnímu úklidu, ale ani k průmyslovému úklidu, jelikož práce probíhají, jak v jiné četnosti, tak v jiných prostorech, časovém harmonogramu (...)“*, není jednoznačný ve smyslu, že by se částečně nemohlo o průmyslový úklid jednat. Tomuto výkladu napovídá i aktuální stanovisko asociace, v němž se mj. uvádí, že *„vlakové soupravy patří do kategorie úklidu dopravních prostředků a úklid nástupišť metra patří do kategorie průmyslových úklidů“*. Z aktuálního stanoviska dále plyne, že významná část úklidu průmyslových ploch je realizována v rámci specializovaných provozů v průmyslových podnicích, jakými jsou mj. elektrárny, dopravní podniky, nádraží atd. (viz bod 123. odůvodnění tohoto rozhodnutí).
247. Závěr asociace ohledně technických zařízení používaných v metru v aktuálním vyjádření není dle Úřadu s původním vyjádřením v rozporu. V původním vyjádření asociace poukazuje zejména na náklady spojené s užíváním těchto zařízení (odpisy, vysoký počet těchto strojů,

a použití bateriových strojů, nároky na organizaci práce atd.). Podrobnější specifikace těchto technických prostředků v aktuálním stanovisku asociace na závěry Úřadu ohledně technických prostředků používaných pro úklid, které by měly odůvodnit předchozí zkušenost s úklidem v metru, nemá žádný dopad, neboť obě stanoviska směřují k otázce nákladů na tyto technické prostředky, jejich množství, případně organizaci práce atd., přičemž Úřad se s otázkou kapacit dodavatelů jako možného kvalifikačního předpokladu výše dostatečně vypořádal (viz body 234. a 235. odůvodnění tohoto rozhodnutí). I v případě, pokud by existovala drobná odlišnost technických zařízení používaných pro úklid v metru (ze stanoviska asociace to však neplyne), pak to dle Úřadu nemůže být důvodem pro požadavek na předchozí zkušenosti s úklidem v podzemní hromadné dopravě. Tato zkušenost by sama o sobě technické prostředky pro úklid v metru v požadovaném rozsahu nezajistila. Úřad v této souvislosti dále odkazuje na skutečnost, že zadavatel v části 7.1.4 zadávací dokumentace nazvané „Seznam technického vybavení a opatření k zajištění jakosti“ mj. požadoval k prokázání tohoto kvalifikačního předpokladu určitý rozsah technického vybavení a opatření používaných dodavatelem, např. počet servisních vozidel a provozovnu umístěnou na území hlavního města Prahy. Úřad konstatuje, že zadavatel měl možnost specifikum určité kapacity technických prostředků pro úklid předem stanovit, a také tak do jisté míry učinil.

248. Ohledně zadavatelem tvrzených rozporů v otázce čisticích prostředků Úřad uvádí, že asociace se v původním stanovisku vyjadřuje stručně k jednomu z aspektů používaných čisticích prostředků (*„musí mít takové složení, aby nezpůsobovaly zdravotní problémy a nepoškozovaly ošetřované materiály, ale zároveň myly vysokou a rychlou účinnost. Tyto prostředky opět spadají do jiné cenové hladiny.“*), přičemž opět odkazuje na vyšší cenu těchto prostředků. Formulace v aktuálním vyjádření citovaná zadavatelem je spíše vytržená z kontextu, když se vztahuje pouze ke graffiti (*„v rámci požadovaného pravidelného úklidu stanic lze graffiti bez následků odstraňovat běžnými čisticími prostředky“*), zatímco pro čisticí prostředky obecně je v aktuálním stanovisku asociace použit termín *„vesměs běžně používané čisticí prostředky (...)“*. Bez ohledu na uvedený odlišný názor na interpretaci stanovisek asociace Úřad konstatuje, že jakýkoliv výklad informací asociace ohledně čisticích prostředků není relevantní, neboť Úřad se výše s otázkou chemických prostředků vypořádal, když konstatoval, že je pro použití v metru schvaluje zadavatel, a nemohou tedy dle Úřadu být kritériem pro kvalifikaci dodavatelů (viz bod 213. odůvodnění tohoto rozhodnutí). Ani případně zvýšené náklady na takové čisticí prostředky nemohou být důvodem pro předchozí zkušenosti dodavatelů s úklidem v podzemní hromadné dopravě.
249. K odkazu zadavatele na aktuální stanovisko asociace, v němž uvádí, že *„specifikum úklidu metra je, že se jedná o práci značně organizačně náročnou, která nesmí ovlivnit ostatní souběžné prováděné práce a ohrozit ranní zahájení provozu s cestujícími. (...) Specifickou dovedností pro úklid metra je požadovaný úklid v kolejišti stanic.“* Úřad uvádí, že s otázkou náročnosti organizace práce, případně intenzity úklidu či specifikem úklidu v kolejišti se již výše vypořádal (viz body 234. – 238. a dále 215. -221. odůvodnění tohoto rozhodnutí)

K závěrům uvedeným v rozhodnutí předsedy Úřadu ze dne 23. 11. 2015, kterým byla věc vrácena Úřadu k novému projednání

250. Úřad v novém projednání věci zohlednil závěry předsedy Úřadu vyslovené v rozhodnutí o rozkladu (viz body 34. – 47. odůvodnění tohoto rozhodnutí). K tomu Úřad uvádí, že

nepřistoupil k porovnání charakteristik úklidu stanic podzemní hromadné dopravy s úklidem vlakových nádraží (ani s úklidem v obdobných prostorách), neboť taková argumentace nebyla zapotřebí, a proto již neprováděl srovnání v jednotlivých znacích těchto prostor. Úřad se v novém projednání věci zabýval vymezením předmětu veřejné zakázky (viz body 163. – 178. odůvodnění tohoto rozhodnutí) a dospěl k závěru, že s ohledem na druh a rozsah předmětu veřejné zakázky se nejedná o natolik specifický předmět plnění veřejné zakázky, který by nutně vyžadoval předchozí zkušenosti s úklidem v metru. V otázce složitosti předmětu veřejné zakázky se Úřad ztotožnil s předsedou Úřadu v tom, že se v šetřeném případě nejednalo o úklid prováděný v běžných prostorách. S ohledem na uvedené, Úřad provedl odpovídající skutková zjištění a obstaral si další podklady pro rozhodnutí.

251. Úřad se dále v souladu s požadavkem předsedy Úřadu detailně zabýval jednotlivými specifiky úklidu stanic podzemní hromadné dopravy (tj. nutnosti realizace úklidu v nočních hodinách na roztržitém území, úklidu v podzemních prostorách, úklidu v prostorách, ve kterých se nachází specifická technologická zařízení, úklidu, jež je prováděn speciálními technickými prostředky, a s nimi související otázky bezpečnosti práce) a tím, zda se mohlo jednat o znaky, které s ohledem na druh, rozsah a složitost předmětu veřejné zakázky odůvodňují zvolené kvalifikační předpoklady. Úřad již nezjišťoval, jaké úklidové prostředky se při úklidu podzemní hromadné dopravy konkrétně používají a nakolik je jejich využití jedinečné právě pro tento typ úklidu, neboť v novém projednání věci vyplynulo, že se nejedná o relevantní znak, když zadavatel použití čisticích prostředků pro použití v metru předem schvaluje, a není tedy zapotřebí ani pro tento specifický znak předchozí zkušenost s úklidem v metru.
252. Úřad dále s ohledem na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 29 Af 19/2012-101 ze dne 25. 2. 2014 v novém projednání věci posoudil, zda vybranému uchazeči svědčí postavení účastníka řízení podle § 116 zákona. Vzhledem k tomu, že předmětné správní řízení bylo zahájeno výlučně ve věci možného spáchání správního deliktu zadavatelem (a není zasahováno do žádného veřejného subjektivního práva vybraného uchazeče), Úřad konstatoval, že vybraný uchazeč není účastníkem správního řízení a pokud Úřad v daném případě s vybraným uchazečem jednal jako s účastníkem řízení, přiznal mu více práv, než mu náleželo. Úřad v této souvislosti odkázal na rozsudky Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Af 52/2010 či 62 Af 91/2012. Úřad proto usnesením č. j. VZ/S267/08/VZ-43324/2015/523/LSt ze dne 8. 12. 2015 rozhodl, že vybraný uchazeč není účastníkem správního řízení.
253. Úřad dále v souladu se závěry předsedy Úřadu při určení výše pokuty nepřihlížel jako k přitěžující okolnosti ke skutečnosti, že postup zadavatele byl zatížen dalšími vadami (nesprávně stanovená předpokládaná hodnota a neoprávněné zrušení zadávacího řízení), u nichž nebylo prokázáno, že by podstatně ovlivnily či mohly ovlivnit výběr nejhodnější nabídky.

Posouzení ekonomických, finančních a technických kvalifikačních předpokladů s ohledem na zákaz diskriminace

254. Úřad výše v bodech 179. - 186. odůvodnění tohoto rozhodnutí vymezil v šetřeném případě obsah neurčitého právního pojmu „zákazu diskriminace“, když konstatoval, že omezení hospodářské soutěže stanovenými kvalifikačními předpoklady je přípustné jen do té míry, když je přiměřené ve vztahu k oprávněným potřebám zadavatele zajistit si dodavatele, který

bude objektivně způsobilý k plnění veřejné zakázky. Zadavatel technickým kvalifikačním předpokladem požadoval předložení seznamu významných služeb poskytovaných v posledních 3 letech, kde dodavatelé měli uvést alespoň jednu službu, jejímž předmětem byl komplexní a nepřetržitý úklid stanic podzemní hromadné dopravy (po dobu minimálně 6 měsíců a 6 uklízených stanic včetně odstraňování graffiti ze stěn stanic). Zadavatel dále stanoveným ekonomickým a finančním předpokladem požadoval, aby průměrný obrát uchazeče za poslední 3 roky za plnění s ohledem na předmět veřejné zakázky (úklid stanic podzemní hromadné dopravy) neklesl pod limit 20 mil. Kč. Výše Úřad zkoumal, zda specifika předmětu veřejné zakázky, která jsou jedinečná pro metro, konkrétně pro určité části uklízených prostor (zejm. přítomnosti elektrických zařízení a dalších technologických zařízení a nezbytnosti vstupu do kolejíště a úklidu v podzemí) mohou k řádné realizaci veřejné zakázky vyžadovat předchozí zkušenosti dodavatelů s úklidem v metru, a zda je takový požadavek na kvalifikaci přiměřený s ohledem na druh, rozsah a složitost předmětu veřejné zakázky. Za tím účelem Úřad posoudil rizika, která z uvedených specifik plynou (a jež by tedy mohla splnění veřejné zakázky ohrozit) a současně, zda jsou tato rizika eliminována zvoleným technickým kvalifikačním předpokladem.

255. K tomu Úřad předně uvádí, že stanovení technického kvalifikačního předpokladu, který spočívá v předchozí realizaci úklidu stanic podzemní hromadné dopravy, může sice obecně o předpokladech dodavatelů vypovídat (tj. v daném rozsahu požadované zkušenosti) a v určité části rizika spojená se specifiky uklízených prostor může skutečně nepřímou eliminovat, ale jak bude vysvětleno níže, činí tak na jedné straně co do rozsahu takové eliminace rizik nedostatečně (jen část zaměstnanců takového dodavatele by, a to jenom s určitou mírou pravděpodobnosti, splňovala kvalifikační předpoklady), a na straně druhé volí prostředek, který je k požadovanému cíli stanovení kvalifikace nepřiměřený (tj. ve vztahu k oprávněným potřebám zadavatele zajistit si dodavatele, který bude objektivně způsobilý veřejnou zakázku řádně realizovat).
256. Úřad má za to, že zajištění výše popsanych rizik technickým kvalifikačním předpokladem vyžadujícím předchozí zkušeností s úklidem v metru (požadovaného rozsahu) je nepřiměřené, neboť uvedené riziko zadavatel standardně řeší požadavkem na získání odborné kvalifikace v elektrotechnice, prokázáním zdravotní způsobilosti a příslušným školením bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (jak plyne ze zadávací dokumentace, interních předpisů zadavatele a obecně závazných právních předpisů), které může například v případě kvalifikace v elektrotechnice zajistit pro konkrétní technické zařízení dle vyhlášky č. 100/1995 Sb., řád určených technických zařízení, pouze zadavatel jako provozovatel metra a je v tomto smyslu nepřenositelné, jak také potvrdil Drážní úřad. Obdobnou úvahu lze provést také u potřebné kvalifikace pro úklid v kolejíšti, ochranném systému metra a dalších technologických součástí metra, a obecně zdravotní způsobilosti pro úklid v podzemí. Předchozí zkušenosti s úklidem v metru dle Úřadu jednak neeliminují shora uvedené riziko v plné míře, neboť dodavatel, který v metru již v nějakém rozsahu uklízel, automaticky nemusí disponovat tolika zaměstnanci, kteří již potřebnou zkušenost s úklidem v okolí elektrických zařízení, kolejíšti, OSM atd. mají (je tak vysoce pravděpodobné, že část zaměstnanců takového dodavatele by muselo uvedenou zručnost teprve získat), jednak předchozí zkušenost s úklidem v metru sama o sobě potřebnou kvalifikaci pro eliminaci daných rizik nezajišťuje. Zadavatel si totiž ve skutečnosti schopnost plnit veřejnou zakázku z hlediska předmětného specifika (úklidu v blízkosti elektrických zařízení, v kolejíšti, OSM

atd.) zajišťuje jinak, a sice povinností všech zaměstnanců dodavatelů osvojit si odbornou kvalifikaci v elektrotechnice ve stupni osoba poučená, absolvovat příslušná školení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a prokázat požadovanou zdravotní způsobilost (tedy nejen těch zaměstnanců, kteří uklízí v blízkosti elektrických zařízení, kolejišti, OSM atd.). Výše uvedené plyne nejen ze zadávací dokumentace, ale také z interních předpisů zadavatele (viz např. směrnice generálního ředitele č. 4/2007 Elektrotechnická kvalifikace zaměstnanců).

257. Dle Úřadu přitom mohou existovat dodavatelé objektivně způsobilí k plnění veřejné zakázky, kteří by kvalifikovanými a zdravotně způsobilými zaměstnanci pro plnění předmětu veřejné zakázky disponovali bez ohledu na skutečnost, zda již úklid stanic podzemní hromadné dopravy realizovali. Zadavatel tak stanovením nepřiměřeného požadavku na technickou kvalifikaci tyto potenciální dodavatele diskriminoval. V této souvislosti nelze pominout skutečnost, že dle zadávacích podmínek a interních směrnic zadavatele musí všichni pracovníci, kteří se budou na úklidu podílet, potřebnou kvalifikaci před zahájením úklidu získat. Nad rámec výše uvedeného Úřad konstatuje, že zadavatel mohl stanovit méně omezující technický kvalifikační předpoklad, který by vycházel ze specifik úklidu v metru a pokrýval by dostatečně rizika s těmito specifiky spojená tak, aby stanovený kvalifikační předpoklad ve vztahu k oprávněným potřebám zadavatele umožnil zajištění dodavatele, který bude schopen veřejnou zakázku řádně realizovat.
258. V souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 20/2008 ze dne 5. 6. 2008 se tak zadavatel dopustil skryté diskriminace tím, že znemožnil některým dodavatelům ucházet se o veřejnou zakázku, když nastavil takový technický kvalifikační předpoklad, u něhož požadovaná úroveň technické způsobilosti je zjevně nepřiměřená ve vztahu k druhu, rozsahu a složitosti předmětné veřejné zakázky. Rovněž je zřejmé, že právě pro takto nastavené technické kvalifikační předpoklady mohli veřejnou zakázku splnit jen někteří z dodavatelů (kteří již úklid stanic podzemní hromadné dopravy zajišťovali), zatímco mohli existovat další potenciální uchazeči, kteří by jinak (bez takto nastavených předpokladů) byli k plnění předmětu veřejné zakázky objektivně způsobilými. Úřad k posuzovaným specifikům předmětu veřejné zakázky, která jsou jedinečná pro podzemní hromadnou dopravu, dodává, že s ohledem na druh, rozsah a složitost veřejné zakázky bylo zapotřebí zvolit technické kvalifikační předpoklady, které by hospodářskou soutěž eliminovaly v souladu se zákonem. Zadavatel měl pro uvedená specifika zvolit méně omezující kvalifikační kritéria, která by na straně jedné neomezovala hospodářskou soutěž nadměrně, a na straně druhé více odpovídala rizikům, která z výše popsaných specifik plynou. Přiměřeným kritériem by například mohly být zejména požadavky na odbornou kvalifikaci zaměstnanců dodavatele a jejich vzdělání, složení realizačního týmu, popř. zdravotní způsobilost zaměstnanců dodavatele, dále požadavky na provozní a technické vybavení, které budou mít dodavatelé k dispozici. V této souvislosti navíc Úřad uvádí, že i sám zadavatel v určité míře některé z těchto předpokladů ke stanovení kvalifikace v šetřeném případě využil (viz body 235. – 239. odůvodnění tohoto rozhodnutí).
259. Úřad dále vymezil neurčitý právní pojem „*zakázu diskriminace*“ ve vztahu k situaci, kdy požadavek na kvalifikační předpoklady nesmí vést k fatálnímu omezení hospodářské soutěže jako prostředku, kterým je dosahován hlavní cíl zákona – hospodárné vynakládání veřejných prostředků jednotlivými zadavateli. Úřad v souvislosti s námitkou zadavatele, že zadávacího řízení se mohli účastnit odborné subjekty poskytující stejné či obdobné plnění jak na území

České republiky, tak i na území Evropské unie, popř. území jiného státu (desítky až stovky), nad rámec již učiněných závěrů uvádí, že k takové přílišné eliminaci dodavatelů v šetřeném případě došlo, jak bude vysvětleno níže. Z výše uvedeného je zřejmé, že zadavatelem nastavený technický kvalifikační předpoklad spočívající v požadavku na předchozí realizaci komplexního a nepřetržitého úklidu stanic podzemní hromadné dopravy je pro zajištění schopnosti plnit předmět veřejné zakázky z hlediska výše uvedených specifik metra nepřiměřený, neboť předmětná rizika ve skutečnosti nepokrývá a v konečném důsledku znemožňuje účast v zadávacím řízení těm uchazečům, kteří by jinak byli objektivně způsobilí veřejnou zakázku plnit poté, co jejich pracovníci nezbytné proškolení pracovníků úklidu u zadavatele získají (na tomto místě je ostatně vhodné zdůraznit, že stejným proškolením by museli projít i pracovníci, kteří by již zkušenosti s úklidem stanic jiné podzemní hromadné dopravy měli). Omezení účasti v zadávacím řízení pouze na dodavatele, kteří již v metru uklízeli, je tak z hlediska zajištění objektivní způsobilosti dodavatele plnit veřejnou zakázku ve vztahu ke zmíněným specifickým aspektům zcela nedůvodné, neboť rizika, která z popsaných specifik metra plynou, nejsou eliminována zvoleným technickým kvalifikačním předpokladem, což vedlo k nepřijatelnému omezení hospodářské soutěže a uzavření příslušného trhu.

260. Úřad v souladu s rozsudkem Krajského soudu v Brně v rozsudku sp. zn. 62 Ca 15/2009 ze dne 10. 3. 2011 uvádí, že stanovení kvalifikačních předpokladů nemůže vést k neotevření hospodářské soutěže pro subjekty, které by jinak byly schopny plnění pro zadavatele kvalifikovaně realizovat. Úřad bude dále nad rámec již učiněných závěrů v souladu s výše citovaným rozsudkem a dále v souladu s rozsudkem Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 Af 166/2013 ze dne 22. 7. 2015 a v návaznosti na námitku zadavatele, že dodavatelé mohli splnit technické kvalifikační předpoklady prostřednictvím zkušeností s úklidem stanic podzemní hromadné doprava v zahraničí, posuzovat počet uchazečů, kteří kvalifikaci mohli splnit.
261. Zadavatel v návaznosti na dotaz Úřadu, kolik dodavatelů a subdodavatelů se v letech 2005-2008 podílelo na realizaci úklidu stanic metra, po dobu minimálně 12 měsíců a v rozsahu minimálně současně 6 uklízených stanic s průměrným obratem alespoň 20 mil. Kč za poslední 3 roky před zahájením zadávacího řízení, konstatoval, že v uvedeném období se na poskytování úklidových služeb v prostorách stanic pražského metra podílelo převážně 7 obchodních společností bez ohledu na jejich postavení, tzn. bez ohledu na to, zda se jednalo o hlavního dodavatele či subdodavatele. Zadavatel dále uvedl, že nastavil zadávací podmínky komplexně tak, aby se zadávacího řízení mohli účastnit odborné subjekty poskytující stejné či obdobné plnění jak na území České republiky, tak i na území Evropské unie, popř. území jiného státu, přičemž těchto subjektů jsou na území celé Evropské unie minimálně desítky, ne-li stovky a na celém světě jich budou bezpochyby stovky.
262. K tomu Úřad uvádí, že podle technických podmínek zadávací dokumentace, konkrétně části 7 „Všeobecné pokyny a požadavky na provádění požadovaných činností dle těchto TP“ je jednou z povinností dodavatele služby zakázku zajišťovat pouze zaměstnanci schopnými komunikace v českém jazyku. Což je dle Úřadu logické i s ohledem na povinnost absolvovat různá školení u zadavatele, s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, požární ochranu a s ohledem na požadavek proškolení v elektrotechnice. Nezanedbatelná bude zřejmě i potřeba pracovníků úklidu komunikovat česky se zaměstnanci zadavatele přímo na

pracovišti. V této souvislosti Úřad dále odkazuje na část 7.1.4 zadávací dokumentace nazvanou „*Seznam technického vybavení a opatření k zajištění jakosti*“, kde zadavatel ke splnění tohoto kvalifikačního předpokladu požaduje prokázat, že dodavatel disponuje mj. provozovnou umístěnou na správním území hlavního města Prahy, ve které je zaměstnáno minimálně 15 pracovníků určených k provádění úklidových prací. Úřad k těmto požadavkům zadavatele uvádí, že pokud by tedy některý dodavatel úklidových služeb v metru v jiné zemi EU či jinde ve světě chtěl doložit své zkušenosti s úklidem podzemní hromadné dopravy z této jiné země, tak by musel disponovat zaměstnanci, kteří jsou schopni komunikovat v českém jazyce a současně disponovat provozovnou umístěnou v Praze. K tomu Úřad uvádí, že i kdyby takový dodavatel, který by podal nabídku v předmětném zadávacím řízení, existoval, pak by s vysokou pravděpodobností následně musel zaměstnat osoby mluvící česky, kteří by takovou zkušeností s úklidovými pracemi v metru u tohoto uchazeče ze zahraničí neměli, neboť nelze předpokládat, že by takový dodavatel zaměstnanci schopnými komunikovat v českém jazyce disponoval. Rovněž nelze předpokládat totožné kvalifikační předpoklady pro práci v metru v jiné zemi s předpoklady v pražském metru, které budou vycházet z místních právních předpisů, stejně tak nelze mít jistotu v tom, že v jiném systému podzemní dopravy v zahraničí budou zcela totožné systémy jako v Praze (OSM, protichemický varovný systém atd.), které by ověřily srovnatelné zkušenosti takových dodavatelů. Možnost účasti dodavatelů v zadávacím řízení předmětné veřejné zakázky, kteří by prokazovali realizaci významné služby spočívající v úklidu stanic podzemní hromadné dopravy v zahraničí, je dle Úřadu v zásadě vyloučena a odkaz zadavatele na takový relevantní trh v rámci EU a celého světa je pak zcela nepřipadný a účelový.

263. Zadavatel dále potvrdil, že v předmětném období se na poskytování úklidových služeb v prostorách stanic pražského metra podílelo převážně 7 obchodních společností bez ohledu na jejich postavení, tzn. bez ohledu na to, zda se jednalo o hlavního dodavatele či subdodavatele. K tomu Úřad uvádí, že pokud vyloučíme zahraniční dodavatele, kde je nepravděpodobné předpokládat u jejich zaměstnanců znalost českého jazyka a provozovnu umístěnou na správním území hlavního města Prahy, pak v souladu s vyjádřením zadavatele pro předmětnou veřejnou zakázku existoval relevantní trh 7 dodavatelů, kteří by mohli prokázat zkušenosti s úklidem v metru. V souvislosti s tímto relevantním trhem je zapotřebí dále vzít v úvahu další omezení v podobě ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů podle § 55 odst. 1 písm. c) zákona, neboť zadavatel požadoval, aby průměrný obrát za poslední tři roky za plnění dosažená s ohledem na předmět veřejné zakázky (úklid stanic podzemní hromadné dopravy) neklesl pod limit 20 mil. Kč. Zadavatel v bodě II.2.1) oznámení o zakázce stanovil předpokládanou hodnotu ve výši 320 000 000 Kč bez DPH, přičemž v bodě 4.1 zadávací dokumentace je dále uvedeno, že zadavatel požaduje plnění na dobu neurčitou. Z ust. § 14 odst. 1 písm. b) zákona v případě smlouvy uzavřené na dobu neurčitou se předpokládaná hodnota stanoví za dobu 48 měsíců. Na 1 rok by pak připadala částka předpokládané hodnoty ve výši 80 mil. Kč.
264. Pokud by v návaznosti na požadovaný ekonomický a finanční kvalifikační předpoklad zadavatel měl umožnit soutěžit o zakázku všem 7 subjektům, kteří již v metru úklidové služby požadovaného minimálního rozsahu poskytovali a vyjdeme-li z úvahy, že v předchozích letech byl průměrný roční obrát předmětné služby obdobný stanovené předpokládané hodnotě, pak je zcela zřejmé, že ne všichni ze stávajících dodavatelů by mohli výše stanovený ekonomický a finanční kvalifikační předpoklad splnit (každý z těchto subjektů by průměrně

poskytoval služby pouze za 11,4 mil. Kč ročně). Této úvaze pak odpovídá i skutečnost, že v zadávacím řízení byly podány pouze 3 nabídky, ačkoliv zadávací dokumentaci si vyzvedlo 10 společností. U 3 uchazečů, kteří podali nabídku, tedy můžeme předpokládat, že požadovaný obrat ve výši 20 mil. Kč s ohledem na předmět veřejné zakázky mohli splňovat. Relevantní trh by se pak zúžil na pouhé 3 společnosti. Bez významu není v této souvislosti ani již zmíněná skutečnost, že zadavatel je na území České republiky jediným provozovatelem podzemní hromadné dopravy. Reálně je tak relevantní trh předmětnými kvalifikačními požadavky zúžen nejen na pouhé 3 uvedené společnosti, ale též pouze na dosavadní smluvní partnery zadavatele, resp. subdodavatele těchto smluvních partnerů. Úřad v návaznosti na výše uvedené vymezení neurčitého právního pojmu „zákazu diskriminace“ a v souvislosti s rozsudky Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 15/2009 ze dne 10. 3. 2011 a sp. zn. 31 Af 166/2013 ze dne 22. 7. 2015 považuje omezení hospodářské soutěže v důsledku stanovení předmětného technického kvalifikačního předpokladu zadavatelem za fatální, když soutěž o veřejnou zakázku sice nebyla zcela vyloučena, ale dopady na její omezení ve vztahu k hospodárnému vynakládání veřejných prostředků jsou velmi výrazné.

265. Úřad ve výše uvedené souvislosti k posouzení přiměřenosti ekonomického a finančního kvalifikačního předpokladu konstatuje, že bez ohledu na další omezení relevantního trhu stanovením minimální výše požadovaného obratu je samotný požadavek na stanovení obratu s ohledem na předmět veřejné zakázky, tj. s ohledem na úklid stanic podzemní hromadné dopravy, nepřiměřený, a to právě s ohledem na to, že jej lze prokázat toliko činnostmi spočívající v úklidu stanic podzemní hromadné dopravy, neboť, jak bylo výše prokázáno, nepřiměřeným je již požadavek zadavatele na technický kvalifikační předpoklad spočívající v předložení významné služby na realizaci komplexního a nepřetržitého úklidu stanic podzemní hromadné dopravy, a Úřad již nominální výši minimálního obratu spojeného s předmětným úklidem neposuzoval. Z výše uvedeného je dále zřejmé, že nepřiměřenost stanovení kvalifikačních předpokladů je dána jednak samostatně stanovením technického kvalifikačního předpokladu a jednak také jeho kombinací s takto úzce pojatým ekonomickým a finančním kvalifikačním předpokladem.
266. Úřad uzavírá, že z výše uvedeného rovněž vyplývá, že porušení zákazu diskriminace zadavatelem mohlo podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, neboť k vlivu na výběr nejvhodnější nabídky postačí i pouhá potenciální možnost ovlivnění takového výběru. V této souvislosti Úřad odkazuje na rozsudky Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af 36/2012-104 ze dne 9. 5. 2013, nebo č. j. 62 Af 14/2011-74 ze dne 19. 7. 2012, v němž Krajský soud uvedl: „z ustanovení 120 odst. 1 písm. a) zákona je zřejmé, že se deliktu dopustí již ten zadavatel, který nedodrží zákon, přičemž je dostačující, pokud tím pouze hypoteticky ovlivní výběr nejvhodnější nabídky“. Zadavatel nepřiměřeným požadavkem na technické kvalifikační předpoklady spočívajícím v předložení významné služby, jejímž předmětem byl komplexní a nepřetržitý úklid stanic podzemní hromadné dopravy razantně snížil počet uchazečů, kteří se o veřejnou zakázku mohli ucházet, aniž by pro takové omezení bylo odůvodněno specifiky předmětu veřejné zakázky. Zadavatel tím fatálně omezil hospodářskou soutěž, a není vyloučeno, že pokud by zadavatel nastavil kvalifikační předpoklady v souladu se zákonem, mohl obdržet více nabídek, z nichž některá by mohla být výhodnější. Postup zadavatele tedy mohl mít podstatný vliv na výběr nejvhodnější nabídky, neboť kdyby zadavatel nestanovil požadavek na zkušenosti s podzemní hromadnou dopravou, který neodpovídal druhu, rozsahu a složitosti veřejné zakázky a neumožnil tak objektivní posouzení kvalifikace

dodavatelů, mohl obdržet nabídky od dalších dodavatelů, kteří by byli schopni předmět veřejné zakázky rovněž realizovat.

267. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem Úřad konstatuje, že zadavatel se dopustil správního deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona tím, že při zadávání veřejné zakázky postupoval v rozporu s § 63 odst. 4 citovaného zákona a se zásadou zákazu diskriminace zakotvenou v § 6 zákona, neboť v bodech 6.1.3 a 7.1.1 zadávací dokumentace nestanovil kvalifikační předpoklady podle § 63 odst. 1 zákona, s ohledem na druh, rozsah a složitost předmětu plnění veřejné zakázky, když k jejich prokázání požadoval předložení seznamu významných služeb poskytnutých dodavatelem v posledních 3 letech zahrnujících realizaci jedné služby komplexního a nepřetržitého úklidu stanic podzemní hromadné dopravy, a to minimálně po dobu 12 měsíců a v rozsahu minimálně současně uklízených 6 stanic, včetně odstraňování graffiti ze stěn stanic, a dále předložení údajů o průměrném obratu dosaženém dodavatelem za poslední 3 roky, za plnění s ohledem na předmět veřejné zakázky, minimálně ve výši 20 mil. Kč s tím, že zadavatel za obrat s ohledem na předmět veřejné zakázky považuje toliko úklid stanic podzemní hromadné dopravy, přičemž tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky a dne 5. 9. 2008 uzavřel s vybraným uchazečem smlouvu podle § 82 odst. 2 zákona, a proto Úřad rozhodl tak, jak je uvedeno výroku I. tohoto rozhodnutí.

K uložení sankce

268. Podle ust. § 120 odst. 1 písm. a) zákona se zadavatel dopustí správního deliktu tím, že nedodrží postup stanovený tímto zákonem pro zadání veřejné zakázky, přičemž tento postup podstatně ovlivnil nebo mohl ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, a uzavře smlouvu s uchazečem podle § 82.
269. V posuzovaném případě Úřad konstatoval, že se zadavatel dopustil správního deliktu uvedeného ve výroku I. tohoto rozhodnutí.
270. Podle § 121 odst. 3 zákona – ve znění účinném ke dni spáchání správního deliktu – odpovědnost zadavatele, který je právnickou osobou, za správní delikt zaniká, jestliže Úřad o něm nezahájil řízení do 5 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy byl spáchán. Úřad dodává, že předmětné ustanovení bylo s účinností ode dne 6. 3. 2015 novelizováno, tudíž podle § 121 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb. účinného v době vydání tohoto rozhodnutí odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže Úřad o něm nezahájil správní řízení do 3 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.
271. V návaznosti na posledně citované ustanovení zákona Úřad před uložením pokuty ověřil, zda je naplněna podmínka uvedená v § 121 odst. 3 zákona. V šetřeném případě se Úřad o nezákonném postupu zadavatele dozvěděl na základě dvou podnětů, které obdržel dne 31. 7. 2008. K uzavření smlouvy s vybraným uchazečem došlo dne 5. 9. 2008, přičemž správní řízení bylo zahájeno dne 2. 10. 2008. Z uvedených údajů vyplývá, že v šetřeném případě odpovědnost zadavatele za správní delikt nezanikla, a to ani při posouzení splnění podmínek pro zánik odpovědnosti zadavatele podle pozdější (a vzhledem k tomu, že zakotvuje kratší lhůty, v tomto smyslu pro zadavatele příznivější) právní úpravy.

272. Podle § 120 odst. 2 písm. a) zákona se za správní delikt uloží pokuta do 5 % ceny zakázky nebo do 10 000 000 Kč, pokud cena zakázky nebyla nabídnuta, jde-li o správní delikt podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona.
273. Cena veřejné zakázky, při jejímž zadání se zadavatel dopustil správního deliktu, činí dle přílohy č. 6 smlouvy o dílo ze dne 5. 9. 2008 celkem 1 427 078 584,- Kč včetně DPH. K tomu Úřad uvádí, že smlouva s vybraným uchazečem byla dle čl. 3.1 smlouvy uzavřena na dobu neurčitou, přičemž výše uvedená cena veřejné zakázky byla kalkulována na 4 roky. Z právě uvedeného je zřejmé, že celková cena zakázky nebyla nabídnuta (s ohledem na to, že je smlouva uzavírána na dobu neurčitou ani být nabídnuta nemohla), a proto Úřad stanovil horní hranici možné pokuty v souladu s ust. § 120 odst. 2 písm. a) zákona ve výši do 10 000 000,- Kč.
274. Podle § 121 odst. 2 zákona se při určení výměry pokuty právnické osobě přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.
275. Hlavním kritériem, které je dle citovaného ustanovení rozhodné pro určení výměry pokuty, je závažnost správního deliktu. Jde o obecnou kategorii poměřující rozsah dopadu konkrétního deliktního jednání na specifický právem chráněný zájem s přihlédnutím k významu tohoto chráněného zájmu. Zákon pak demonstrativním výčtem vymezuje, co lze pod pojem závažnost správního deliktu podřadit (způsob jeho spáchání, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán). Úřad nad rámec uvedených kritérií pak může přihlídnout i k jiným okolnostem, pokud jsou svojí povahou podstatné pro posouzení závažnosti správního deliktu, a které by s ohledem na skutkové okolnosti konkrétního případu mohly být kvalifikovány jako polehčující či přitěžující.
276. Pokud jde o význam neurčitého právního pojmu „závažnost správního deliktu,“ Úřad dále uvádí, že stupeň společenské škodlivosti správního deliktu (tedy závažnosti) je dán především konkrétní intenzitou naplnění znaků skutkové podstaty deliktu. Při posuzování závažnosti správního deliktu není hlavním kritériem skutková podstata správního deliktu, ale intenzita skutkových okolností, s jakou došlo k porušení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě. Z hlediska určení výměry pokuty je dále nutno hodnotit nejen jaké následky byly správním deliktem způsobeny, ale také jakou měly intenzitu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 106/2012 ze dne 6. 6. 2013).
277. V posuzovaném případě je objektem správního deliktu zájem na takovém stanovení ekonomických, finančních a technických kvalifikačních předpokladů, aby odpovídaly druhu, rozsahu a složitosti předmětu veřejné zakázky a tedy, aby na straně jedné vedly k zajištění dodavatele, který bude schopen veřejnou zakázku řádně realizovat, a na straně druhé, aby neomezily okruh uchazečů o veřejnou zakázku nad míru těchto oprávněných potřeb. Přímým objektem daného správního deliktu je tak zájem společnosti na tom, aby smlouvy na veřejné zakázky byly zadávány v prostředí co možná nejširší hospodářské soutěže. Uvedený zájem chráněný normami zákona byl narušen protiprávním stavem, neboť zadavatel nepostupoval při stanovení technických kvalifikačních předpokladů přiměřeně, když požadavek na předchozí zkušenost s realizací úklidu stanic podzemní hromadné dopravy oprávněným potřebám zadavatele neodpovídal. Úřad v řízení o správním deliktu tento následek jako znak objektivní stránky deliktu prokázal, když zjistil, že požadavek na výše uvedený technický

kvalifikační předpoklad skrytě diskriminuje potenciální dodavatele, kteří by jinak byli k plnění zakázky objektivně způsobilí, aniž by pro zajištění realizace předmětu veřejné zakázky zkušenosti s úklidem v metru potřebovali.

278. Úřad předně uvádí, že ani zadávání náročné veřejné zakázky nesmí vést k tomu, že požadavky na kvalifikaci jsou nastaveny takovým způsobem, že tím je prakticky vyloučena soutěž mezi uchazeči. Postup, kdy zadavatelé při zadávání veřejné zakázky omezují, resp. vyloučí soutěžní prostředí, je typově jedním z nejzávažnějších porušení zákona, jehož cílem je zejména zajistit efektivní vynakládání veřejných prostředků. V šetřeném případě se o veřejnou zakázku v důsledku nepřípustně omezujících kvalifikačních požadavků mohl ucházet pouze velmi úzký okruh dodavatelů, přičemž je velmi podstatné, že zadavateli coby jedinému provozovateli podzemní hromadné dopravy v České republice, a tedy v zásadě jedinému subjektu, který mohl při nastavení všech zadávacích podmínek (k tomu srov. zejm. bod 263. odůvodnění tohoto rozhodnutí) vystupovat jako konečný příjemce plnění u všech referenčních zakázek, musela být tato skutečnost při zpracovávání zadávacích podmínek předem známa.
279. Při posuzování závažnosti správního deliktu vzal Úřad v úvahu intenzitu, s jakou došlo k porušení zákonem chráněných hodnot. Úřad uvádí, že porušení zásady zákazu diskriminace při postupu podle zákona je vždy zásahem značně intenzivním a v tomto dílčím pohledu se jedná o správní delikt závažnějšího charakteru. Podle výkladové praxe Úřadu obecně dosahuje nejzávažnějšího stupně intenzity porušení zákona postup zadavatele spočívající v úplné ignoraci ustanovení zákona, neboť takový postup by zcela vylučoval soutěžní prostředí. K tomu v posuzovaném případě sice nedošlo, ale k takové situaci se z hlediska následků správního deliktu postup zadavatele blíží, neboť zadavatel nepřípustně a fatálně omezil okruh uchazečů, kteří se zadávacího řízení mohli účastnit. Soutěž totiž probíhala pouze mezi konkrétními dodavateli, kteří již v metru úklidové služby v minulosti zajišťovali a současně splňovali kritérium minimálního požadovaného obrátu s ohledem na předmět veřejné zakázky. Relevantní trh tak byl radikálně zúžen a postup zadavatele soutěž o veřejnou zakázku omezil na minimum, resp. neumožnil její řádný průběh, neboť nabídka vybraného uchazeče nebyla vystavena odpovídajícímu konkurenčnímu prostředí, což mohlo vést také k nevhodnému nakládání s veřejnými prostředky. Úřad z hlediska intenzity ohrožení uvedeného právem chráněného zájmu a z hlediska následků správního deliktu konstatuje, že v souladu s výše uvedeným se jedná o vysoce intenzivní zásah. Jako okolnost přitěžující pak Úřad hodnotí tu skutečnost, že radikální omezení konkurence nemohlo být ze strany zadavatele „náhodné“, neboť poměry na jím vymezeném relevantním trhu (úklid stanic podzemní hromadné dopravy), kde tvoří na území České republiky jediného objednatele (k nepřítomnosti argumentace dodavatelem z jiných zemí srov. bod 262. odůvodnění tohoto rozhodnutí), mu musí být velmi dobře známy.
280. Pokud jde o následky správního deliktu a jejich intenzitu, Úřad dodává, že v šetřeném případě byly v důsledku postupu zadavatele podány pouze 3 nabídky, z toho všechny byly pro nesplnění zadávacích podmínek vyloučeny, přičemž námitky posléze vybraného uchazeče byly uznány jako důvodné. Z hlediska následků správního deliktu tak již nelze vyloučit, že v případě postupu zadavatele v souladu se zákonem mohl obdržet i jiné výhodnější nabídky dalších potenciálních uchazečů. Rovněž nelze vyloučit, že tak mohl být

vybrán jiný dodavatel s nižší nabídkovou cenou, která by odpovídala požadavkům zadavatele na technické podmínky.

281. Úřad ke konkrétnímu významu „závažnosti správního deliktu“ v šetřeném případě shrnuje, že posoudil způsob spáchání správního deliktu, intenzitu ohrožení právem chráněného zájmu a intenzitu následků, které byly správním deliktem způsobeny, přičemž stupeň společenské škodlivosti správního deliktu (tedy závažnosti) označuje jako vysoce závažný.
282. Při stanovení konkrétní výše sankce Úřad zohlednil dobu, která uplynula mezi spácháním deliktu a samotným potrestáním zadavatele za spáchání tohoto správního deliktu. V této souvislosti je nutné poukázat na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Af 123/2013-85 ze dne 9. 4. 2015, ve kterém Krajský soud uvedl, že: *„(...) hledisko doby, jež uplynula mezi spácháním správního deliktu a jeho potrestáním, je možným (a někdy nutným) korektivem při úvahách ohledně výše pokuty, k němuž má být přihlédnuto na závěr těchto úvah; aplikace tohoto korektivu má zamezit, aby výše pokuty, jinak řádně stanovena podle zákonem předepsaných kritérií a kritérií nutně aplikovatelných i bez jejich výslovného vyjádření v zákoně (kritérium přiměřenosti s ohledem na míru, ve které výše pokuty může působit pro delikventa likvidačně), celkově nejevila znaky nepřiměřenosti s ohledem na prodlevu, která nastala mezi porušením právní povinnosti a trestem, který za to byl uložen. V rámci správního trestání je totiž třeba dostatečně silně vnímat, že časový horizont toho, kdy se účastníkovi řízení (delikventovi) dostává konečného rozhodnutí ve věci, je neoddělitelnou součástí měřítek celkové spravedlnosti řízení, a že čím je tento časový horizont delší, tím více se rozostřují kontury spravedlnosti jak v očích účastníka řízení, tak i v obecném vnímání veřejností a veřejného mínění, což celkově oslabuje důvěryhodnost státní moci. Je nepochybné, že s prodlužujícím se okamžikem potrestání se relativizuje základní vztah mezi spáchaným deliktem a ukládanou sankcí a že doba mezi porušením právní povinnosti a rozhodnutím o sankci má i bezprostřední vliv na účel trestu, jehož má být uložením konkrétní sankce dosaženo.“*
283. V šetřeném případě došlo ke spáchání správního deliktu dne 5. 9. 2008, kdy zadavatel uzavřel smlouvu, přičemž správní řízení bylo zahájeno dne 2. 10. 2008. V souvislosti s výše uvedeným Úřad zohlednil ve prospěch zadavatele časový rozestup 7 let a 8 měsíců mezi spácháním správního deliktu a okamžikem jeho potrestání, jako okolnost svědčící výrazně ve prospěch snížení ukládané pokuty.
284. Úřad při stanovení výše pokuty dále přihlédl i k ekonomické situaci zadavatele, neboť vychází z maximy, že není přípustné uložit takovou pokutu, která má likvidační charakter v tom smyslu, že by „zmařila“ samu ekonomickou podstatu zadavatele. Podle účetní závěrky zadavatele za rok 2014 dostupné na <http://www.dpp.cz/vyrocní-zpravy/> jeho výsledek hospodaření za sledované účetní období činil 315 956 000,- Kč. S ohledem na právě uvedené má Úřad za to, že pokutu uloženou ve výši 700 000,- Kč nelze považovat nejen za likvidační (viz výše), ale ani za jeho ekonomickou podstatu nepřiměřeně zasahující (a v tomto smyslu nespravedlivou).
285. V souvislosti s právě uvedeným je třeba mít dále na paměti, že pokuta uložená zadavateli za nedodržení postupu stanoveného zákonem má splnit dvě základní funkce právní odpovědnosti, a to funkci represivní – postih za porušení povinností stanovených zákonem, a funkci preventivní, která směřuje k předcházení porušování zákona, resp. k jednání, které

je se zákonem v souladu. Má-li pokuta tyto funkce splnit, je zřejmé, že musí být natolik intenzivní, aby byla zadavatelem pocíťována jako újma, neboť uložením velmi nízké pokuty by nedošlo k naplnění jejího účelu, tj. sankce za protiprávní jednání. Obdobně se vyjádřil i Krajský soud v Brně v rozsudku sp. zn. 62 Af 46/2011 ze dne 6. 12. 2012, ve kterém uvedl, že konkrétní forma postihu musí působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností (preventivní funkce) a zároveň musí být postih dostatečně znatelný v zadavatelově materiální sféře, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by byl ovšem pro zadavatele likvidačním.

286. V tomto smyslu Úřad uvádí, že peněžitá sankce ze své podstaty vždy představuje nepříznivý zásah do majetkové sféry pachatele správního deliktu, který je spojen s úbytkem finančních prostředků, které mohly být případně investovány jinam. Korektivem tu tedy nemůže být tento nepříznivý zásah samotný, ale až situace, kdy by tento zásah nabyl likvidačního charakteru. Kromě toho se v konečném důsledku nemusí uložená sankce projevit (výlučně jen) ve sféře zadavatele, neboť je na něm, aby případně využil jiné právní nástroje, pomocí kterých je možno uplatnit nárok na náhradu škody proti konkrétním osobám, které zavinily protiprávní stav, jenž vyústil v uložení sankce.
287. Závěrem tedy Úřad k výši pokuty konstatuje, že uložená pokuta naplňuje dostatečně obě shora zmíněné funkce, aniž by se zároveň jednalo o pokutu likvidační.
288. Úřad posoudil postup zadavatele ze všech hledisek a vzhledem ke zjištěnému správnímu deliktu zadavatele rozhodl o uložení pokuty ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí.
289. Pokuta je splatná do dvou měsíců od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro Jihomoravský kraj zřízený u pobočky České národní banky v Brně číslo 3754-17721621/0710, variabilní symbol – IČO zadavatele.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – Sekce veřejných zakázek, třída Kpt. Jaroše 1926/7, Černá Pole, 604 55 Brno. Včas podaný rozklad má odkladný účinek. Rozklad se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každému účastníku řízení mohl Úřad zaslat jeden stejnopis.

otisk úředního razítka

JUDr. Josef Chýle, Ph.D.
místopředseda

Obdrží:

Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o., Vinohradská 2828/151, 130 00 Praha 3

Vypraveno dne

viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy